

ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΤΟΥ

ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΕΠΙΤΟΜΗ,

Συγγραφεῖσα μὲν γερμανισὶ ὑπὸ Γωσήφ
Νοβάκκε ἐνὸς τῶν διδασκάλων τῶν ἐν
Βιέννῃ ἀκαδημιῶν, διὰ δὲ φιλοτίμου
δαπάνης τῶν ὁμογενῶν ἐκδοθεῖσα,
ἢ μεταφραθεῖσα ὑπὸ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΟΚΚΙΝΑΚΟΥ
ΧΙΟΥ.

ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ ΤΗΣ ΑΥΣΤΡΙΑΣ.
ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΕΝΔΩΤΟΥ.

1809.

Le Commerce guérit des préjugés destructeurs, et c'est presque une règle générale, que partout où il y a des mœurs douces, il y a du commerce, et que partout où il y a du Commerce, il y a des mœurs douces. Montesquieu.

Τὸ ἐμπόριον θεραπεύει τὰς φθοροποιὰς προλήψεις· καὶ γενικὴ σχεδὸν εἶναι γνώμη, ὅτι, ὅπου χρησθήθεια, ἐκεῖ καὶ ἐμπόριον, καὶ ὅπου ἐμπόριον, ἐκεῖ καὶ χρησθήθεια ἐμφιλοχωρεῖ. Μοντέσκιος.

Τ Μ Η Μ Α Α΄.

Περὶ τῆς ἀρχαιοτέρας ἱστορίας τῆς πραγματείας παρὰ τοῖς ἀνατολικοῖς μέχρι τῆς πτώσεως τῆς Ῥωμαϊκῆ βασιλείας κατὰ τὴν πέμπτην ἑκατονταετηρίδα τῆς Εὐσάρκῃ οἰκονομίας.

1.

Ἡ ἱστορία τῆς πραγματείας μᾶς παριστάνει πρὸ ὀφθαλμῶν διάφορα ἀξιόλογα περὶ τὴν πραγματείαν συμβάντα εἰς διάφορα ἔθνη κατ' ὅλας τὰς ἑκατονταετηρίδας.

2.

Αὕτη ἡ ἱστορία χρησιμεύει εἰς τὴν πεῖραν μας, μᾶς διδάσκει νὰ συγκρίνωμεν, καὶ νὰ παραβάλλωμεν τὰς μεταξὺ διαφόρων βασιλείων σχέσεις, καὶ νὰ ἀποβάλλωμεν, ὅταν φθάσωσι καλῆτεροι καιροί, ὅσα ἐμπόδια βλάπτουσι τὴν καλὴν πρόοδον τῆς πραγματείας. Αὕτη ἡ ἱστορία δείχνει τὴν κατὰ καιρὸς τῆς πραγματείας αὐξήσιν καὶ πτώσιν, ἐξηγῆσα καὶ τὰς αἰτίας των, καὶ μένει ἔπειτα ἡ βᾶσις τῆς γνώσεως, καὶ τῆς πολιτικῆς τῆς πραγματείας.

3.

Ἡ ἱστορία τῆς πραγματείας διαιρεῖται εἰς τρία κρίσιμειώτα τμήματα, τῶν ὁποίων τὸ μὲν πρῶτον περιέχει τὰς ἀρχὰς τῆς πραγματείας εἰς τὰς παλαιολαϊκὰς καιρὸς τῶν ἀνατολικῶν ἐθνῶν, καὶ κατανατᾶ ἕως τῆς πτώσεως τῆς Ῥωμαϊκῆς βασιλείας. Τὸ δεύτερον ἀρχίζει ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀξιολόγου ἐποχῆς, καὶ φθάνει ἕως τῆς ἐξιοθαυμάσης εὐρέσεως τῶν ἀνατολικῶν, καὶ δυτικῶν Ἰνδιῶν. Τὸ τρίτον ἀρχίζει ἀπ' ἐδῶ, καὶ τελειώνει μὲ τὴν διήγησιν τῶν νεωτέρων ἀξιολογωτάτων συμβεβηκότων.

4.

Αἱ χρεῖαι τῶ ἀνθρώπου ἐγέννησαν τὴν πραγματείαν, καὶ ἡ πολυτέλεια τὴν ἠύξησεν. Οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι ἐδόθησαν εἰς τὴν Γεωργικὴν, εἰς τὴν Ποιμνικὴν, εἰς τὴν Χαλκουργίαν, καὶ Σιδηρουργίαν. Ὅθεν ὁ Κάιν ἐδῶκεν εἰς τὸν Ἀβελ σιτάρι, καὶ φυτὰ τῆς γῆς πρὸς τροφήν τε, ὁ δὲ Ἀβελ ἀντήμειψε τὴν δωρεὰν ταύτην μὲ πρόβατα τῶ ποιμνίστε· καὶ οἱ δύο ἐχρειάσθησαν ὅπλα πρὸς ὑπεράσπισίν των, ἐργαλεῖα πρὸς γεωργίαν τῶν χωραφίων των, καὶ πρὸς οἰκοδομὴν τῶν οἰκῶν των, τὰ ὅποια, κάμνοντες συναλλαγὴν μὲ ἄλλα διάφορα προϊόντα τῆς γῆς των, ἐξηγόρασαν παρὰ τῶ Τεβαλκαῖν (α). Ἄρα ἡ συ-

(α) Τεβαλκαῖν ἦν τῶ Λάμεχ, εὐρετῆς τῆς Σιδηρουργίας, καὶ Χαλκουργίας.

ναλλαγὴ ἤρχισεν εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρχῆς τῆς ἀνθρωπίνης γένεως.

5.

Βλέποντες οἱ ἄνθρωποι κατὰ πρώτην φοράν διάφορα ἑλαφρὰ σώματα, ὡς ἂν ξύλα, καὶ λοιπὰ γὰ πλέωσιν ἐπάνω τῆς ἐπιφανείας τῆς ὕδατος χωρὶς γὰ βυθίζονται, ἔλαβον τὴν ιδέαν τῆς γὰ διαπερῶσι τὰς ποταμῶν, καὶ τὰς θαλάσσας ἐπάνω κοιλωμένων ὄνδρων, ἢ πλωτῶν. Τοιαῦτα πλοῖα μεταχειρίζονται μέχρι τῆς σήμερον τὰ ἀκόμη ἄγρια ἔθνη τῆς Ἀμερικῆς, καὶ ὀνομάζονται συνήθως Κανόες, κατὰ τὸ περιηγητικὸν βιβλίον τῆς Σ. Φορσέρου (S. Forster). Ἀφ' ἧ ἔκαμαν πολλὰς δοκιμὰς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἔφθασαν γὰ γνωρίσωσι καλῆτερα τὴν θάλασσαν, ἔμαθον γὰ διακρίνωσι, καὶ τὰς διαφορὰς ἐνεργείας τῶν ἀνέμων, καὶ γὰ μεταχειρίζονται τὰ παντὰ πρὸς ταχυτέραν κίνησιν τῶν πλοίωντων *). Ἀπὸ τῶν γερανῶν καὶ τῶν μελισσῶν, τὰ ὅποια πτηνὰ φορτόνεται μικρὰς πέτρας διὰ γὰ κρατηθῶσιν εἰς τὸν ἀνεμῶν, ἔλαβον μάθημα οἱ ἄνθρωποι, καὶ βαρύνουσι τὴν σήμερον τὰ καράβια μὲ ἔρμα (σαβῆρα). Πιθανότατα ἐμπορῆμεν γὰ ἀποδώσωμεν τὴν εφεύρεσιν τῶν

*) Ast ubi paullatim praeceps audacia crevit,
Cordaque languentem dedidicere metum:
Jam vagus exultat pelago, caelumque secutus
Aegeas hiemes Joniumque domat.

Claudianus.

κωπίων εἰς τὴν ἕραν, καὶ εἰς τὰ πτερὰ τῶν ἰχθύων· αὐτὰ δὲ τὰ κωπία ἐφευρέθησαν, ὡς ὄργανα διοικῶντα πᾶσαν κίνησιν τῆ πλοῖς κατὰ τὴν ἀρέσκειαν τῆ ἀνθρώπου. Καὶ αὐτὸς ὁ Ναύτιλος, ὅστις ὡς ἂν σόλος φαίνεται εἰς τὴν Ἰνδικὴν Θάλασσαν, παρομοιάζει τόσον καλὰ μὲ τὸ πλοιάριον ἐκεῖνο, τὸ παρὰ τοῖς Ἰταλοῖς ὀνομαζόμενον Γόνδολα (α), ἐντάμα μὲ ὅλα τε τὰ ἀναγκαῖα σκεύη, ὥσε πᾶς ἀρχιτέκτων τῶν ναυτικῶν γνωρίζει εἰς αὐτὸν τὸν Ναύτιλον παρευθὺς τὸ ἀρχέτυπόν τε.

6.

Εἶναι πιθανὸν, ὅτι ἡ φιλοπονία κατεπατεῖτο πολλὰς χρόνας ἀπὸ τὴν ἀργίαν, ἕως οὗ ἐφάνη ὁ Ἡρακλῆς, καὶ ἐξωστράκισεν ὅλως τὴς λησὰς, οἵτινες ἐνεφώλευον εἰς διάφορα μέρη τῆς οἰκωμένης, καὶ ἔφερετὴν ἀσφάλειαν εἰς τὰ ὑπάρχοντα τῶν κατοίκων αὐτῶν· Ὁ Μίνως ὁ βασιλεὺς τῆς Κρήτης ἔκαμιν ἐπομένως τὸ ὅμοιον διὰ θαλάσσης· οἱ σόλοι τε ἠλευθέρωσαν ἐξ ὀλοκλήρου τὸ Αἰγαῖον πέλαγος ἀπὸ τῶν πειρατῶν, καὶ διέσπειραν πανταχῶς γενικὸν φόβον, ὥσε κἄνεις δὲν ἐτόλμα πλέον νὰ ἐνοχλήσῃ τὸ ἐμπορίον.

(α) Γόνδολα μικρὸν τι πλοῖον ὀμαλόν, καὶ πολλὰ μακρὸν, τὸ ὅποῖον κατ' ἐξοχὴν εἶναι ἐν χρήσει εἰς τῆς Βενετίας τὰ νερά, καὶ πλεῖσι μόνον μὲ τὰ κωπία.

7.

Οἱ Μῆδοι, πρὸς ἕς ἐπωλήθη ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς ἀδελφότητος, εἶναι οἱ πρῶτοι, τῆς ὑποῖς ὀνομάζει ἡ Θεία Γραφή πραγματευτάς. Οὗτοι ἔφεραν ἀπὸ τῆς Γιλεαδ παντὸς εἴδους ἀρώματα, καὶ πολύτιμα φορτία εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὅπερ ἦτο μεγάλη ἔλλειψις αὐτῶν, καὶ ἐχρησίμευαν εἰς τῆς βαλσαμόνους τὰ σώματα τῶν ἀποθαρμμένων· μὲν ὅλον τῆτο τὸ ἐμπόριόν των περιωρίζετο μόνον εἰς τὴν ξηράν.

8.

Οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ Φοίνικες φαίνονται πρὸ πάντων εἰς τὴν ἀρχαιότητα οἱ πλέον γινώσοι ναῦται. Μὲν ὅλον ὅτι ἡ Αἴγυπτος ἔχει ἐξαιρετὸν τοκοθεσίαν, καὶ γῆν φυσικὰ καρποφόρον, μὲν ὅλον τῆτο τὸ πνεῦμα τῶν κατοίκων τῆς δὲν ἦτο τόσον ἐλεύθερον, καὶ δραστήριον, ὡς τῶν Φοινίκων. Οἱ Αἰγύπτιοι ἀπέφευγαν τὴν συναναστροφὴν τῶν ξένων, καὶ δὲν ἄφιναν κἀνένα νὰ ἔλθῃ μέσα εἰς τὸν τόπον των. Ὅταν ἐπραγματεύοντο ἀναμεταξύ των, ἐσυμβιβάζοντο, μὲ τῆς Φοίνικας μὲν εἰς τὴν Μέμφιν, μὲ τῆς Ἑλλήνας δὲ εἰς τὴν Ναύκρατιν.

9.

Ψαμμίτιχος ὁ κύριος τῆς πόλεως ὀνόματι Σουεῶν εἰς τὴν κάτω Αἴγυπτον διὰ τῆς βοηθείας Ἑλληνικῶν στρατευμάτων ἀποκατεσάθη ἐκεῖ μονάρχης. Δι' αὐτὴν τὴν συνδρομὴν τῶν Ἑλλήνων ᾠδήγησεν ὁ αὐτὸς τὰ πλοῖά των εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ τοῖς ἐσυγ-

χώρησε νὰ πραγματεύωνται ἐκεῖ ἐλευθέρως. Ἐκ-
 ταστε ἄρχισε νὰ ἐλαττῆται τὸ μῖσος τῶν Αἰγυπτίων
 πρὸς τὰς ξένας, καὶ αὐτοὶ νὰ γίνωνται μᾶλλον εὐ-
 προσήγοροι, καὶ μᾶλλον εὐδιάθετοι εἰς τὸ νὰ πραγ-
 ματεύωνται μετὰ ξένων τύπων.

ΙΟ.

Ὁ Νεχὸ ὁ υἱὸς τοῦ Ψαμμιτύχου, καθὼς ὁ Ἡρό-
 δοτος διηγεῖται, ἤνωσε τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν με-
 τὴν μεσόγειον διὰ τινος κατασκευασῆς διώρυγος, καὶ
 ὁ Δαρεῖος ἐτελείωσεν αὐτὸ τὸ ἐπιχείρημα ἐβδομή-
 κοντα χρόνια μετέπειτα. Εἰς τὸν καιρὸν τότε τοῦ
 Δαρείου εὐρέθησαν διὰ προσαγωγῆς τὰ μεσημβρινὰ,
 καὶ δυτικὰ παράλια τῆς Ἀφρικῆς. Ὁ Ἄμασις ἔδω-
 κε τὴν ἄδειαν εἰς τὰς Ἑλληνας πραγματευτὰς νὰ
 κτίσωσι ναὺς εἰς τὰς ῥηθέντας τύπων, οἱ ὅποιοι κα-
 τὰ τὰ ἤθη τοῦ καιροῦ ἐκείνου καθιερώθησαν, ὡς ἀπο-
 θῆκαι, καὶ ἐλευθεραὶ πόλεις τῆς πραγματείας. Οἱ
 Πτολεμαῖοι κατέστησαν τὴν Αἴγυπτον, ὡς κέντρον
 τῆς πραγματείας, καὶ τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὡς λιμέ-
 να τῶν ἀνατολικῶν, καὶ δυτικῶν γεννημάτων. Διὰ
 μέσση τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἤνοιξαν τὸν δρόμον πρὸς
 τὰς Ἰνδίας, εἰς τῶν ὁποίων τὰ ἔσχατα παράλια ἔ-
 κτισαν τὴν πόλιν Βερενίκην. Ἐς τὸν λιμένα ταύτης
 τῆς πόλεως, ὅλα τὰ πλέτη τῆς Ἀραβίας, τῶν
 Ἰνδιῶν, τῆς Περσίας, καὶ τῆς Αἰθιοπίας ἔπρεπε νὰ
 συντρέξωσι, καὶ ἀπ' αὐτῆς νὰ μετακομισθῶσιν εἰς τὴν
 Κάναν, ἔπειτα διὰ τοῦ Νείλου εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν,

διὰ τὰ μεταδοθῶσιν εἰς τὴν Εὐρώπην, Ἀφρικὴν, καὶ μέρος τι τῆς Ἀσίας. Οἱ καιροὶ ἐκεῖνοι τῶν Πτολεμαίων ἀποδεικνύουσι τὴν μεγάλην ὠφέλειαν, τὴν ὁποίαν προξενεῖ ἡ πραγματεία εἰς ἐκείνας τὰς τόπους, ὅσοι ἐπιθυμῶσι τὸν πολιισμόν των, τὴν αὔξησιν τῶν δυνάμεών των, τὸν πλετισμόν των, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ τὴν εὐδαιμονίαν των. Ἡ Αἴγυπτος ἤρξησε μεγάλως, καὶ γρήγορα τὰς κατοίκους της, νέαι πόλεις ἐκτισθῆσαν, αἱ παλαιαὶ ἐμεγαλύνθησαν, καὶ ἐσολίσθησαν μὲ μεγαλοπρεπῆ οἰκοδομήματα, διατηρῆσαι πρὸς ἀσφάλειαν τῆ βασιλείᾳ, εἰς μὲν τὴν ξηρὰν πολυάριθμα στρατεύματα, εἰς δὲ τὴν ἐρυθρὰν καὶ μεσόγειον θάλασσαν μεγάλας σόλους. Μὲ ὅλας ταύτας τὰς δαπάνας, καὶ πολλὰς ἄλλας πολυδαπάνους ἐτοιμασίας, ὁ Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος ἄφησεν ἀκόμη μετὰ τὸν θάνατόν τε θησαυρὸν 750000: Αἴγυπτιακῶν ταλάντων.

11.

Οἱ Φοίνικες ἔχοντες ἔλλειψιν παντὸς εἴδους πράγματος, ἐσοχάσθησαν νὰ κατὰσῆσωσιν ἑαυτὸς ἀπαραιτήτως ἀναγκαίους εἰς ὅλα τὰ ἔθνη. Ὅθεν ἐξέπλωσαν τὴν πραγματείαν των πέραν τῆς μεσογείᾳ θαλάσσης, διέπλευσαν τὸν Ὠκεανὸν, καὶ ὅλα τὰ μεσημβρινὰ παράλια τῆς Ἰσπανίας. Ἡ Σιδῶν ἡ ἀρχαιοτάτη ἐμπορικὴ πόλις τῆς Φοινίκης εἶναι περιφανεσάτη, καθότι αὕτη πρώτη ἐπενόησε τὰ ἰσχυροῦς

βαμβασκεργεῖα, ἔ μεταλλουργεῖα· εἰς αὐτὴν ἀποδίδουσι πρὸς τοῖς ἄλλοις ἔ τὴν ἐφεύρεσιν τῆ ὑάλη.

12.

Ἡ Τύρος ἄλλη πόλις τῆς Φοινίκης ἠύρε τὴν πορφύραν, ἔ τὴν βαφικὴν. Εἰς ὅλας τὰς ἀποικίας, τὰς ὁποίας οἱ Φοίνικες ἀπέστειλαν εἰς διαφόρους τόπους, μετεκομίσθησαν ἔ αἱ μεγάλαι ἀρεταὶ τῶν προγόνων αὐτῶν, διότι, ὅτε ὑπήγαν, ἔφεραν ἐντάμα ἔ τὴν φιλεργίαν.

Οἱ Φοίνικες διώρθωσαν τὴν ναυπηγίαν, ἔ ἐφημίζοντο εἰς ὅλην τὴν ἀρχαιότητα, ὡς πρακτικώτατοι ναῦται (α). Αἱ πόλεις τῶν ἦσαν κτισμέναι ἀπὸ μεγαλοπρεπεῖς οἴκους ἰσομεγέθεις ἔ ἰσοῦψεῖς. Τοῖστοι οἴκοι δὲν ἦσαν μήτε εἰς τὴν Ρώμην τὸν καιρὸν τῆ Στράβωνος.

Τὴν ἐφεύρεσιν τῆ νομίσματος, ἔ τὴν χρῆσιν αὐτῆ, πρέπει νὰ τὴν ἀποδώσωμεν εἰς τὴς Φοίνικας.

Οἱ Φοίνικες ὑπερέβησαν μεγάλως ὅλας τὴς συγχρόνους τῶν εἰς τὴν ὑφαντικὴν, τὴν πλεκτικὴν, τὴν τεκτονικὴν, τὴν μεταλλουργικὴν, καὶ εἰς τὴν δεξιότητα τῆ νὰ καθαρίζωσι τὰ μέταλλα διὰ μεγαλοπρέπειαν, ἔ ἀνάπαυσιν, ἔπειτα νὰ τὰ μετατρέπωσιν εἰς διαφόρους ἄλλας μορφάς· ὅθεν καὶ ὁ Ὄμηρος κατὰ τῆτο τῆς γονομάζει μεγάλως τεχνίτας.

Ὁ Μόχος ἐκ τῆς Σιδῶνας κατὰ τὴν κοινὴν γνώ-

(α) Winkelmanns Geschichte der Kunst des Alterthums,

μην ἔδωκε τὴν ἰδέαν τῶν ἀτόμων πρὸ τῆ Τρωικῆ πολέμου. Ὁδηγούμενοι οἱ Φοίνικες ἀπὸ τὸν Κάδμον ἤλθον εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπε ἐκτίσαν τὴν πρώτην πόλιν, ἡ ὁποία ἐπομένως ὠνομάσθη Θῆβαι, καὶ ἐδίδασξαν τὰς κατοίκους αὐτῆς τὴν τέχνην τῆ γραφῆς· ἀνεχώρησαν ἔπειτα εἰς τὴν Κύπρον, εἰς τὰς νήσους τῆ Αἰγαίης πελάγους, καὶ εἰς τὰ παράλια τῆς Ἀφρικῆς, τὰ ὁποία αὐτοὶ ἐπόλισαν, ἀρχίσαντες ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον, καὶ φθάσαντες ὡς τὸν Ἡράκλειτον Ἰσθμόν (α). ἐπειδὴ δὲ οἱ Φοίνικες ἐγνώρισαν τὸ ἤλεκτρον, καὶ μὲ αὐτὸ ἐπραγματεύοντο, διὰ τῆτο ἔφθασαν μὲ τὰ πλοιάτων ἕως εἰς τὰ παράλια τῆς Βαλτικῆς.

13.

Οἱ Καρχηδόνιοι, ἔθνος περιφανὲς καὶ ἐπιχειρηματικὸν τῆς Ἀφρικῆς, μὲ τὸ ἄκρως ἐξαπλωθὲν ἐμπορίοντων, καὶ μὲ τὰς μακρυὰς τῶν θαλασσοπορείας ἀποδεικνύουσι προφανέστατα τὴν καταγωγῆν των ἀπὸ τὰς Φοίνικας. Ἡ Διδώ, ἣτις ἦτο μία τῶν βασιλίδων τῆς Τύρου, συνωδευμένη ἀπὸ πολλὰς Φοίνικας, ἄραξεν εἰς τὸ ἀρκτικὸν παραθαλάσσιον τῆς Ἀφρικῆς, καὶ ἐκεῖ ἐκτίσε τὴν Καρχηδόνα. Ὁ τόπος ἐκεῖνος, ἐπειδὴ εὐρίσκεται εἰς ἡμέρον, καὶ πάντοτε μέτριον κλίμα, εἶναι πολλὰ ὑγιεινὸς καὶ εὐφορος, καὶ ἐπομένως ἦτο πολλὰ χρήσιμος εἰς τὴν πραγατείαν, ὡς γειτνιαζὼν μὲ τὴν μεσόγειον θάλασσαν.

(α) Τὸν νῦν λεγόμενον Γιβραλτάρ.

Ἡ Καρχηδῶν, τῆς ὁποίας ἡ κυριότης διήρκεσεν 732 ἔτη, μόνον εἰς τὴν Ἀφρικὴν ἐξέστίασε 300 πόλεις, καὶ ἐν γένει εἶχεν ὑπὸ τὸ κράτος της χιλίων μιλίων καὶ ἐπέκεινα τόπον· ἐκυρίευσεν τὸ περισσότερον μέρος τῆς Ἰσπανίας, τῆς Σαρδινίας, τῆς Σικελίας, καὶ τῆς Κύρου, ἔπειτα τὰς Βαλλιερίδας, καὶ ἄλλας μικρὰς νήσους τῆς μεσογείου θαλάσσης. Περὶ τῆς πολιτικῆς τῆς ἐμπορίας τῶν Καρχηδονίων ἔχομεν ἀποδείξεις δύο συμβόλαια μετὰ τῶν Ῥωμαίων· κατὰ τὸ πρῶτον ἔτει 509 πρὸ Χριστοῦ, ἦσαν ὑποχρεοὶ οἱ Ῥωμαῖοι νὰ μὴ πλέωσι πέραν τῆς καλῆς ἀκρωτηρίας, ἀν ὅμως ποτὲ τῆς θαλάσσης τρικυμίας, ἤθελε τὸς ρίψει ἐκεῖ, δὲν ἐτόλμων μῆτε νὰ ἐπάρωσι, μῆτε νὰ ἐξαγοράσωσι τὸ παραμικρὸν, παρὰ τὰ, ὅσα ἀπητῆντο πρὸς ἐπισκευὴν τῆς καραβίς, ἢ πρὸς τὰς θυσιάστων. Ὅσοι πραγματευταὶ ἤθελαν ἔλθει εἰς τὴν Λυδίαν, ἢ εἰς τὴν Σαρδινίαν δὲν ἐδύναντο νὰ κάμωσι κάμμιναν κατακεκρωμένην ἀγορὰν, εἰ μὴ ἐπὶ παρυσία τινος δέλης τῆς κριτηρίας, καὶ τινος γραμματικῆς.

Κατὰ τὸ δευτερον συμβόλαιον γεγόμενον ἔτει 348 πρὸ Χριστοῦ δὲν ἐτόλμων οἱ Ῥωμαῖοι μῆτε νὰ πειρατεύσωσιν ἀντικρυ τῆς καλῆς ἀκρωτηρίας, μῆτε νὰ πραγματευθῶσι, μῆτε νὰ συζητήσωσι τινὰ ἀποικίαν· ἀν τυχὸν πλοῖόν τι ἤθελε βιασθῆ ἀπὸ τρικυμίας νὰ ἀράξῃ εἰς τὴν Σαρδινίαν, ἢ εἰς τὴν Λιβύαν, ἦτο ὑπόχρεων νὰ ἀποπλεύσῃ μετὰ πέντε ἡμέρας.

Ὁ Ἀριστοτέλης ἀναφέρει πλῆθος τοιούτων συμβολαίων μετὰ τῶν Τυρρηνῶν. Αἱ ὑψηλαὶ ἰδέαι, τὰς ὁποίας συνέλαβον οἱ Καρχηδόνιοι, μᾶς παρακινῶσι πολὺ περισσότερον νὰ πισεύωμεν, ὅτι διάφοροι θαλασσοπορεῖται πρὸς εὐρεσιν τόπων τῶντι ἔγειναν ἀπ' αὐτῆς κατὰ τὴν κοινὴν γνώμην. Ὁ Ἰμίλκων ἀνιηρεύνησε τὰς τόπους τῆς Ἀγγλίας ἀκριβέστερα καὶ ὀρθότερα, ὁ δὲ Ἄννων, ὁ αὐτὸς ἐκεῖνος, ὅσις καὶ ἔγραψε τὸν Περίπλυν, ἔλαβε 30000: Λιβυφοίνικας εἰς τὰ ἐξήκοντά τε καράβια, οἱ ὅποιοι ὅλοι ὁμῆ ἦσαν ὑπήκοοι τῆς Καρχηδόνας, καὶ μετὰ αὐτῆς ἐσύσθηεν εἰς τὰ παράλια τῆς Μαρόκ-ἔξ ἀποικίας. Αἱ περιηγήσεις εἰς τὴν Κέρνην, καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Σενεγαλίαν, τὸν Γάμβιαν, καὶ εἰς τὰ παράλια τῶν Μαύρων ἔγειναν ἀπλῶς πρὸς εὐρεσιν τόπων, καὶ αὐτὰ τὰ ἐπεχειρίσθη ὀρθοῦς μετ' ὀλίγα, ἢ μᾶλλον μετ' ἓν μόνον πλοῖον. Αὐτὸ φαίνεται προφανῶς εἰς τὸν Περίπλυν τε, τὸν ὅποιον αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐσύνθεσε, καὶ τὸν καθιέρωσεν ὡς μνημεῖον τῆς εἰς τὸν ἐν Καρχηδόνι ναὸν τῆς Κρόνης εἰσόδου τε.

14.

Ἡ εἰς τοσαύτας ἰδιαιτέρας πολιτείας διαιρηθεῖσα Ἑλὰς εἶχε τὴν καλλίστην τοποθεσίαν πρὸς ναυτιλίαν, καὶ πραγματείαν· ὅθεν οἱ Ἕλληες ὄντες σχεδὸν διόλου περικυκλωμένοι ἀπὸ τὴν θάλασσαν, καὶ εὐρισκόμενοι εἰς τὸ μέσον πολυαριθμῶν καρποφόρων γήσων προικισμένων μετ' εὐρυχώρους λι-

μένας, ἤθελαν πράξει κάλλιπα, ἂν ἐζήτων ἔτι πρωϊαίτερα νὰ ὠφεληθῶσιν ἀπὸ αὐτὰς τὰς φυσικὰς χάριτας· πλὴν μόνον μετὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον ἄρχισαν νὰ καταγίνωνται μὲ περισσοτέραν ἐπιμέλειαν εἰς τὴν ναυτικὴν. Ὅλην τὴν ἡρωϊκὴν ἑκατονταετηρίδα, καὶ ἀκόμη περισσότερον καιρὸν ἦσαν τὰ πλοιάτων χωρὶς ἐδώλιον (α), καὶ τόσον ἐλλειπῆ καθ' ὅλην τὴν κατασκευὴν, ὥσε δὲν ἦσαν διόλῃς ἐπιτήδεια εἰς μακρυτέρας θαλασσοπορείας· μήτε ἀκόμη τὴν χρῆσιν ἐγνώριζον τῆ σιδήρου· ἐπομένως τὰ πλοιάτων δὲν εἶχον ἀγκύρας, τῶν ὁποίων τὸ ὄφελος καὶ τὴν χρῆσιν μήτε ἐσυλλογίσθησαν.

ἔχοντες παράδειγμα τῆς Φοίνικας, ἀντὶ νὰ παρατηρῶσι τὴν μικρὰν Ἀρκτον, ἔκλεξαν τὴν μεγάλην Ἀρκτον, διὰ νὰ προσδιορίζωσι κατ' αὐτὴν τὸν δρόμον τῶν πλοίωντων, ἐν ᾧ αὕτη εἶναι ἀσὴρ ἐπιπολὺ ἀπομεμακρυσμένος ἀπὸ τὸν πόλον, καὶ διὰ τὸ εὐμετάβλητον τῶν θέσεών τε ἀθέβαιος. Ἐν τούτῳ ἐναχολέμενοι διπλάσιως περὶ τὴν σπερδὴν τῆς ναυτικῆς, κατώρθωσαν τόσα, μάλιστα μετὰ τὸν περσικὸν πόλεμον, ὥσε ἔγειναν ἄξιοι νὰ ταχθῶσιν εἰς τὸν πρῶτον βαθμὸν τῶν θαλασσιῶν δυνάμεων τῆς ἀρχαιότητος. Ὁ Εὐσέβιος εἰς τὸν κατάλογόν τε, τὸν ὁποῖον ἔδανείσθη ἀπὸ τὸν Ρόδιον Κάσορα, ἀναφέρει κατ' ὄνομα

(α) Κεβέρτα, ἐκ τῆ Ἰταλικῆ (Coperla).

μα τὲς Ἑλληνας, καὶ μεταξύ αὐτῶν τὲς Φωκεῖς, τὲς Ἀθηναίους, τὲς Λακεδαιμονίους, καὶ ἄλλες πολλὰς, ὅτι συνείχον τὴν κυριότητα ὅλης τῆς μεσογείου θαλάσσης. Διὰ τὸ νὰ γνωρίσωμεν πόσον ἦνθει παρ' αὐτοῖς ἡ πραγματεία, ἃς θεωρήσωμεν τὸ παράδειγμα Σόλωνος τῆ νομοθέτου τῶν Ἀθηναίων, τῆ Πλάτωνος, ὅσις, καθὼς ὁ πρῶτος ἐδόθη εἰς τὸ ἐμπόριον, ἀπεδήμησεν εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὅχι δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν, παρὰ διὰ τὸ νὰ πωλήσῃ τὸ λάδι τε, ἔπειτα τῆ Θάλης, καὶ ἄλλων πολλῶν· τινὲς μάλιστα πραγματευταὶ ἔκτισαν πόλεις μεγάλας· εἰς ἕξ αὐτῶν εἶναι καὶ ὁ κτήτωρ τῆς Μασσαλίας (α), τὸν ὁποῖον οἱ Γάλλοι ἐδέχθησαν μὲ μεγάλην περιποίησιν εἰς τὸν τόπον των. Αἱ ἀποικίαι των εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν, Ἰταλίαν, καὶ Σικελίαν ἐνηγκαλίσθησαν τὴν πραγματείαν, καὶ ἐσερέωσαν τὰς διὰ τῆς πραγματείας ἐπιμιξίας των, συχνάζοντες καὶ εἰς τὲς Αἰγυπτιακὰς, Γαλλικὰς, καὶ Θρακικὰς λιμένας.

Οἱ περίφημοι ἀγῶνες, εἰς τὲς ὁποῖας ἐσυνάζετο τόσο πολὺ πλῆθος ἐντοπίων, καὶ ξένων, ἐσυσήθησαν ὅχι μόνον διὰ κρηπαρασκευὴν τῆ πολέμου, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ νὰ εὐκολύνωσι διὰ τῆς πραγματείας τὰς ἀμοιβαίας χρείας των. Οἱ Ξενοφῶν καὶ ὁ Πολύβιος ἀναφέρουσι μάλιστα τὰ πολυποικίλα καὶ πλέσια φορτία, τὰ ὁποῖα κατ' αὐτὰς τὰς ἐορτὰς ἐπροσφέροντο

(α) Τώρα δὲ Μαρσιλίας.

δι' ἀγορὰν εἰς τὰς παρεσῶτας. Δὲν ἦτο ἡ Κόρινθος, καθὼς ὁ Θουκιδίδης μᾶς πληροφορεῖ, ἡ γενικὴ ἀποθήκη, καὶ ὁ ἐπισημότερος τόπος τῆ ἐμπορίας; τῆτο δὲ τὸ ἐμπορίοντος διήρκεσεν ἐννέα ὀλοκλήρης εκατονταετηρίδας.

Οἱ Κορίνθιοι ἦσαν οἱ πρῶτοι, οἱ ὅποιοι κατεσκεύασαν τὰς τριήρεις, καὶ οἱ αὐτοὶ ὡς ἐφευρετὰ τῶν μέτρων, καὶ Ζυγίων ἐφημίζοντο εἰς ὅλην τὴν ἀρχαιότητα. Οἱ Ἕλληνες ἐπενόησαν τὰς διαφορὰς πολιτείας, ἐσύστησαν εἰς τὸν τόπον τὴν τακτικὴν ἀστυνομίαν, καὶ ἔφερον τὰς τέχας καὶ ἐπισήμας εἰς τοῦτον βαθμὸν τελειότητος, ὥστε μέχρι τῆς σήμερον τὰς μιμῶνται, καὶ τὰς θαυμάζουσι τὰ ἄλλα ἔθνη.

15.

Οἱ Ρωμαῖοι ἐσύστησάν τινα ἑταιρείαν ἐμπορικὴν, τὴν ὁποίαν ὠνόμασαν ἑταιρείαν τῶν Ἑρμαϊκῶν (merkurianer), ἐκ τῆ Ἑρμῆ τῆ θεῆ τῆς πραγματείας· αὐτὴ ὅμως ἡ ἑταιρεία δὲν ἔλαβεν ἐκβάσεις καλὰς μὲ ὅλας τὰς κόπας τῆ Δημαράτε πραγματευτῆ τινος Κορινθίου. διότι οἱ διηγεκεῖς πόλεμοι ἀνεσκεύασαν τὰ πάντα εὐθὺς εἰς τὴν γέννησίν των.

Ἀληθεῖνὰ ὑπῆρξαν εἰς τὴν Ρώμην κατὰ τὸ 430 ἔτος τῆς κτίσεώς της τινὲς ἀξιωματικοὶ ὀνομαζόμενοι δυνάδαρχοι, τῶν ὁποίων τὸ χρέος ἦτο νὰ φροντίζωσι διὰ τὸν καθοπλισμὸν καὶ τὰ ἐφόδια τῶν σόλων, ὁμοίως καὶ ὅλα τῆ ναυτικῆ· ἡ ἀνάγκη ὅμως ἐβίασε τὰς Ρωμαίους, διὰ νὰ ἐλευθερωθῶσι διὰ παν-

τὸς ἀπὸ τίνος ἰσχυρῆ ἀντιζήλῳ, ὁ ὁποῖος ἐζήτει νὰ λάβῃ τὴν ἡγεμονείαν, νὰ ἀγωνισθῶσι μὲ περισσότερον ζῆλον, διὰ νὰ κατορθώσωσιν ἐξοχόντινα ναυτικήν δύναμιν.

Ἐν τούτῳ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐγεννήθησαν διάφοροι χρεταὶ μεταξὺ τῶν Ῥωμαίων, οἵτινες ἐπομένως ἐπεχείρισαν μὲ πολὺ περισσοτέραν προθυμίαν τὸ ἐμπόριον τῶν Ἰνδιῶν διὰ τῆς Αἰγύπτου. (α) Εἰς αὐτὴν τὴν εὐκαιρίαν παρετήρησαν κατὰ πρώτην φοράν τὰς ἐτησίους ἀνέμους, οἱ ὁποῖοι πνέουσι διηλεκτῶς εἰς τὸν Ωκεανόν, τὸ μὲν ἡμισυ τῆς χρόνου ἀνωθεν ἐξ Ἀνατολῶν, τὸ δὲ ἄλλο ἡμισυ ἐκ Δυσμῶν. Οὗτοι οἱ ἀνεμοὶ τὰς ὠδήγησαν νὰ παραιτήσωσι τὸν βραδὺν πλῆν τῶν παραλίῳν, νὰ προσμένωσι τὰς ἐξ ἕριας ἀνέμους τῆς ἀνοίξεως, Μονσὸν ὀνομαζόμενος, ἔπειτα νὰ διαπλέωσι ἀφόβως τὸν Ωκεανόν· ὅθεν εἰς διάστημα ἐνὸς ἔτους κατῶρθωσαν νὰ φθάσωσιν εἰς τὸν Ἀραβικὸν Κόλπον, καὶ νὰ ἐπιστρέψωσιν ἐκεῖθεν, ὅστις τὴν σήμερον καλεῖται Μαλαθαθρικὸν παράλιον. Οἱ Στράβων ἀπαριθμεῖ 120 πλοῖα, τὰ ὁποῖα κατ' ἔτος ἀπὸ τῆς Ἀραβικῆς Κόλπου ἀπέπλεον εἰς τὰς Ἰνδίας. Αὐτὸς ὁ νέος τρόπος τῆς παραπλέειν τὰς Ἰνδίας διώρθωσε μεγάλως τὴν ναυτικὴν

(α) Robertsons historische Untersuchung über die Kenntnisse der Alten von Indien etc, Berl, 1792.

τῶν Ῥωμαίων. Οἱ διάφοροι παρ' αὐτῶν κυριευθέντες τόποι, ἂν ἔκατά τύχην, ἐγείναν ὁμως εἰς αὐτὰς ἐξαίρετα μέσα, διὰ τῶν ὁποίων ἐδυνήθησαν νὰ προχωρήσωσι βαθύτερα παρὰ ποτε εἰς τὰ ἐνδότερα μέρη τῆς Ἰσπανίας, τῆς Γαλλίας, τῆς Βρεττανίας, ἔξ αὐτῆς τῆς Γερμανίας ἕως τῶν ὄχθων τῆς Ἀλβέως. εἰς δὲ τὴν Ἀφρικὴν, διὰ νὰ γνωρίσωσι τὰς παρὰ τὴν Μεσόγειον θάλασσαν κειμένους τόπους, ἐφθασαν ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου ἕως εἰς τὸν δρόμον τῆς Ἡρακλεῖς πορθμῆ. Πρὸς τέτοιαις αὐτοὶ ἐπερίγραφαν, ἔξ μὲ περισσοτέραν ἀκρίβειαν παρὰ τὰς ἀρχαιοτάτας προγενεζέρας τῶν ἐσημείωσαν τὰς τόπους τῆς Ἀσίας, τὰς ἀνήκοντάς ποτε εἰς τὸ Περσικὸν καὶ Μακεδονικὸν βασίλειον, ὁμοίως ἔξ τὰς, ὅσαι εὐρίσκονται κατὰ τὸν Εὐξείνιον Πόντον, ἔξ Κασπίαν θάλασσαν, μάλιστα μετῆρχοντο ἐπικερδῆς τι ἐμπόριον μὲ αὐτὰς τὰς τόπους, κατὰ τὰς παρατηρήσεις τῆς Γίββωνος.

Διάφοροι προκατασκευαὶ τῶν κατὰ καιρὸς αυτοκρατόρων τῆς Ῥώμης μᾶς δίδωσιν αἰτίαν νὰ γνωρίσωμεν εὐθεὺς ἐκ πρώτης σκέψεως, ὅτι ἀληθῶς οἱ Ῥωμαῖοι ἐφεύρηκαν ἔξ ἑκαμῶν διάφορα πράγματα πρὸς ἐπίδοσιν τῆς πραγματείας, τῶν ὁποίων αἱ ἐκβάσεις ἦσαν παρὰ πολὺ διαφορετικαί, καθότι τὰ τόπων ἀληθῶν ἐπινοιῶν ἔξ ὀρθῶν ἐπικρίσεων μέτρα, τὰ ὅποια σκοπίμως οἱ Ῥωμαῖοι ἔλαβον, ἦσαν ἀνόμοια. Οὐτάβιος ὁ Ἀύγουστος ἔκαμε τὴν Αἰγύπτου Ῥωμαϊκὴν ἐπαρχίαν. πρὸς αὐξήσιν δὲ τῆς καρποφο-

ρίας τέττε τῷ τόπῳ ἐκαθάρισέν ὅλως τὴν ὀχνητὴν τῆ
 Νείλου, ἐπέταξε τὴν Αἰθιοπίαν, καὶ ἀπέσειλε τὴν
 σὺλῆσιν εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Οἰκουμένης, ἐμβιβά-
 σασ πανταχῆ τὴν Ῥοδίαν νόμον. Ὁ Τιβέριος ἐπρο-
 χώρησεν ὡς τὴν Γερμανίαν. Ὁ Καλιγύλας μὲ τὰς
 ὑπερβολικὰς τῆς σκληρότητος κατέβλιψε τὸ ἐμπό-
 ριον, καὶ ἐκ τῆ ἐναντίας ὁ Δρῆσος ἐζήτησε νὰ τὸ ἀνα-
 γήσῃ, καὶ δι' αὐτὸ τὸ τέλος ἤνωσε τὸν Ῥῆνον μὲ τὸν
 Ἰσάλαν (α) διὰ μέσση τινος ὀχνητῆς. Τὸ αὐτὸ ἐκα-
 με καὶ ὁ Κλαύδιος ἐνώσας τὸν Ῥῆνον μετὰ τῆ Μώ-
 σα. Εἰς τὰς ἡμέρας τῆ Νέρωνος ἐμελλε νὰ ἐκ-
 πληρωθῆ ἡ ἐνωσις τῆ Ῥῆνῆ μετὰ τῆ Μώσα διὰ νὰ
 γίνῃ τοιαύτη κοινωνία μετὰ τῆ Ὠκεανῆ, καὶ τῆς
 Μεσογείης θαλάσσης. Καὶ εἰς τῆ αὐτοκράτορος
 Σεβήρης τὰς ἡμέρας ἔλαβον οἱ πραγματευταὶ με-
 γάλην ἐλευθερίαν· τὴν διήρθεσεν εἰς διαφορὰς ἐτα-
 ρείας, τὴν ἔδωκε προεσῶτας καὶ κριτὰς, καὶ ἐσφι-
 κρυνε τὴν φόρῆσιν. Τέλος ἀνεκτίσθη τὸ Βυζάντι-
 ον ὑπὸ τῆ Κωνσταντίνῆ, καὶ ὠνομάσθη Κωνσταντινέ-
 κολις. Μετὰ τὴν πόλιν, μετὰ τὴν φρονίμῆς
 διατάξεις, καὶ τὴν σοφῆς νόμον, διὰ τῶν ὀχνητῶν
 τὸ Ῥωμαϊκὸν βασίλειον ἤρξανεν ἀπὸ καιρὸν εἰς και-
 ρὸν, καὶ ἐφθασεν εἰς τὴν ἀκμὴν τῆ, ἠκολούθησεν εἰς
 τὴν πέμπτην ἑκατονταετηρίδα ἢ πλημμύρα τῶν
 βαρβάρων ἐθνῶν.

Τ Μ Η Μ Α Β΄.

Μέσος χρόνος τῆς πραγματείας παρὰ τοῖς
 Ἰταλοῖς καὶ Γερμανοῖς μέχρι τῆς εὐρέ-
 σεως τῶν Ἀνατολικῶν καὶ Δυτικῶν Ἰν-
 διῶν κατὰ τὴν 15. ἑκατονταετηρίδα.

16.

Ὅταν οἱ Βέργυνοι, οἱ Γότθοι, καὶ ἄλλα ἔθνη ἐρή-
 μωσαν τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ πόλλαις ἐκυρίευσαν
 καὶ ἐλεηλάτησαν καὶ αὐτὴν τὴν Ρώμην, ἔπρεπεν ὅλο τὸ
 βασίλειον νὰ γίνῃ παρανάλωμα τῶν ἐχθρῶν τε. Οἱ
 Φράγκοι, οἱ Γότθοι, οἱ Λογγοβάρδοι ὑπέταξαν
 τὴν Γαλλίαν, τὴν Ἰσπανίαν, τὴν Ἰταλίαν, καὶ πα-
 ραιτηθέντες ἔπειτα ἀπὸ τὸν πολεμικὸν βίοντων, ἐ-
 δόθησαν εἰς τὴν πραγματείαν, καὶ ἔκαμαν εἰς αὐτὴν
 τόσας προόδους, ὥστε ἀποδίδεσιν εἰς τὰς Λογγοβάρ-
 δους τὴν ἐφεύρεσιν τῶν ἐμπορικῶν διφθέρων (α) καὶ
 τῶν τραπεζῶν (β). Τὸ ἐμπόριον λοιπὸν ἤρχισε τό-
 τε πάλιν νὰ ζωογονῆται. Ἡ Γένοῦα, ἡ Βενετία, ἡ

(α) Τευτέρια κοινῶς· ἴδε Πρόδρομον Ἑλληνικῆς Βι-
 βλιοθήκης εἰς τὰς σημειώσεις Κοραῆ. Σελ. 318.

(β) Τράπεζα ἡ Ἰταλιστὶ λεγόμενος βάνκος (Banco).

Πίζα, καὶ ἡ Φλωρεντία ἐφιλονείκουν, ὅποια νὰ λάβῃ τὴν κυριότητα τῆς θαλάσσης, καὶ τὰ πρωτεῖα εἰς τὸ πλῆθος τῶν χειρουργημάτων (α). Ἡ πραγματεία των ἐξαπλώθη εἰς τὴν Β' μάδα, εἰς τὸν Εὐξεινον Πόντον, εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ αὐτὴν τὴν Ἀφρικὴν, καὶ τὴν Ἀσίαν. Ἡ ποτὲ περίφημος τῆς Ἀφρικῆς ἐμπορικὴ πόλις Ἀλεξάνδρεια, καὶ τινες λιμένες τῆς Συρίας, Ἀσιατικῆς χώρας, ἦσαν οἱ μόνοι τόποι, εἰς τὲς ὁποῖες ἐγένετο ἡ ρηθεῖσα πραγματεία ἀπὸ τῆς Βενετῆς, καὶ μάλιστα τῆς Γενουῆς. Ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ ἐκφορτοθῶσιν, ὅσα φορτία ἤρχοντο ἀφ' ὅλης τῆς Ἀσίας, καὶ ἐκεῖθεν νὰ μεταδωθῶσιν εἰς τὲς Εὐρωπαϊκὰς. Ἡ Γένουα καὶ ἡ Βενετία φιλονεικῆσαι ἀναμεταξύ των, ποῖα νὰ λάβῃ τὴν κυριότητα τῆς πραγματείας, ἐγένεον ἐχθροὶ ἀσπονδοὶ, πολεμῆσαι σχεδὸν ὡς τριακοσίαις χρόνοις, καὶ ἐξίστη νικῶσαι κατὰ καιρὸς, ἢ νικώμεναι.

17.

Κατὰ τὴν Ἐνδεκάτην ἑκατονταετηρίδα ὁ γνωστὸς πόλεμος τῶν Σταυροφόρων, ὅσις διήρκεσε δύο αἰλοκλήρους ἑκατονταετηρίδας, καὶ ἐξωλόθρευσε μυριάδας ἀνθρώπων (ἴδε Fulcher Carnotens. apud Bongars. Gesta Dei per Franc. Vol. 1. Alexias. I. X.) ἐγένεον εἰς πολιτείας τινὰς κατὰ μέρος παρὰ πολὺ χρήσιμος, τῶν ὁποίων ἐτάχυνε προφανῶς τὴν αὐξη-

(α). Χειρουργημα (Mannifattura).

σιν. Οἱ Γεννοί, οἱ Πιζανοί, οἱ Φλωρεντοί ὄχι μόνον εἶχαν μεγάλης εὐχας, καὶ διέβαινον εἰς τὴν Ἀσίαν πληρονομένοι τὸν ναῦλον, ἀλλ' ἀκόμη καὶ τὰς ἐφόρτοναν ὅλα τὰ πρὸς ζωάρκειάν της ἀπαιτούμενα. Οἱ περισσότεροι θησαυροί, οἱ ὅποιοι συνέτρεχον σωρηδὸν ἀφ' ὅλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν βασιλείων, διὰ τὰ κινήσῃσι τὸν πόλεμον, καὶ νὰ κυριεύσῃσι τὴν γῆν τῆς Ἐπαγγελίας, ἐπέσρεψαν πάλιν εἰς τὴν Ἰταλίαν. Ἐκ τούτου οἱ μετακομισαὶ αὐτῶν εἰρήκασιν εὐκαιρίαν, καὶ ἔμαθον νὰ γνωρίζῃσι καλύτερα τὰ Ἀσιατικὰ γεννήματα, καὶ νὰ διορθώσῃσι ἐπομένως τὸ ἐμπόριον μετὰ τὴν Ελλάδα. Ὡς καὶ αὐτὴ ἡ κατάστασις τῶν ἀνθρώπων, τὰ ἠθῆτων, καὶ αἱ ἰδέαι των ἤρχισαν νὰ σολίζωνται. Ἡ Βενετία εὐθὺς, ὅτε παρετήρησε τὰς καλὰς προόδους αὐτῆ τῆ τόσον ἐπικερδῆς ἐμπορίας, ἐπέμεινε εἰς αὐτὴν, καὶ ἐπλέτησεν ἀπὸ τοῦ ἐμπορίου τῆς Τερσίας. Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἔβαλαν οἱ Βενετοὶ καὶ οἱ Γαλάται τὸν ἀνατολικὸν αὐτοκράτορα Ἰσαὰκ εἰς τὸν θρόνον τε ἐκ δευτέρου, καὶ ἐπειδὴ αὐτὸς ἀπέθανεν ὀλίγον ὑπερώτερα, ἀνεκήρυξαν τὸν Βαλδουῖνον τὸν Κόμητα τῆς Φλανδρίας. Ὁ νέος αὐτοκράτωρ διὰ σημεῖον τῆς εὐγνωμοσύνης τε ἐχάρισεν εἰς τὴν ἀριστοκρατίαν διαφόρους νήσους τῆς Ἑλληνικῆς θαλάσσης, καὶ τῆς ἐπώλησε τρόπον τινα καὶ τὴν νῆσον τῆς Κρήτης. Αὗται αἱ μεγάλαὶ ἐπαυξήσεις καὶ προγενέστεραι ἀποκτήσεις τόπων διαφόρων τῆς σεραῆς, καὶ ἄλλα πολλὰ περιστατικὰ ἠύξαναν τὴν

ὑπερφρόνησιν τῶν Βενετῶν, ἔτρεφαν τὸν φθόνον τῶν Γενεῶν. Ἐν συντόμῳ μετὰ τὸν Ἰερὸν πόλεμον ἔτει 1300: ἐφευρέθη ἡ ναυτικὴ Πυξίς (α).

18.

Διὰ τὴν αὐξήσῳσι περισσότερον τὴν πραγματείαν μετὰ τὰ βόρεια μέρη, προσδιώρισαν τὴν Φλάνδριαν, ὡς ἀποθήκην, ἡ ἀπ' αὐτῆς μετέφερον τὰ Ἰταλικά φορτία εἰς τὴν Γαλλίαν, Ἰταλίαν, ἡ τὰ λοιπὰ βόρεια μέρη. Ταύτην τὴν μεγάλην πραγματείαν ἔσυραν εἰς τὸ μέρος τῶν οἱ Κόμητες τῆς Φλάνδριας. Ἡ Ἰταλία ἐζήτηε τὴν ἀναπληρώσῃ τὴν ζημίαν τῆς διὰ τῆς κατασκευῆς τῆς μεταξίς. Διὰ τῆτο ὁ Ρόγερὸς ὁ βασιλεὺς τῆς Σικελίας ἐνήργησε ἡ ἐκλέφθησαν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα τινὰ μεταξουργεῖα, ἀπὸ τὰ ὅποια οἱ κάτοικοι τῆς Πανόρμου (β) ἔμαθον ἐκ θεμελίων νὰ ἐργάζωνται τὸ μετάξι, ἡ ἔτις ἐπλήθησαν.

19.

Οἱ Βενετοὶ ἐγνώρισαν κάλλιστα τὰ ζημιώδη ἐπόμενα τῆς τολμηρῆς ἐπιχειρήματος τῶν Πορτογάλων, ἐπειδὴ τί ἄλλο πρᾶγμα τῆς ἐκίνησε νὰ προβάλλωσιν εἰς τὸν Σελτάνον τῆς Αἰγύπτου νὰ κόψῃ τὸν Ἰσθμὸν Σιέτς, ἡ νὰ κατασκευάσῃ διώρυγα, ὅσῃς νὰ χύνηται ἀπὸ τὸν Νεῖλον εἰς τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν; Ἄν ἡ πρόθεσις τῆς τοιούτου ἐπιχειρήματος ἐμπόρει νὰ

(α) Μπέσβλας.

(β) Παλιέρμο.

τελειωθῆ, τότε ἡ Βενετία ἔθελε διαμεῖναι κύριος τῆς ἐπικερδῆς πραγματείας μετὰ τὰς Ἰνδίας. Διὰ τῆτο ὁ Ἀλφόνσος ὁ τῆ Ἀλβουκέρκη ἤθελε νὰ ἐκδικηθῆ κατὰ τὸν Σουλτάνον τῆς Αἰγύπτου, καὶ νὰ ἐνώσῃ ὅλον τὸν Νεῖλον μετὰ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν· ἀν καὶ αὐτὸ δὲν τὸ κατώρθωσεν, ἐξεύρομεν ὅμως, ὅτι ὁ Αὐγυστος οὐχὶ διὰ τινὰ ἄλλην αἰτίαν ἐκυρίευσεν τὴν Αἰθιοπία, παρὰ διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν Αἴγυπτον ἀπὸ τοιαύτην ἀπεχθῆ καταδρόμην. Ὁ Ἑλμάκιος διηγείται περὶ τῶν Σαρακηνῶν εἰς τὴν ἰσορίαν τε, ὅτι ἐπειδὴ ὁ Νεῖλος ἦτο τόσο ῥηχὸς, καὶ ἐφοβέριζε μεγάλην πείναν εἰς τὴν Αἴγυπτον, διὰ τῆτο ὁ τῆς Αἰγύπτου Καλίφης Μωζάνσερ ἐν ἔτει 1108; ἀπέβειλεν εἰς τὴν Αἰθιοπία μετὰ μεγάλα δῶρα τὸν Πατράρχην τῶν Ἰακωβιτῶν Μιχαὴλ διὰ νὰ ἐνεργήσῃ διὰ μέσσω τῆ βασιλέως τῆς τὸ ἀνοιγμα τῶν παρὰ τῷ Νεῖλῳ κτισθέντων καταρράκτων· καὶ ὁ Ἰωάννης ὁ Κατακεζηνὸς, ὅστις κατ' ἔτος 1360: ἐφυγεν ἀπὸ τῆ βασιλείας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, διηγείται κατὰ πλάτος πόσον πολιτικὰ ἐφέρετα πάντοτε ὁ Σουλτάνος τῆς Αἰγύπτου πρὸς τὸς Ἰακωβίτας, ἐπειδὴ ἐφοβεῖτο μήπως διανοηθῶσι ποτε νὰ δώσωσιν ἄλλην τινὰ φορὰν εἰς τὸν Νεῖλον.

20.

Τὸ ἐσωτερικὸν ἐμπόριον τῶν Γερμανῶν δὲν ἐμπόρει νὰ αὐξήσῃ, ὅσον αὐτοὶ εἰργάζοντο εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα ὅλα τῶν τὰ χρειωδῆ· διότι αἱ γυναῖκες

πάσης οίκογενείας κατεσκευάζον τὰ ἀρκούντα φορέματα, καὶ οἰκιακὰ ἐπιπλα, ὡς διδασκόμεναι ἐξ ἀπαλῶν οὐνύων νὰ ῥάπτωσι, νὰ κλώθωσι, νὰ ὑφαίνωσι, καὶ νὰ κόπτωσι ῥεῖχα. Ὡς καὶ ὁ αὐτοκράτωρ Κάρολος ὁ μέγας, κατὰ τὸν Εἰγίνχαρδον, ἐπρόσβαξε νὰ παραδώσωσιν εἰς τὰς θυγατέρας τε τὰ ἀνωτέρω μαθήματα. Ἀπὸ τῆς πέμπτης ἕως τῆς ἐνάτης ἑκατονταετηρίδος μετήρχοντο οἱ Γερμανοὶ τὸ ἐμπόριον τῶν δέλων, εἰς ἕδεν ἄλλο ἐνασχολούμενοι, παρὰ εἰς μόνον τὸν πόλεμον καὶ εἰς τὸ κυνήγι. Ἐπειδὴ ἡ Γεωργικὴ δὲν εἶχεν ὑπόληψιν εἰς τὸν τόπον των, διὰ τῆτο καὶ ἐχρειάσθησαν περισσοτέρως ἀνθρώπους διὰ νὰ προμηθεύσωσι τὰς χρείας των· μόλις εἰσήχη ὁ Χριστιανισμὸς (α), καὶ παρευθὺς ἡ ῥηθεῖσα βδελυρὰ πραγματεία ἐσμικρύνθη.

21.

Οἱ Γερμανοὶ εἰς τὴν ἀρχαιοτάτην χρόνον διεπλευσαν τὴν Βαλτικὴν Θάλασσαν, τὸν Ὠκεανὸν, τὴν Μεσόγειον, καὶ τὸν Εὐξείνου Πόντον. Τὰ πλοῖα των ἦσαν κατεσκευασμένα εἰς τοῖστον τρόπον, ὥσε ἐμπόρον νὰ μεταφέρωνται καὶ ἐπάνω τῶν κιλύνδρων, καὶ ἐπάνω τῶν ὤμων. Ἐξ αἰτίας τῶν περισσῶν λαφυραγωγιῶν, τὰς ὁποίας ἔκαμναν οἱ Γερμανοὶ εἰς τὴν Μεσόγειον, ὠνόμασαν ἕκασον πειρατὴν, Κερσάρον, ἡ ὁποία λέξις παράγεται ἀπὸ τῆς Γοτ-

(α) Fischers Geschichte des Deutschen Handels,

θικῆς Kussagar, ἤτοι πειρατής. Οἱ Γερμανοὶ προσέ-
τι δὲν ἔκλεον εἰς τὰ παράλια κατὰ τὸν τρόπον τῶν
Ἑλλήνων, καὶ τῶν Ῥωμαίων, ἀλλ' εὐθὺς ὠρμών
εἰς τὸ πέλαγος, πλὴν ἔπρεπεν εἰς καιρὸν τρικυμίας
ἢ ἀφίνωνται πολλάκις εἰς τὴν διάκρισιν τῆς τύχης,
ἢ εἰς τὴν φυλακὴν, τὴν ὁποίαν ἔβαλλαν ἐπάνω
τῆ καταρτίς, διὰ τὰ ἀνακαλύψῃ τινα γῆν. Εἰς
καιρὸν γαλήνης μετεχειρίζοντο τὰ πτηνὰ, τὰ ὅ-
ποια ἀφίνοντες τὰ πετῶσιν εἰς τὸν ἀέρα, ἠκολούθουν
τὰ ἰχθυῶν. Κατὰ τῆτον τὸν τρόπον εὐρέθη ἡ Ἰσ-
λανδία διὰ μέσση τινῶν κοράκων, οἱ ὅποιοι κατ' ἀρ-
χὰς ἐκέταξαν κατ' εὐθείαν εἰς τὸ ὕψος, ἔπειτα ὁ-
μῶς ἔσρεψαν πρὸς τὴν ξηρὰν.

22.

Κατὰ τὴν παρατήρησιν τῆ ἐπισήμου Λειβνιτίου
ὄλοι οἱ Εὐρωπαῖοι ἔμαθον ἀπὸ τῆς Γερμανῆς τὴν
ναυτιλίαν, μάλιστα ὅλα τὰ ὀνόματα τῆ ναυτικῆ εἶναι
γερμανικὰ καθ' ὅλας τὰς εὐρωπαϊκὰς διαλέκτους.
Οἱ αὐτοὶ Γερμανοὶ ὄχι ὀλίγον συνεισέφεραν καὶ εἰς
τὴν ἐφεύρεσιν τῆς ναυτικῆς πυξίδος. Ἐπικυρῶσι τῆ-
πο τριάκοντα δύο σημεῖα αὐτῆς, τὰ ὅποια ὀνομάζον-
ται, καὶ γράφονται γερμανισὶ ἀφ' ὅλης τῆς Εὐρωπαϊκῆς.
Οἱ Γερμανοὶ εἶχαν τὰ πρωτεῖα εἰς τὴν ναυτικὴν ἕως
τῆς δεκάτης ἕκτης ἑκατονταετηρίδος, καὶ ἡ πόλις
Λυβέκκα εἶχε τὰ μέγιστα πολεμικὰ πλοῖα εἰς
ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, κατὰ τὴν Ἀνζιατικὴν χρονο-

λογίαν (α) τῆ Βιλλεβρανδία. Ἀπὸ τέτταρ ἐγένεον αἱ περισσότεραι ἐφευρέσεις τῶν ἀνατολικῶν, δυτικῶν, καὶ ἀρκτικῶν μερῶν. Οὗτοι μᾶς ἔδωκαν διεξοδικωτέρας τοπογραφίας, καὶ ἀκριβεστέραν Γεωγραφίαν. Ὡς καὶ εἰς τὰς ἀρχαιοτάτας καιροὺς ἐξευρον εἰς τὴν Γερμανίαν εἰς καιρὸν τρικυμίας νὰ χύνωσιν ἔλαιον εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ νὰ γαληνιώσι δι' αὐτῶ τὰ ὑψόμενα κύματα, καὶ ἔτω νὰ λυτρώωσι τὸ πλοῖον ἀπὸ τῆ ἐπαπειλῆντος κινδύνου.

23.

Οἱ θαλασσοπόροι τῶν Γερμανῶν ἀπεδήμουν ἄλλοτε διὰ νὰ πειρατεύσωσι, καὶ ἄλλοτε διὰ νὰ πραγματευθῶσι, καθὼς τὸ πάλαι γενικῶς αἱ πραγματευταὶ ἦσαν ἐν ταύτῳ καὶ πολεμισταί. Ἐκ τέτταρ καὶ τὰ ἐμπορικὰ τῶν Γερμανῶν πλοῖα καθωπλίζοντο ἰσχυρότατα, τὸ πλῆθος τῶν ὁποίων τότε ἤρχισε νὰ σμικρύνηται, ὅτε ἀνεφάνησαν εἰς τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν τινὲς ὀνομαζόμενοι βασιλεῖς τῆς θαλάσσης, οἱ ὅποιοι χωρὶς νὰ ἐξουσιάζωσι μηδὲ μίαν σπιθαμὴν γῆς, ἔφθασαν εἰς τοῖστων βαθμὸν δυνάμεως, ὥστε νὰ δίδωσι νόμους εἰς μεγάλα ἔθνη. Ὁ Ὀλλανδὸς ἀφῆκε κληρονομίαν εἰς τὰς δύο τε ἡμέρας τὸ βασίλειον τῆς Δακίας ἐπὶ συμφωνίᾳ, ὥστε αὐτοὶ νὰ εἶναι ἀ-

(α) Hansische Chronik. ἦτοι χρονολογία τῶν πόλεων τῆς Ἀγγλοσάξωνος δεσμῆς, περὶ τῶν ἑσπέρων ἐπομένων.

μοιβαίως, ὁ μὲν εἰς βασιλεὺς τῆς γερμανίας, ὁ δὲ ἄλλος βασιλεὺς τῆς θαλάσσης.

24.

Ὁ μέγας Κάρολος ἠθέλησε νὰ ἐνώσῃ τὸν Δανέβιον μετὸν Ρῆνον διὰ μέσθ τινος δώρουτος σιμὰ εἰς τὸ Ἀλτμυλ καὶ Ρ'έδνιτζ. Ἀφ' ἧ ἐφθασαν νὰ σκάψωσι τὸν λάκκον ἕως δύο χιλιάδας βημάτων τὸ μῆκος, καὶ τριακόσια τὸ πλάτος, αἰφνιδίως ἦλθον ἐναντίαι εἰδήσεις περὶ τῆς ἀποσασίας τῶν Σαξόνων, καὶ μετὰ ταῦτα πολλὰ ῥαγδαῖαι βροχαὶ καταπεσῆσαι, κατεπόντισαν τὸ φύσει ἐλώδες τῶν διωρύγων χῶμα. Ὅθεν ἔτος ὁ σκοπὸς, ὅσις κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν δὲν ἐτελειώθη διὰ τὴν ἀπειρίαν τῆς μηχανικῆς, ἔμεινεν ἔκτοτε ἀτελείωτος ἐξ αἰτίας τῶν πολιτικῶν ἀνωμαλιῶν, ἂν καὶ τὸ κοινωφελές αὐτῆ μαρτυρῆται ἀφ' ὅλης τῆς Εὐρώπης. Πρὸς τῆτο τὸ τέλος ὁ ἐπίσημος ἱστορικός Δανιὴλ συνέγραψεν ἰδικῶν τε Γεωγραφικὸν πῖνακα.

25.

Κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην ἑκαταετηρίδα ἤτοι ἔτι 1241: μετήρχοντο αἱ πόλεις τῆς Βαλτικῆς θαλάσσης ἀξιόλογόν τι ἐμπόριον μετὰ τῆς πλησιόχωρος τύπης, τὸ ὅποιον βέβαια ἠθελαν ἀφανίσει ὁσον τάχις αἱ μεγάλαι τῆς Ἀρκτη ἀνησυχίαι, καὶ αἱ πολλὰ λαφυραγωγίαι, εἰάν πολλὰ δυνάμεις διὰ τῆς συμμαχίας των δὲν ἠθελαν ἀπαντήσαι ὅλας τὰς περαιτέρω ἐπιδρομάς. Ὅθεν δι' ἀσφάλειαν τῆ

ἐμπορίᾳ καὶ βελτίωσιν ἐσυζήθη εἰς τὸ Φαβίρβανον (α) ὁ καλέμενος Ἀνζιατικὸς δεσμός (β). Τὸ Ἄμβουργον καὶ ἡ Λυβέκκα ἐκήρυξαν πόλεμον εὐθὺς μετὰ τὴν σύνασιν τῆ ἀνωτέρω δεσμῶ ἐναντίον τῆ βασιλείως τῆς Δανίας Εἰρρίκη, ὁ ὁποῖος πόλεμος ἔλαθε καλὴν ἔκβασιν. Ὁ βασιλεὺς ἀπηγόρευσε τὸ κυνήγι τῶν Χαρίγγων (γ), καὶ τὴν εἰσοδὸν τῶν φαραδάων εἰς τὸν Τρέβιν ποταμὸν διά τινος σιδηρᾶς ἀλύσου. Οἱ Γερμανοὶ ἐσύναξαν τὰς σόλωντων, ἐπολέμησαν τὸν βασιλέα, ὅσιν μετὰ βίας ἐλυτρώθη εἰς μικρόν τι σκαφίδιον, ἐδίωξαν τὸν σόλοντε ὡς τὰ παραθαλάσσια, ἐλεηλάτησαν τὴν Αἰφνίαν (δ) μητρόπολιν τῆς Δανίας, καὶ ἐρήμωσαν τὴν Στραλσῦνδαν καὶ ὅλας τὰς τόπας τῆς. Αὐτὰ καί τινα ἄλλα συμβεβηκότα, κατὰ τὴν περιγραφὴν τῆ Βερδενχαγενίς περὶ τῆς Ἀνζιατικῆς ἐταιρείας ἔγειναν αἰτία τῆ νὰ συναριθμηθῶσιν εἰς τὸν κατάλογον τῆ ρηθέντος δεσμῶ ὀγδοήκοντα τῶν ἐπισημοτάτων πά-

(α) Bremen.

(β) Ἀνζιατικὸς δεσμός λέγεται ἐταιρεία τις τῶν παραθαλασσίων πόλεων Γερμανικῶν, γενομένη εἰς τὰς παλαιὰς χρόνας πρὸς ἀσφάλειαν τῆ ἐμπορίας.

(γ) Χαρίγγες εἶναι ψάρια, τὰ ὁποῖα κατὰ τινα περιόδον τῆ χρόνε ψαρεύονται εἰς τὸν Ὠκεανόν, ὅτε ἐκβαίνουσιν εἰς ἀνεκρίθμητα κοπάδια καὶ βρυσήσωσι.

(δ) Copenhagen.

λειών, ἀρχόμεναι ἀπὸ τῶν ἐγκατιῶν τῆς Βαλτικῆς
 θαλάσσης μέχρι τῆς παρὰ τῷ Ρήνῳ Κολωνίας (α).
 Διηρέθησαν δὲ εἰς τέσσαρας κλάσεις. Ἡ Λυβέκκα
 ἢ κορυφαία ὄλε τῷ Δεσμῷ ἐτάχθη εἰς τὴν πρῶ-
 τὴν κλάσιν· ἢ παρὰ τῷ Ρήνῳ Κολωνία εἰς τὴν
 δευτέραν· ἢ Βρενόπολις (β) εἰς τὴν τρίτην, ἢ τὸ
 Γέδανον (γ) εἰς τὴν τετάρτην. Αὗται ἦσαν ὡς κύριαι
 τῷ ἐμπορίῳ μὲ τὰ ἀρκτικά μέρη, ἢ ἐπειδὴ τόσον οἱ
 βασιλεῖς τῆς Ἀρκτις, ὅσον ἢ οἱ τῆς Βρεττανίας,
 ἢ τῆς Γαλλίας, καθὼς ἢ οἱ Κόμητες τῆς Οὐμαν-
 δίας ἢ τῆς Φλανδρίας ἔδωκαν εἰς αὐτὰς μεγάλην
 ἐλευθερίαν, διὰ τῆτο ὠκειοποιήθησαν μόναι αὐταὶ
 τὸ ἐμπόριον ὄλων αὐτῶν τῶν ἐπικρατειῶν, ἐσύνη-
 σαν ἰδίας ἐμπορικὰς ἐταιρείας, ἢ ἀποθήκας εἰς
 Νοβγορόδ, Λονδίνιον (δ), ἢ Βέργην (ε), ἐπει-
 τα εἰς πολλὰς ἄλλας διαφορὰς τόπους. Ἐξ αἰτίας
 τούτων τῶν παραδόξων συμβάντων ἔφθασαν ἢ
 ἀποκτήσωσι τισαύτας δυνάμεις, ὡς νὰ ἐγείρωσι
 πολυχρονίους πολέμους ἐναντίον βασιλέων ἰσοδυνάμων
 μὲ ἐλευθέραν τινα ἀριστοκρατίαν, νὰ κλείωσιν εἰρή-
 νας, ἢ νὰ κάμνωσι συμμαχίας. Αὗται ἐβίασαν τὸν
 τέταρτον Φίλιππον βασιλέα τῆς Γαλλίας νὰ ἀπα-
 γορεύσῃ πρὸς τὰς Βρεττανὰς παντὸς εἶδος ἐμπόριον
 μὲ τὰς Γαλλικὰς παραθαλασσίας πόλεις, ἢ συγκα-

(α) Cölln am Rhein. (β) Braunschweig. (γ)
 Danzig. (δ) Londra. (ε) Brügge.

ταβαίνουσαι έκλεισαν με τὸς Βρεττανὸς τὴν ζήτηθεῖσαν εἰρήνην, διὰ τὸ ὅποιον ἔλαβαν δέκα χιλιάδας Λιβρῶν Στερλίνων.

Ἡ Ἰσπανία ἠναγκάσθη ἀπ' αὐτὰς ν' ἀνατιθέσῃ ὅλα τὰ νέα δοσίματα καὶ ἔτι νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν ὑδετερότητα, τὴν ὁποίαν ἠθελε νὰ φυλάξῃ εἰς τὸν Βελγικὸν πόλεμον. Ἐν γένει αὐταὶ ἔφεραν τὴν ἀνήκασαν ἰσομοιρίαν καθ' ὅλως τὸς εὐρωπαϊκὰς πολέμους. Αὐταὶ ἐζήτησαν τὸς Δέκας τῆς Βραβαντίας νὰ παρρησιασθῶσιν ἐνώπιον τῶ κριτηρίου των. Αὐταὶ ἀπέστειλαν καράβια εἰς τὴν Πορτογαλίαν, ἧτις μετὴν βοήθειάν των ἐκυρίευσεν τὴν Λισβόναν. Αὐταὶ ἀποκατέστησαν τὴν οἰκογένειαν τῆ Βάσσα εἰς τὸν θρόνον τῆς Σηκίας. Διὰ τῆτων ἐπολίσθη ἡ Λιφλανδία μετὰ Γερμανὸς, καὶ παρεκινήθη νὰ ἐπιστρέψῃ πρὸς τὸν Χριστιανισμόν. Ἀπὸ ταύτας κατεπολεμήθη πολλάκις ἡ Δανία, καὶ μάλιστα, καθὼς μᾶς πληροφορεῖ ὁ Πενφενδόρφοιο, ἐζήτησαν νὰ πωλήσωσιν αὐτὴν εἰς τὸν βασιλέα τῆν Βρεττανίας Εἰρρίκον τὸν ὄγδον. Εἰς ταύτας τέλος ἀς ἔχωσι χάριν ὅλαι αἱ Γερμανικαὶ πόλεις διὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐπιδόσεώς των. Τοιαῦται πράξεις ἀπαθανατίζουσι τὸ μνημόσυνον τῆς τῶν Γερμανῶν Ἀνζιατικῆς ἐταιρείας, ἡ ὁποία μετὰ τρεῖς ἑκατονταετηρίδας ἔπρεπε νὰ ὑποπέσῃ εἰς τὴν ἰδίαν τύχην, εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι ὑποκείμενα συνήθως καὶ αὐτὰ τὰ μέγιστα βασίλεια.

Σμὰ τόσου πλέτου, τόσων μεγάλων δυνάμεων, καὶ τόσης ὑπεροχῆς τῆς Γερμανίας, μετὰ ὅποια ἀνεξάλειπτα μνημεῖα παρίσταται διὰ παντὸς ἐπίσημος εἰς τὴν Ἱστορίαν, δὲν εἶναι πάντῃ εὐκαταφρόνητα, καὶ ἡ κατ' ἐκείνης τῆς χρόνου περὶ τὰς τέχνας φιλακονία τῶν Γερμανῶν, καὶ ὁ γεννητικὸς νῦς. Ἐτεὶ 1330: ἐφεῦρε Βερβόλδους ὁ μέλας ἐκ πάτριδος Φρειδεργε τὴν πυρίτιδα κόνιν (α) διὰ τῆς ὁποίας ἐφθασαν τὰ πολεμικὰ νὰ λάβωσι πολὺ διάφορον μορφήν, καὶ τὰ ὅπλα τῶν πολέμων νὰ γίνωσι μὲ πολλὰ διάφορον τρόπον παρὰ τὰ τῶν παλαιῶν. Ἐτεὶ 1386: ὁ ἐκ Φλανδρίας Γουλιέλμος Βοένκελος ἐδοκίμασε νὰ ἀλατίσῃ τὰς χαρτίγγας, καὶ νὰ τὰς σιδάσῃ εἰς κάρυς, καὶ τὸ κατώρθωσέ. Αὕτη ἡ συνήθεια διατηρεῖται μέχρι τῆς σήμερον, καὶ εἶναι διὰ παντὸς ἀνεξάντλητος πηγὴ πολλῶν καὶ μεγάλων πορισμάτων. Ἐτεὶ 1428: ἐπενόησεν ὁ Λαυρέντιος Κοέσερος (Lorenz Koster) ἐξ Ἀλέρμυ τὰ κεκομμένα μολύβδινα, καὶ κασσιτέρινα (β) σοιχεῖα τῶς γραμμμάτων, ἔτι καὶ τὴν μαύρον μελάνην τῶ τυπευ, ἀπὸ τὰ ὅποια προήλθεν ἐπομένως ἡ τόσον ὠφέλιμος τέχνη τῆς Τυπογραφίας, τὴν ὅποιαν ὁ Ἰωάννης Γυττενδέργιος ἔτεὶ 1440: ἔβαλεν εἰς τάξιν, καὶ

(α) Τὸ κοινῶς λεγόμενον βαρεῖτι.

(β) Καλαΐσια.

ὁ Ἰωάννης Φάβος μὲ τὸν Πέτρον Σαίφφερον διώρθωσε πολὺ περισσότερον. Ἡ χρῆσις τῆ χαρτίου τῆ κατασκευαζομένου ἀπὸ ἄχρησον λινάρι-ἔγεινε κατὰ πολλὰ γενικωτέρα, τὸ ὅποιον χαρτίον κατὰ τὸν Σχεβάδνεραν εἶχεν ἐπινοηθῆ πρὸ καιρῶ. Ἰωάννης Βανείκιος ἔφερεν εἰς τελειότητα τὴν ἐλαιοζώγραφικὴν. Κατὰ τὴν ἰδίαν ἐποχὴν κατεσκευάσθησαν καὶ γλυπτικαὶ ξύλινα εἰκόνες πολλὰ νόσιμοι, καὶ εὐθὺς μετέπειτα ἡ χαλκογραφία, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπέδωκεν ὁ Ἰσραήλ Μέχελνος, καὶ πολὺ περισσότερον ὁ Ἀλβερτος Δύρερις διὰ τῆς χρήσεως τῆ ἀσημονέου. Εἰς τὴν Αὐγύσαν ἐφευρέθησαν τὰ πρῶτα Τεφέκια, καὶ εἰς τὴν Νοριβέργαν (α) τὰ ἀνεμοτέφεκα, τὰ ὠρολόγια, καὶ τὰ σύρματα. Ἀλλ' ἐπαινετὸς ἐφευρετὴς τῆ νε καθαρίζηται καὶ λαμπρύνηται ὁ ἀδάμας κηρύττεται πρῶτος ὁ Λεδωβίκος ὁ ἐκ τῆς Βέργης (β). Ὁ Μαρτίνος Βοεχάμιος ἐκ Νοριβέργης (γ) διώρθωσε μεγάλως τὸ ἀσριλαβεῖον. Ὁ ἐπιτηδεῖως σχεδιασθεῖς Γεωγραφικὸς Ἀτλας τὸ ἐχρησίμευσεν εἰς τὸν Καλόμβον, εἰς τὸν Βάσκον Δηγάμάν, καὶ εἰς τὸν Μαγγελάν πρὸς εὔρεσιν τόπων. Πρὸς τέτοις οἱ Γερμανοὶ μεγάλως ἐφημιζοντο πρὸ πολλῶν χρόνων εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην, ὡς πρακτικώτατοι ὀρυκτολόγοι. Εἶναι γνωστὸν, ὅτι ἡ ὀρυκτολογία ὄχι ὀλίγον συνέτεινε πρὸς τὴν εὐτυχίαν τῆς πραγματείας. Αὕτη

(α) Nürnberg. (β) Bergen. (γ) Nürnberg.

ἐπροξένησεν ἔπειτα μεγάλην ἐνέργειαν εἰς ὅλας τὰς βανάυτους καὶ ἐπιτηδεύματα, ἐξωογόνησε τὰ πάντα, καὶ ἐνέπνευσε τόσον ζῆλον καὶ προθυμίαν, ὥστε νὰ γίνωσι τὰ μέγιστα ἐπιχειρήματα. Τότε καὶ ἡ Ἀνζιατικὴ Ἐταιρεία ἔφθασε (κατὰ τὰ ὑπομνήματα τῆς Δαλθεργίης) εἰς ἐκείνην τὴν καλὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν τὴν ἴδομεν κατὰ πρώτην φοράν· διότι διὰ κοινῆς συνεργείας κατώρθωσε νὰ ἐνωθῆ εἰς ἓν σῶμα πρὸς τὸ κοινὸν ὄφελος.

27.

Κάρολος ὁ πέμπτος ἔτει 1520: ἐκληρονόμησε τὰ Βελγικόν. Ὁ σκοπὸς τε ἦτο νὰ εἰσάξῃ τὸ ἐμπόριον εἰς τὰς ἐπαρχίας αὐτῆς τῆς ἐπικρατείας. Πρὸς τῆτο τὸ τέλος ἠνώθη πρὸς ἀφανισμόν τῶν τῆς Ἀνζιατικῆς Ἐταιρείας πόλεων μετὰ τῆς βασιλεῖς τῆς Δανίας, καὶ μετὰ ἄλλης ἡγεμόνας (α), τῶν ἐποίων αἱ πόλεις ἀνήκον εἰς αὐτὸν τὸν Ἀνζιατικὸν δεσμόν. Αὐτοὶ οἱ βασιλεῖς εἶχαν κατὰ νῦν πρὸ πολλῆ νὰ σμικρύνωσι τὰ ὅρια τέτε τῆς δεσμῆ· διὰ τῆτο ἕκαστος ἀλληλοδιαδόχως ἀπέσπασε τῆς ὑπικόμεν τε ἀπ' αὐτῆ. Ἡ Σηκία περιόρισε τὴν δουθεῖσαν ἐλευθερίαν εἰς τὰς πόλεις τῆς τὰς ἀνηκούσας εἰς τὸν ρηθέντα δεσμόν. Εἰς τὴν Βρεττανίαν ἐσηκώθη ὁλοτελῶς ἐπὶ τῆς βασίλισσῆς Μαρίας. (β) Εἰς τὴν

(α) Robertsons Geschichte Kaiser Carl V,

(β) Willebrands Hansische Chronik.

Προσσίαν ἔχασεν ἡ Ἀνξιατικὴ Ἐταιρεία τὸν πρῶτόν της προσάτην, τὸν Γερμανικὸν λέγω προεσῶτα τῆ τάγματός της, καὶ εἰς τὴν Ῥωσσίαν ἐσμικρύνθη ὄχι ὀλιγώτερον. Ἐξ αἰτίας αὐτῶν τῶν μεταβολῶν ἔλαβε τὸ Βελγικὸν ἄλλην μορφήν. Τὸ ἐμπόριον ἠνθίσθη καλῆτερα, διότι ἐσυνάχθησαν ἐκεῖ χάριν τῆς ἐλευθερίας ἀναριθμητοὶ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι ἔχαιρον ἐντάμα διὰ τὴν ὁποίαν εὖρον εὐκαιρίαν νὰ πορίζωνται πλεσιοπαρόχως τὰ πρὸς ζωάρκειάν των διὰ τῆς φιλοπονίας των. Ἀφ' ἧ ὅμως ἡ Φλανδρία καὶ Βραβαντία κατὰ τὸ 1301 ἔτος ἔχασαν τὴν τότε δοθεῖσαν εἰς αὐτὰς ἐλευθερίαν νὰ πραγματεύωνται, καὶ ἐπομένως ἐσερήθησαν τῶν ἀναγκαιοτάτων κατοίκων, οἱ ὅποιοι συνεισέφερον τὰ ἐργασήρια εἰς τὴν Οὐλανδίαν, καὶ Ἀγγλίαν, ἀπενάτησαν ἐπὶ τὰ ἐπαρχίαι ἐναντίον τῆ δευτέρου Φιλίππου βασιλέως τῆς Ἰσπανίας, καὶ ἐκήρυξαν τὴς Ἰσπανὸς, ὡς ἐχθρὸς τῆς πατρίδος, καὶ τῆς ἐλευθερίας. Ὄθεν ἔγειναν τὰ συμβόλαιά των ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας εἰς τὸ Οὐτραίεκτον (α) ἔτει 1579. Ἡ Οὐλανδία, ἡ Ζελανδία (β), ἡ Γκελδρία (γ), ἡ Φρισία (δ), τὸ Οὐτραίεκτον, ἡ Τρανσισαλλανία (ε), καὶ ἡ Γρονίγγα (ς) ἠνώθησαν διὰ νὰ ὑπερασπίσωσι τὴν ἰδίαν των ἐλευθερίαν, καὶ τὴν ἐλευθερίαν τῆς πραγματείας των, καὶ ἀπελευθε-

(α) Utrecht. (β) Seeland. (γ) Geldern. (δ) Friesland. (ε) Oberissel. (ς) Gröningen.

ρωθήσαν ὀλότεια ἀπὸ τῆν ὑποταγὴν τῆς Ἰσπανίας. Ἐντεῦθεν προῆλθεν ἡ Δημοκρατία τῆς Οὐλλανδίας, ἣτις φέρει καὶ τὸ ὄνομα τῶν ἑπτὰ ἡνωμένων ἐπαρχιῶν (Provinces unies).

28.

Ἐν τούτῳ ἡ Ἰσπανία ἠγωνίζετο μὲ ὅλας τῆς τὰς δυνάμεις νὰ καθαιρέσῃ τὸ ανεξάρτητον ταύτης τῆς νέας πολιτείας, πλὴν ἐβιάσθη πάλιν νὰ μεταχειρισθῆ τὴν δυνάμιν της ἄλλῃ, διὰ νὰ ἀπαντήσῃ τὴν ἐπαπειλημένην ἐπικίνδυνον ἐπανάστασιν. Ἡ Ἄντερπία (α) δὲν ἤθελε πλέον νὰ γνωρίζῃ κυρίαν τῆς τῆν Ἰσπανίαν. Αὕτη ἡ πόλις ἦτο τότε σχεδὸν τὸ κέντρον τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἐμπορίας· εἰς αὐτὴν μετεκόμιζον, οἱ μὲν Ἰταλοὶ τὰ πολλὰ εὐπρόσδεκτα ὑφάσματα τάτων, οἱ δὲ Ἰσπανοὶ καὶ Πορτογάλλοι παντὸς εἴδους φορτία τῶν ἀνατολικῶν καὶ δυτικῶν Ἰνδιῶν. Οἱ Ἀγγλοὶ ἐσύσῃσαν ἐκεῖ μεγάλην τινὰ ἀποθήκην τῶν φορτίων των, καὶ αἱ πόλεις τῆς Ἀνζιατικῆς ἑταιρείας μετέφεραν ἐκεῖ τὴν ἰδικήν των ἀπὸ τῆν Βρυγην. Ἐκτὸς τούτων τὰ σχίσματα τῶν Ἐκκλησιῶν, τὰ ὁποῖα ἐξεφύτρωσαν κατὰ τέτες τῆς χρόνους εἰς τὴν Γερμανίαν, Γαλλίαν, καὶ ἄλλα βασιλεία, ἐβίασαν πολλὰς ἀνθρώπους νὰ καταφύγωσιν εἰς ταύτην τὴν πόλιν.

(α) Antwerpen.

Ἐν ᾧ λοιπὸν ἡ Ἀντιπερπία ἔγεινε τὸ κατασκήνωμα διακοσίων χιλιάδων οἰκογενειῶν, καὶ ἐπέκεινα, οἱ Ἰσπανοὶ ἐν τούτῳ ἤλθον, τὴν ἐπολιόρκησαν, τὴν ἐκυρίευσαν μετὰ τὸ σπαθὶ εἰς τὸ χεῖρι, λεηλατῆντες αὐτὴν τρεῖς ἡμέρας· ἔκλεισαν ἔπειτα τὸν ποταμὸν Ταβούδαν (α) μετὰ σκοπὸν νὰ εἰσάξωσι τὸ ἐμπόριον εἰς τὴν Φλάνδριαν. Τῆτο τὸ συμβᾶν ὠφέλησε παρῆυθις τῆς Οὐλανδῆς, διότι ἔκτοτε ἐμπόριον νὰ φαρεύωσι πάλιν καὶ νὰ ἐξάγωσιν ἀπὸ τὸν τόπον τῶν τὰ πανικὰ, τὰ βαμβακερὰ, καὶ τὰ μεταξωτὰ τῶν ἐργαστηρίων τῶν.

29.

Μήτε ὁ ἡρωϊσμὸς τῶν ἡγεμόνων τῆς Οὐρανίας (β) μήτε τὸ ἐξ ἐνδεΐας ἐπιχειρισθὲν ἐμπόριον ἦσαν ἱκανὰ νὰ φθάσωσι, τὸν ὁποῖον βαθμὸν τῆς λαμπρότητος ἔφθασαν ἔπειτα αἱ ῥηθεῖσαι ἑπτὰ ἐπαρχίαι. Πρὸς τῆτο ἀναγκαῖον ἦτο νὰ συμπέσωσι πολλὰ παράδοξα περιστατικά, καὶ εἰς αὐτὰ προπθετέον καὶ τὴν ἐφεύρεσιν τῆς ναυτικῆς πυξίδος, ἣτις ἀποδίδεται ἀφ' ὅλης πρὸς τινὰ Νεαπολίτην ὀνόματι Φλάβιον Ἰωαννὸν (Gioja) ἐξ Ἀμάλφιδος, ὁ ὁποῖος ἠκμασεν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς δεκάτης τετάρτης ἑκατονταετηρίδος. Πλὴν αἱ μαρτυρίαι, τὰς ὁποίας ἐπιφέρουσιν εἰς αὐτὴν τὴν ἀξιόλογον ἐφεύρεσιν, εἶναι ὅλαι ἀπὸ τὴν δεκάτην πέμ-

(α) Schelde. (β) Oranien.

πτην ἑκατονταετηρίδα (α). Ο' Πλίνιος ὁμιλεῖ μόνον περὶ τῆς ἑλκυσικῆς δυνάμεως τῆς μαγνήτιδος· τέ-
 τε δὲ ἢ πάντῃ παράδοξος ιδιότης νὰ κινήται κα-
 τὰ τὸν Ἀρκτικὸν Πόλον ἦτο ἄγνωστος καὶ εἰς αὐτὸν,
 καὶ εἰς τὰς μεταγενεστέρας τε. Οἱ ἀρχαῖοι ἔπλεον
 κατὰ τὰ ἴχνη τῶν ἀσέρων, καὶ ἔπρεπε πάντοτε νὰ
 ἔχῃσι πρὸ ὀφθαλμῶν τὰ παραθαλάσσια· διὰ τῆτο
 αἱ θαλασσοπορεαίτων ἦσαν πολλὰ ἀργαὶ καὶ ἐπί-
 κροιοι. Μετὰ τὴν εἰσῆλθιν τῆς ναυτικῆς πυξίδος
 ἔπλεον ἤδη διὰ μέσση τῶν θαλασσῶν, διώρθωσαν
 τὴν ναυπηγίαν, ἐσύνθεσαν ὀρθὰς θαλασσογραφικὰς
 πίνακας, καὶ προσδιώρισαν τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος
 ὅλων τῶν γνωσῶν αἰγιαλῶν.

Κατὰ τὴν δεκάτην· τρίτην ἑκατονταετηρίδα εἰ-
 σῆφρεθῆσαν ἀπὸ τῆς ἐκ Γαλλίας ἀποδιωχθέντας Ἰε-
 δαίης αἱ συναλλαγματικαὶ (β), αἱ ὁποῖαι προξενῆσι
 μεγάλην εὐκολίαν εἰς τὸ ἐμπόριον.

30.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰωάννη τῆ πρώτου τῆ ἐπο-
 νομαζομένου νόθου ἔχοντες οἱ Πορτογάλλοι στρατηγόν

(α) Guyot de Provence.

Bergerons traité de la navigation.

Jac. de Vitry, Histor. Hierosol. c. 89.

Vincenz Beauzait. Specul. Doctrin. L. I.

Brunettus Latinus, ἐν τῷ ἑαυτοῦ Tresor.

Falconett. Hist. de l'academ. des inscr. T. VIII.

(β) Cambiale.

των τὸν Ἰνφάντε (α) Εἰρρίκον, τὸν Δεκα τῷ Βι-
 σέκ (β), ὀνομαζόμενον ἄλλως Ναύτην, ἤρχισαν ἐν
 ἔτει 1415 νὰ κυριεύωσι ξένους τόπους (γ). ὄθεν ἀπο-
 δημήσαντες περιέπλεον τὰ ἀκρωτήρια Νώνιον καὶ
 τῷ Μαγιαδόρῳ, ὑπέταξαν τὴν Κάυταν τὴν κείμενην
 εἰς τὸ βασιλεῖον τῆς Ἀφρικῆς ὀνομαζόμενον Οὐολθ-
 βιλίς (δ), εὗρον τὴν Μαδεΐραν κατὰ τὴν Ἀτλαντικὴν
 θάλασσαν, ἔπειτα τὰς νήσους τῷ Πρασσίνο ἀ-
 κρωτηρίῳ, καὶ μετ' ἑπομένως τὰς Ἀσσώρους νήσους. Ἐπὶ
 δὲ τῆς βασιλείας Ἰωάννου τῷ δευτέρῳ ἔφθασαν εἰς τὴν
 Γεϊνέαν. Ὁ Βάσκος Δηγάμας (Vasco de Gama) ἔτει
 1497 ἤνοιξε τὸν δρόμον τὸν φέροντα εἰς τὰς ἀνατολι-
 κὰς Ἰνδίας περὶ τὸ ἀκρωτήριον τῆς καλῆς ἐλ-
 πίδος. Ἀπὸ τῆς Μοσσαμβικῆς, εἰς τὴν ὁποίαν ἀπήν-
 τησε πολλὰ ἔμπειρους ναύτας, καὶ ἔλαβέ τινας ἐξ αὐτῶν,
 ἔπλευσεν εἰς τὴν Μελίνδαν, καὶ εἰς τὰ Μαλαβαρικὰ
 παραθαλάσσια. Εἰς τὸ Καλίκοτον εἶχε κατὰ νῦν νὰ

(α) Infante λέγεται πᾶς κληρονόμος τῆς βασιλείας
 τῶν Ἰσπανῶν. (β) Visec.

(γ) Ἴδε 1) Sprengel Geschichte der ersten Por-
 tugiesischen Entdeckungen unter dem In-
 fanfen Heinrich.

2) Allgemeine Historie der Reisen. 1. B.

3) Reisen des Alois Kadamosto nach der
 Westküste von Afrika 1. d. I. 1455. u.
 1456.

(δ) Fetz.

συσῆση μεγαλύτερον ἐμπόριον· ὁ φθόνος ὁμως τῶν Ἀράβων τὸν ἐβίασε νὰ φύγη ἐκείθεν ἄπρακτος, καὶ ν' ἀφήσῃ εἰς τὸν διάδοχόν τε Ἀλθαρέζον Καπριάλην τὴν ἐκτέλεσιν τοιούτου τιμίου ἔργου. Ἐν ἔτει 1504 ἐσάληθῃ εἰς αὐτὸς τὰς τόπας σόλος πολεμικῶν καραβίων ἰσχυρὰ καθωπλισμένων, καὶ ὀλίγω ὕπερον ἄλλος· ὁ δὲ Ἀλμαΐδας ἀνηγορεύθη ὑποβασιλεὺς τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν, καὶ ἔλαβε τὴν πληρεξουσιότητα νὰ κάμνῃ συνθήματα μετὰ βασιλεῖς, νὰ τὰς κατασαίνῃ ὑποτελεῖς τε, καὶ νὰ κτίζῃ φρούρια εἰς ὅλας τὰς τόπας, ὅπως ἤθελε τὸν φανῆ εὐλογον. Διάδοχος δὲ τῆς ἐγείνεν ἔτει 1511 ὁ Ἀλβκερκίος, ὅστις ἐπολέμησε πολλάκις τὰς Ἀράβας, ἐκυρίευσεν τὴν Γόαν, καὶ τὸ βασίλειον τῆς Μαλάκας. Ἐτει 1514 ὑπέταξαν οἱ Πορτογάλλοι τὴν νῆσον Ὀρμης τὴν κατὰ τὸν Περσικὸν Κόλπον, ὅθεν ἐπέσεν ἐπομένως εἰς τὴν ἐξουσίαν των καὶ ὅλο τὸ ἐμπόριον τῆς Περσίας, ἡ δὲ Δισβόνα ἐγείνεν ἀποθήκη πάντων τῶν ἀρωμάτων.

31.

Οἱ Φοίνικες εἶχαν φθάσει εἰς τὰς ἀνατολικὰς καὶ δυτικὰς Ἰνδίας σχεδὸν δύο χιλιάδας χρόνους πρὸ τῆς εὐρέσεως τῶν νεωτέρων Ἰνδιῶν, ἢ ριφθέντες ἐκεῖ ἀπό τινος ὀρμητικῆς τρικυμίας, ἢ πλεύσαντες ἐκεῖ, καθ' ὃν καιρὸν οἱ ἄνεμοι ἐπνεον ἐξ ἀνατολῶν, καὶ πάλιν ἐπιστρέψαντες διὰ τῆς περιδρόμου τῶν ἀνέμων· ἐπειδὴ δὲ εἰς ταύτας τὰς θαλασσοπορίας,

τὰς ὁποίας ἐπεχείρισαν οἱ Φοίνικες χωρὶς ναυτικῆς
 πυξίδος, δὲν δίδουσι πρὶν πολλοὶ, καὶ πρὸς τῆτοις
 αὐταὶ δὲν ἔφεραν κἄν ἔν ὄφελος, διὰ τῆτο ἀπαιτεῖ
 ἢ συνέχεια τῆς ἱστορίας νὰ συνάψωμεν τὴν διήγησιν
 τῶν προηγουμένων εὐρέσεων μετὰ τὴν διήγησιν ἐκεί-
 νων, τὰς ὁποίας ἔκαμαν οἱ Ἰσπανοί. Χριστόφορος ὁ
 Κολόμβος περίφημός τις ναύτης ἠθέλησε κατ' ἀρχάς,
 ὡς Γεννός, νὰ ὑπατάξῃ εἰς τὴν πατρίδα τε, τῆς
 ὁποίας τόπος μετὰ μεγίστην ἀγχνόνοιαν ἀπέδειξεν, ὅτι
 θέλει ἀνακαλύψει εἰς ἄγνωσόν τι ἄχρι τῆδε μέρος
 τῆς κόσμου. Ἡ Γέννα δὲν ἀπεδέχθη τῆς λόγου τε (α)
 ὅθεν ὑπεχέθη τὰ αὐτὰ εἰς τὸν βασιλέα τῆς Πορτο-
 γαλλίας Ἀλφόνσον τὸν δ', καὶ τὸν βασιλέα τῆς
 Ἀγγλίας Ἐρρίκον ζ', ἀλλὰ ματαίως· τέλος ὁ-
 μως ἐπέτυχε τῆ σκοπῆ τε εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Ἰσπα-
 νίας· ὅθεν καὶ Φερδινάνδος ὁ ε', καὶ Ἰσαβέλλα ἡ σύ-
 ζυγός τε ἀποδεχθέντες τὸ πρόβλημά τε ἐνεπισεύθη-
 σαν εἰς αὐτὸν ἔτει 1492 τρία καράβια, διὰ τῶν
 ὁποίων εὔρε πολλὰς μὲν καὶ ἄλλας νήσους, κατ' ἐξο-
 χὴν ὅμως τὰς νήσους Ληκαίδας· μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν
 τε τὸν ἀνύψωσεν ὁ βασιλεὺς εἰς τῶν εὐγενῶν τὴν
 τάξιν, τὸν διώρισεν ναυαρχόντινος μεγαλητέρου σό-
 λου, διὰ τῆτο καὶ αὐτὸς ἀποπλεύσας εὗρηκε τὰς νή-
 σους ἅγιαν Δομίνικον, τὴν Ἰαμαϊκὴν, καὶ ἄλλας πολ-

(α) Robertsons Geschichte von America.

λῆς τόπος. Εἶναι πιθανόν, ὅτι ὁ Κολόμβος εἰς αὐ-
 τὴν τὴν Θαλασσοπορίαν εἶχεν ὁδηγὸν γεωγραφικὴν
 τινὰ σφαῖραν, τὴν ὁποίαν κατεσκεύασε Μαρτί-
 νός τις Βοεχάμιος ἀπὸ Νοριβέργης, καὶ ἐπάνω τῆς
 ὁποίας ἐφαίνετο ἐγκυκλιωμένον ἐν τεταρτημό-
 ριον τῆς γῆς πρὸς δυσμὰς, καὶ τὴν ὁποίαν ἄχρι
 τῆς δεῦτε εἰς τὴν Νοριβέργην φυλάττεσιν οἱ μεταγενέ-
 σεροι τῆς ῥηθέντος Μαρτίνου πρὸς αἰώνιαν μνήμην τε.
 Ἐπεὶ δὲ 1497 ἐπλευσεν Ἀμερικὸς τις (ἐξ ἧς καὶ ὠνο-
 μάσθη γενικῶς ὁ νέος κόσμος Ἀμερικὴ) Βεσπύτιος
 τὸ ὄνομα ἐκ πατρίδος Φλωρεντίας πρὸς τὰ παραθα-
 λάσσια τῆς Ξηρᾶς ἕως εἰς τὸν Μεξικὸν κόλπον.
 Μετὰ ἓνα χρόνον, ἀπὸ ἑκάμει τὸν περίπλευ τῆτον,
 ὑπῆγεν ἐκ δευτέρου μετὰ ἐξ καράβια εἰς τὰς νήσους
 τῶν Ἀντίλλων, καὶ εἰς τὰ παράλια τῆς Γουιάνας καὶ
 τῆς Βενεζουέλας, ἐπειδὴ ὅμως ἔλαβε πολὺ μικρο-
 τέρας ἀνταμοιβὰς διὰ τὰς κόπας τε, τῶν ὧσων ἤλι-
 ζεν, εἰσέβη εἰς τὴν αὐλὴν τῆ βασιλείας τῆς Πορ-
 τγαλλίας, καὶ ἔφερεν εἰς τὴν ὑποταγὴν αὐτῆς τὴν
 Βρασιλίαν. Ἐκ μέρους τῶν Πορτογάλων συνέβη
 ἔπει 1519 ἡ αὐτὴ μεταβολή· διότι ὁ Φερδινάνδος
 Μαγγελάν ἠνοιξε νέαν τινὰ ὁδὸν πρὸς τὰς Σίνας καὶ
 Ἰαπωνίαν, καὶ ἐπιφρέων εἰς τὴν πατρίδα τε ἐξή-
 τησε διὰ τῆτος προσθήκην τῆς μισθῶ τε, ἐπειδὴ ὁ-
 μως καὶ δὲν εἰσηκίσθη, ἀφῆκε τὴν Πορτογαλ-
 λίαν, καὶ μετέβη εἰς τὴν Ἰσπανίαν. Ἐκείθεν πλεύ-
 σας διὰ τῆς σενῆς τῆς ἐπικληθέντος Μαγγελάν, ἔφθα-

σεν εἰς τὴν εἰρηνικὴν Θάλασσαν, καὶ εἰς τὰς Μολ-
 λυκτικὰς νήσους· τρικυμῖα ἔρριψε τὸ καράβι τε εἰς
 τὰς Φιλιππικὰς νήσους, ὅπερ οἱ ἐγκάτοικοι τῆς Μα-
 τάνης (α) ἔτει 1524 ἐφόνευσαν καὶ αὐτὸν, καὶ πολ-
 λὰς ἄλλας τῶν ἐπισημοτέρων ἀξιωματικῶν τε μετὰ
 τινὰ ἀτυχῆ μάχην. Τὸ τοῖατο συμβεβηκὸς δὲν ἐμ-
 πόδισε τὴν Ἰσπανίαν τῆ γὰ παραιτηθῆ ἀπὸ τὸ ἐπι-
 χεῖρημά της. Τῆτο τὸ παρετήρησαν οἱ Πορτογάλλοι,
 τὲς ὁποῖας πολὺ περισσότερον ἐμελλεν ἢ ἀπό-
 κτησις τῶν Μολλυκτικῶν νήσων, ὅθεν, παρὰ τὰ ἀφε-
 θῶσιν εἰς τὴν δι' αὐτὰς ἀμφιβολὸν ἐκβασιν τῆ πο-
 λέμης, ἔδωκαν εἰς τὸν βασιλέα τῆς Ἰσπανίας τρια-
 κοσίας πεντήκοντα χιλιάδας Δρακάτων, καὶ ἔτω
 τὰς ἔλαβον (β).

32.

• Ἐτει 1368: δύο Γαλλικὰ πλοῖα τῆς Νορμαν-
 διάς ἀπὸ τῆς Δίπης (γ) εὔρον τὰς Καναρίας νήσους,
 αἱ ὁποῖαι ὠνομάζοντο παρὰ τῶν ἀρχαίων νῆσοι
 τῶν Μακάρων, καὶ αἱ ὁποῖαι ἐξηλείφθησαν τελείως
 τῆς μνήμης τῶν ἀνθρώπων πολλὰς αἰῶνας. Μετ' ἧ
 πολὺ οἱ Γάλλοι ἤρχισαν νὰ μετέρχωνται εἰς τὴν
 Ἀφρικὴν τῶν Μαύρων τὸ ἐμπόριον, ἐξ ἧ ἐσυστήθη
 ἐμπορικὴ τις ἔταιρεία, ἣτις ἀναμφιβόλως λογιζε-

(α) Matan. (β) Herrera Dec. III. καὶ IV. (γ) Dippe.

ται μεταξύ τῶν πρώτων· διελύθη ὅμως μετ' ἄλιγον ἐξ αἰτίας τῶν ἐγχωρίων ἀνησυχιῶν.

33.

Οἱ Γάλλοι ἐγνώρισαν πολλὰ ἀργὰ, ὅσα ἀγαθὰ προέρχονται ἀπὸ τὴν πραγματείαν, ἐπειδὴ ἀλλέως δὲν ἤθελαν ἀφήσει τὰς Βενετὲς, τὰς Πορτογάλλους, τὰς Ἀγγλοὺς, καὶ τὰς Βελγίους ἢ ἀπολαμβάνωσι τόσους χρόνους τηλικῶτον πολίτιμονθησαυρόν.

Ἐτεῖ 1535 ἔλαβαν τὴν ἄδειαν νὰ πλεύσωσι πρὸς τὴν Τυρκίαν μετὰ πλοῖα τῆς ἰδίας των σημαίας. Στρατηγούμενοι ἀπὸ τὸν Ἰάκωβον Καρτίερον ἐκυρίευσαν τὴν Καναδάν. 1598 Εἰρῆκος ὁ τέταρτος διὰ τῆ περιφῆμε διαγράμματος τῶν Ναμνητῶν (α) ἠσύχασε τὸ βασιλεῖόν τε· μετὰ τὴν ἐνδοξον εἰρήνην τὴν ἐν Βαρβίναϊς (β) γενομένην ἐσύζησε τὰ Γαλλικὰ μεταξεργεῖα, καὶ εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν διώρισε νὰ φυτεῖωσι σηκομορῤῥέας, νὰ τρέφωσι κικέλια, καὶ νὰ διδαχθῶσιν οἱ ὑπήκοοί τε, πῶς νὰ τὰ περιποιῶνται, καὶ νὰ ἐργάζωνται τὸ μεταξύ· ἠγωνίσθη πρὸς τῆτοις νὰ κάμη τὰς ποταμὸς πλευσίμας, νὰ τὰς συνάψῃ μετὰ διώρυγας, νὰ κατασκευάσῃ εὐρυχώρους λεωφόρους, διὰ νὰ εὐκολύνῃ τὴν πραγματείαν μετὰ ὅλα ταῦτα τὰ βοηθητικὰ μέσα· ἐπομένως

(α) Nantes. (β) Vervins.

διὰ τῶν φρονίμων συμβεβλῶν τῆ ἀληθῶς ἀξιοτάτῃ Σέλλυος (Souilly), ἡ τῶν ἰδίων τε παρακινήσεων ἐσυ-
 σήθησαν διάφορα ἐργασήρια ῥέχων, ἰσῶν, πολυ-
 τίμων ταπήτων, χρυσῶν ἡ ἀργυρῶν ὑφασμάτων,
 ἡ διάφορα καθρεπτεργεῖα. Ἐκτοτε ἐτάχθησαν εἰς τὴν
 καλλίστην τάξιν τὰ κοινὰ εἰσοδήματα, ἡ ἡλαττώ-
 θησαν ὅλα τὰ βάρη τῶν ἰππηκῶν, τὰ περιττὰ
 στρατεύματα ἀπελύθησαν, ἐχαρίσθησαν εἰς τὸν λα-
 ὸν εἴκοσι μιλλιόνια τῶν δοσιμάτων τε, ἐξηλείφθη-
 σαν ὅλαι αἱ περιτταὶ δαπάναι, ἡ τέλος ἡ πραγ-
 ματεῖα, αἱ τέχναι, ἡ διάφοροι ἄλλαι ὠφέλιμοι μα-
 θήσεις εἰσῆχθησαν, ἡ ἔλαμψαν, ἡ ἐτιμήθησαν.

34.

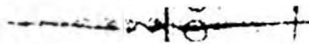
Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν οἱ Ἀγγλοὶ ἐφάνησαν
 φιλεμπορώτεροι, ἡ προσεκτικώτεροι εἰς τὴν φιλο-
 κέρδειαν, παρ' ὅ,τι ἦσαν εἰς τὸς παρελθόντας χρό-
 νους. Διὰ μέσθ τῶν βαμβακοχειρουργημάτων καί τι-
 νος καλῶς κυβερνημένης πραγματείας, εἶδον ἑαυ-
 τὸς ἰκανὸς, ὡς ἡ καὶ ἐπιθυμήσωσι τὴν κυριότητα τῆς
 θαλάσσης· ἐπραγματεύοντο δὲ μετὰς τῶν Μακάρων
 νήσους, ἡ ἔτει 1553 εὗρήκασιν τὸν ἀρκτικὸν ἀνα-
 τολικὸν περίπλευρον περὶ τὴν Νορβεγίαν εἰς τὴν
 λευκὴν θαλάσσαν, ἡ ἤραξαν πλησίον εἰς τὸν Ἀρ-
 χάγγελον μετὰ πολλὰς ἡ μεγάλας κακοπαθείας·
 διὰ δὲ τῆ ποταμῆ Ρ'ᾶ (α) ἠνοιξαν εἰς τὸς Ῥώσ-

σας τὸ ἐμπόριον μὲ τὴν Περσίαν, καὶ διὰ τῶν συμβολαίων, τὰ ὅποια ἔγειναν εὐθὺς ἔπειτα μὲ αὐτὰς, ἀπέκτησαν νέα πλέτη. Ὄταν ἡ βασιλὶς Ἐλισάβετ διεδέχθη τὴν βασιλείαν κατὰ τὸ 1558: ἔλαβεν ὑπὸ τὴν προσασιάντης ὅλης τὰς πραγματείας, εἰσήνε νέας τέχνας εἰς τὸ βασίλειόν της, χειρουργήματα, καὶ ἐργαστήρια, ἐξωλόθρευσε τὸν ἀκατάμαχτον σὺλον τῶν Ἰσπανῶν, κατώρθωσε διὰ τινος ἐξαιρέτου πολιτικῆς νὰ ὑποτάξῃ διαφόρους χώρας τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν, ἐπρόσβαξε νὰ ζητηθῇ εἰς τὰ ἀρκτικά μέρη διέξοδος τις ἄγνωστος πρὸς τὰς ἀνατολικὰς Ἰνδίας, κατοπλίσασα διὰ τῆτο καὶ μόνον τὸ τέλος μεγάλου τινὰ σὺλου. Ἐν γένει μετεχειρίσθη ὅλης τῆς θυμασιωτέρας καὶ ἐπιτηδειοτέρας τρόπου πρὸς ταχυτέραν ἐπίδοσιν τῆ ἐμπορίας καὶ τῆς ναυτικῆς.

35.

Κατὰ τὸ 1585 ἔτος ἀνέβη εἰς τὸν Περσικὸν θρόνον ὁ μέγας Σιάχ Α΄θας. Εὐθὺς, ὅτε ἔγεινε βασιλεὺς, ἐθεώρησε τὴν πραγματείαν ὡς ἀξιόλογόν τι ὑποκείμενον τῆς προσοχῆς τῆς. Ἀφ' ἧ ἔδωκεν εἰς τὰς Ἀρμενίους προάσειόν τι τῆ Ἰσφαχάν διὰ παντοτεινήν αὐτῶν κατοικίαν, ἐπροσπάθησε κατὰ τῆτον τὸν τρόπον νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς αὐτὰς καὶ τὴν ἀγάπην τῆς πραγματείας. Πρὸς τῆτο τὸ τέλος τῆς κατέπεισε νὰ μετακομίζωσι σακκία περιέχοντα μεταξύ μὲ

τὰς ὀμηλυσίας (α) εἰς ξένους τύπους, καὶ πληρό-
 νοντες τὴν ἤδη πρότερον διωρισμένην τιμὴν τε εἰς τὴν
 ἐπιστροφῆν των, νὰ κρατῶσι τὸ κέρδος αὐτοὶ μό-
 νοι, χωρὶς νὰ τὸ μοιράζωσι μὲ τὰς Πέρσας. Τὰ ἐ-
 πόμενα τῶν διατάξεων τούτων ἐπλήρωσαν τὰς ἐφε-
 τὰς σκοπὰς τῆ μεγάλης τῆτε Μονάρχου. Οἱ Ἀρμέ-
 νιοι γενόμενοι πραγματευταὶ, μετέφερον τὰ φορ-
 τία τῆς Ἀνατολῆς εἰς τὴν Δύσιν, καὶ ἡ Δύσις ἀμοι-
 βαίως ἔφερε τὸν σολισμόν τῆς Ἀνατολῆς, καὶ ἔτως
 ἔπαυσεν ἔκτοτε ὁ ῥηθεὶς μονάρχης τῆ νὰ φροντίζῃ
 πλέον διὰ τὰς περαιτέρω προόδους τῆς πραγματείας.

Τ Μ Η Μ Α Γ :

Νεωτέρα ἰσορία τῆς πραγματείας ἀρχίζουσα ἀπὸ τῆς εὐρέσεως τῶν ἀνατολικῶν, καὶ δυτικῶν Ἰνδιῶν, καὶ τελειόνοῦσα ἕως τῶν τωρινῶν καιρῶν.

36.

Ὁταν ἔτει 1581 : ἡ Πορτογαλλία ὑπετάχθη εἰς τὴν Ἰσπανίαν, ἀπηγορεύθη εἰς τὰς Οὐλανδὰς νὰ πραγματεύωνται μὲ αὐτὰ τὰ δύο βασίλεια. Τῆτο παρεκίνησε τὴν Οὐλανδίαν νὰ φέρῃ μὴν ἀπὸ τὰς Ἰνδίας, ὅσα φορτία ἐπρομήθευεν ἡ Λισβόνα προλαβόντως εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην. Ἀπέσειλε λοιπὸν τέσσαρα καράβια, ναυαρχῆντος τῆ Κορνελίη Οὐτμάνε, τὰ ὅποια εὐωδόθησαν εἰς τὰς ἀνατολικὰς Ἰνδίας. Οἱ Οὐλανδοὶ παρατηρῶντες τὸ μῖσος τῶν Ἰνδιῶν ἐναντίον τῶν Πορτογάλων τὸ ἐσοχάσθησαν, ὡς βοηθητικόν τι μέσον διὰ νὰ ἐκπληρώσωσι τὰς σκοπὰς των. Διὰ τῆτο ἔσειλαν εὐθὺς ἔπειτα περισσότερα καράβια, καὶ ἐπομένως ἐσύνησαν ἐκεῖ ἑταιρείαν, ἣτις ἐκυρίευσεν μὲ πόλεμον τὴν Ἀμβοϊνὴν ἐντάμα μὲ ἄλ-

λας Μολυβδικὰς νήσους (α). Διὰ τὰ ἀσφαλίσω-
 σιν εἰς τὸ ἐξῆς τὸ ἐμπόριον τῶν ἀρωμάτων, καὶ νὰ
 ἐμπορῶσι νὰ προσδιορίζωσι τὰς τιμὰς αὐτῶν, ὅπως
 ἤθελον, ἀπεφάσισαν νὰ ἐξολοθρεύσωσιν ὅλων τῶν
 ἄλλων νήσων τὰ καρυόφυλλα, πλὴν τῆς Ἀμβοΐνας·
 δὲν εὐχαριστήθησαν ὅμως εἰς ταύτην τὴν καλὴν ἀρ-
 χὴν, ἀλλ' ἐξάπλωσαν τὴν πραγματείαν των ἕως
 εἰς τὴν Γάβαν, Κόχιμ, Καλίκετον, Ζεῦλον (β),
 Ἰαπωνίαν, καὶ Σίνας. Ἐτεῖ 1609: ὅταν ἐγεινεῖν
 ἀνακωχὴ μεταξὺ αὐτῶν, καὶ τῶν Ἰσπανῶν, ἔλαβον
 ἀφορμὴν ἀπὸ αὐτὴν νὰ σερεωθῶσι καὶ εἰς τὰ ἐπίλοι-
 πα μέρη τοῦ κόσμου· ὅθεν ἀπέκτιθησαν μεγάλα κέρδη
 εἰς τὴν Τυρκίαν, ἐπειδὴ εἶχον τὴν ἀδείαν κατὰ τὸ
 συμβολαίον μετὸν Σουλτάνου Α'. Ἀρχμέτην νὰ πραγ-
 ματεύωνται ἐλευθέρως εἰς ὅλας τὰς τόπους τῆς Οὐθωμα-
 νικῆς Πόρτας μετὰ ἰδίαν των σημαίαν, ἔπειτα ἐμοιρά-
 σθησαν μετὰ τὴν Πορτογαλίαν τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀ-
 φρικῆς, καὶ ἔτεῖ 1621: ἐσύστησαν νέαν ἐμπορικὴν ἐ-
 ταιρείαν, ὀνομάσαντες αὐτὴν Ἐταιρείαν τῶν
 Δυτικῶν Ἰνδιῶν, ἣ ὅποια εἰς διάστημα δεκα-
 τριῶν χρόνων κατῴρθωσε νὰ κατασκευάσῃ ὑπὲρ
 τὰ ὀκτακόσια καράβια καὶ πολεμικά, καὶ ἐμπορικά.
 Ἀφ' οὗ δὲ ἡ Ἀριστοκρατεία αὕτη ἐπολέμησε σχεδὸν

(α) Ἴδε· Allgemeine Geschichte der Ost- und
 Westindischen Handlungsgesellschaften.

(β) Zeylon.

ἐγδοήκοντα χρόνους τὴν Ἰσπανίαν, καὶ Πορτογαλίαν εἰς τὸ Βελγικόν, καὶ εἰς τὰς δύο Ἰνδίας, ἐκλείσει τέλος πάντων ἔτει 1647: εἰς τὸ Μοναστήριον (α) εἰρήνην ὠφέλιμον.

37.

Αἱ εὐτυχεῖς ἐκβάσεις τῷ πολέμῳ τότε ἐνεθάρρουν περισσότερον τῆς Οὐλανδῆς, οἱ ὅποιοι κατῴρθωσαν ἔτει 1653: νὰ ἀφαιρέσωσι τὸ ἐμπόριον τῆς Ἰαπωνίας ἀπὸ τῆς Ἀγγλῆς, τῆς καὶ τέλος ἀποδιωχθέντας ὀλοτελῶς ἀπὸ τῆς Πορτογαλλῆς ἔξω αὐτῆ τῆ εὐρυχώρη βασιλείᾳ, καὶ δὲν ἠμέλησαν τὴν παραμικρὰν εὐκαιρίαν νὰ ἐκτείνωσι τὴν δυνάμειν των, ἢ νὰ τὴν σερεώσωσι. Τὸ ἀκρωτήριο τῆς Καλιῆς Ἐλπίδος, καὶ ἡ Νῆσος τῆς ἁγίας Ἐλένης ἦσαν κοινὰ εἰς ὅλα τὰ ἔθνη, ἀφ' ὃν καιρὸν τὰ ἦυρον οἱ Πορτογαλλοὶ· ἀλλ' οἱ Οὐλανδοὶ ἐμπόδισαν ταύτην τὴν κοινωνίαν, καὶ ἔφθασαν ν' ἀποκτήσωσι τὰ βασίλεια Ματερὰν καὶ Βραντὰν ἐξ αἰτίας τινος διχονοίας αὐτῶν, εἰς τὴν ὁποίαν συνήργησαν, καὶ τὴν ὁποίαν μετεχειρίσθησαν ἀρμοδιώτατα πρὸς ὄφελός των.

38.

Ἐκτοτε οἱ Οὐλανδοὶ δὲν ἠμέλησαν, ὅσα ἐπρὸς ξένου μέγα ὄφελος εἰς τὴν πανταχῶς ἐξαπλωθεῖσαν πραγματείαν των, ἀλλὰ διετήρησαν τὴν αὐ-

τὴν ἐπιμέλειαν καὶ οἰκονομίαν, ἀδιαπόπως καταγιγόμενοι εἰς τὴν ναυτικὴν κυρίως, εἰς τὴν φορτηγίαν, εἰς τὸ ψάρευμα τῶν φαλαινῶν, καὶ χαρίγγων, εἰς τὴν κολλιβισικὴν (α), καὶ εἰς ὅλα τὰ ἐπίλοιπα εἶδη τῆς πραγματείας (β), καὶ ἂν ἀπήντην ἐμπόδια εἰς τὴν συνέχειαν τῆς φιλοπονίας των, πρέπει νὰ τὸ ἀποδώσωμεν εἰς τὰς ἐνοχλήσεις τῶν γειτόνων, τὰς ὁποίας δὲν ἐμπόρουν νὰ ἀποφύγῃσι. Τριαύτη ἦτο ἐκεῖνη, ἣτις ἐγένετο ἀπὸ τῆς Ἀγγλίας ἔτι 1780. πλήθος πραγματευτῶν θαλασσοπόρων, οἱ ὅποιοι δὲν ὑπωπτεύοντο καθόλου ἀρχὴν πολέμου, ἔπεσαν εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν· καὶ ἐν τῶν ἐμπορικῶν πλοίων δὲν ἐτόλμα νὰ ἐξέλθῃ τότε ἀπὸ τὸν λιμένα, χωρὶς νὰ εἶναι ὑποκείμενον εἰς φανερόν κίνδυνον τῆνὰ πιασθῆ. Ὅταν ὁ Αὐτοκράτωρ ἐζήτησε κατὰ τὸ 1784 ἔτος ν' ἀνοιχθῆ ὁ ποταμὸς Σέλδα (γ) διὰ τὸ καλὸν τῆ Ἀβεριακῆ Βελγικῆ, καὶ νὰ κηρυχθῆ ἐλεύθερον τὸ ἐμπόριον μετὰ τὰς δύο Ἰνδίας, οἱ Ὀλλανδοὶ ἀντεσάβησαν εἰς τῆτο, διαμαρτυρούμενοι τὴν εἰς τὸ Μονασῆριον (δ) κατὰ τὸ 1648 ἔτος γενομέ-

(α) Τέχνη τῶν τράπεζιτῶν (Banquiers).

(β) Περὶ τῆς περιβολῆς τῆ Ὀλλανδικῆ ἐμπορίας ἰδὲ La richesse de la Hollande, 11 Tomes εἰς μεγ. 4. Londres. 1778. ἔτι Le Commerce de la Hollande 111 Tomes εἰς ἴ2. Amsterdam. 1768.

(γ) Scheldē. (δ) Münster.

νην εἰρήνην, κατὰ τὰς συνθήκας τῆς ὁποίας εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ κλείσωσι τὴν Σέλδαν· περὶ δὲ τῆ ἐλευθέρας πλοῦς αὐτῆς πρὸς τὰς ἀνατολικὰς καὶ δυτικὰς Ἰνδίας εἶπαν, ὅτι ἔτει 1731 ἀνέλαβον τὴν ἐγγύησιν τῆ Πραγματικῆς διατάγματος (α) τῆ αὐτοκράτορος, καὶ τὴν διετήρησαν δι' ἰδίας τῶν δαπάνης μετ' συμφωνίαν, νὰ ἀκυρώσῃ (β) ὁ αὐτοκράτωρ Κάρολος ὁ ἕκτος τὴν ἐταιρείαν τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν κατὰ τὸ πέμπτον ἄρθρον τῆ τότε ἐν Βιέννῃ γενομένης συνθήματος. Μόλις ἔπαυσαν αἱ διχόνοιαι μεταξὺ τῶν δημοκρατικῶς καὶ τῶν βασιλικῶς φρονούντων κατὰ τὸ ἔτος 1787, καὶ ἐν τῷ ἅμα ἐκηρύχθη ὁ Γαλατικὸς πόλεμος ἔτει 1793: τῆ ὁποῖα τὰ κακὰ ἀποτελέσματα αἰσθάνεται ἀκόμη ὅλη ἡ Εὐρώπη, ἡ Οὐλανδία ὅμως δικαίως λυπεῖται κατ' ἐξοχήν, διότι ἐσερήθη εἰς τῆτον τὸν πόλεμον τὸ ἀκρωτήριον τῆς καλῆς ἐλπίδος, τὴν Τρινκονο-

(α) Sanction Pragmatique.

(β) Du Mont Corps deplom T. VI.

Memoire des Holländischen Gesandten Bruginerz in Wien. Utrechter Handlungs - Tractat v. 26. Januar 1714. Art. X. XXXI καὶ XXXIV.

Barrier. Tractat v. 15. November 1715. art. XXVI.

Du Mont Supplem. au Corps Diplom T. II.

Rousset Recueil historique d' arts, negotiations, memoires et traités T. III. καὶ T. VI.

μάλην, τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικερδεστάτης φορτηγίας τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν, καὶ αὐτὴν τὴν ἐμπορικὴν ἐταιρείαν τῆς, πρὸς τῆτοις τὸ ναυτικόντης, τὸ ἐμπόριόντης, ἤνοιξε καὶ ὁ ποταμὸς Σέλδα, ὑπεχρεώθη καὶ νὰ πληρώσῃ ἑκατὸν μυλλιόνια φλωρινίων διὰ τὰς δαπάνας τῆ πολέμου, νὰ τρέφῃ εἴκοσι πέντε χιλιάδων Γαλλικὰ στρατεύματα, νὰ ὑποφέρῃ τὴν σενοχωρίαν τῆς εἰς Ἀμσελδαμ τραπέζης, τὴν μεταβολὴν τῆς διοικήσεώς της, τὴν τελείαν ἦτταν τῆ σόλης της τῆ ὑπὸ τὸν ναύαρχον Δεβίντερον (de Winter). τέλος ἡ ἀποσερηθῆ τῆς ποτὲ μεγάλης καὶ λαμπρᾶς πλοσιότητός της.

39.

Ἐπει 1626 ἐπὶ τῆς βασιλείας Λαδοβίκου τῆ ιγ'. ἔλαβεν ὁ Ρίσεελίων (Richelieu) τὸ ἀξίωμα τῆ προεσώτος καὶ ἐφόρου τῆ Γαλλικῆς ἐμπορίας, καὶ τῆς Γαλλικῆς ναυτικῆς. Εὐθὺς ὅτε ἀνεδέχθη ὁ μέγας ἔστος πολιτικὸς τὰ δύο ταῦτα ἔργα, ἔπεσεν εἰς τὴν μελέτην τῆ, πῶς νὰ ταχύνη τὴν πρόοδον αὐτῶν ὅθεν ἐσυγχώρησεν εἰς τὲς πραγματευτὰς πᾶσαν εἰσοδον πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐξετάσας τὰ φρονήματα ἑκάστου, ἔδωκεν ἄδειαν εἰς πολλὰς αὐτῶν νὰ περιηγηθῶσιν ἐκεῖνης τῆς τόπης, ὅπε ἠκμαζον πρὸ πολλῶν χρόνων τέχναι καὶ ἐργασήρια, καὶ ὅπε ἐδύναντο αὐτοὶ μὲ τὴν περιέργειαν νὰ κλέψωσι πολλὰ ὠφέλιμα ἐφευρήματα ὅθεν εὐκόλως ἐμπόρειτις νὰ προῖδη, καὶ ἐπίσης ἡ ἀπαριθμῆσι ἀκριβῶς τὰ εἰς τὴν ἐπι-

σροφήν ἐλπιζόμενα μεγάλα κέρδη τῆς πατρίδος των· διὰ τῆτο πολλαὶ ἐμπορικαὶ ἐταιρεῖαι ἐσύσθησαν, παραδείγματος χάριν ἢ κατὰ τὸν ἅγιον Χριστόφορον, ἢ ἢ κατὰ τὰς νήσους τῶν Ἀντίλλων, ἢ τῆς Κανάδας, ἢ τῶν ἀνατολικῶν ἢ δυτικῶν Ἰνδιῶν, ἢ τῆς Σενεγαλλίας.

40.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Λεδοβίκου τῆ δεκάτης τετάρτης εὐδοκίμησαν οἱ Γαλάται κατὰ τὴν ναυτιλίαν ἢ κατὰ τὰς εἰδήσεις τῆς πραγματείας τοιοτοτρόπως, ὥσε ἐφιλοτιμήθησαν μὲ ὅλας των τὰς δυνάμεις νὰ φθάσωσι τὲς Ὀλλανδὲς ἢ τὲς Ἀγγλῆς. Ὁ Κόλβερτος (α), ὅσις ἀπέκτησεν ἀπεριόρισον δύναμιν σιμὰ τῆτε τῆ μονάρχου, ἢ ἦτο ἄξιος αὐτῆς τόσον διὰ τὰ ἐξαιρέτά τε προτερήματα, ὅσον ἢ διὰ τὸν ἐνθερμόν τε ζῆλον ὑπὲρ τῆ κοινῆ συμφέροντος, ἔκαμε πρὸς τῆτο τὰς σκοπιμωτάτας προπαρασκευάς· διηρέθιζε λοιπὸν ὅλας ὁμοθυμαδὸν πρὸς τὴν φιλοπονίαν, καὶ τὲς ἐνέπνεε τὴν αὐτὴν φιλοτιμίαν, ἐσύσθησε τὰς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν ἢ τεχνῶν (β), ἐπλήθυνε τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐργαστηρίων, ἢ ἠγωνίζετο νὰ τὰ φέρῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τὴν τελειότητα. Πρὸς τῆτο τὸ τέλος ἐξεδόθησαν διατάγματα διὰ τὰ ἐρ-

(α) La vie de Jean Baptist Colbert. 3

(β) L'academie des inscriptions et des Belles Lettres. L'academie des sciences.

γασήρια, ἔξ διωρίσθησαν πρακτικοὶ ἔξ ἀκάμανται
 ἐπίτροποι νὰ φροντίζωσι προσεκτικῶς διὰ τὴν διατή-
 ρησιν τέτων τῶν διαταγμάτων· ἐκ τέτων ἐξεφύτρωσαν
 ἐπομένως τὰ τῶσον εὐμορφα ἔξ ποικίλα μεταξωτὰ
 τῆς Γαλλίας, τὰ χρυσᾶ ἔξ ἀργυρᾶ ἰφάσματα, τὰ
 διάφορα βαμβακερὰ, τὰ βαφεῖα τῆ βαφικῆ κόκκη,
 τὰ καθρεπτεργεῖα, ὁμῶς ἔξ ἄλλαι παντὸς εἶδους θαυ-
 μάσιαι ἔξ ἐπικερδεῖς τέχναι· οὕτω λοιπὸν ἐγένετο
 τὸ βασιλικὸν θαυραυροφυλάκιον, χωρὶς νὰ σενοχω-
 ρήσῃ τὸ ὑπήκοον. Τῆ μετὰ τὴν Τυρκίαν ἐμπορίαν ἀπο-
 θήκην εἶχε τὴν Μασσαλίαν, τῆ δὲ μετὰ τῆς Ἀρ-
 κτὲ τὴν Δυνηκέρκην (α)· τὴν ἐνωσιν δὲ τῆς μεσα-
 γεῖς θαλάσσης ἔξ τῆ Ὠκεανῶ (β) τὴν ἐνήργησεν ὁ
 Παῦλος Ρίκετος (Riquet), διὰ μέσων τῆς διώρυγος
 τῆς Ὀκκιτανίας (γ)· αἱ δὲ διάφοροι ἐμπορικαὶ ἐται-
 ρεῖται, αἱ ὅποια ἀνωρθῆντο κατὰ διαφόρους περιόδους
 ἔξ εἰς καλὰς περιστάσεις, ἐτάχθησαν εἰς καλητέραν

(α) Dünkirchen.

(β) Voltaire Siecle de Louis XIV.

De la Lande de Canaux de navigation, et
 specialement du Canal de Languedoc. περὶ ὅ-
 λων τῶν διωρύγων ἐμπορεῖται νὰ λάβῃ καθαράν
 ἰδέαν ἀπὸ τῆν „Carte Generale des fleuves,
 des Rivieres, avec des Canaux existans au-
 meure projettés à l'usage de la navigation in-
 terieure du Rayonne par du pain.

(γ) Lanquedoc.

διάθεσιν· οἱ εὐγενεῖς ἐμπόρην (α) ἀνεμποδίστως ἐναντίον τῶν ἡθῶν τῆ τότε καιρῶ νὰ γίνωνται μέτοχοι τῆ θαλασσίης ἐμπορίας καὶ τῶν τοιούτων ἐπιχειρημάτων, χωρὶς νὰ ἐξευτελίζωνται, καὶ χωρὶς νὰ βλάπτωσι τελείως τὰ δικαιώματα τῆς εὐγενείας των· προσέτι καὶ αἱ Γαλλικαὶ ἀποικίαι ἔδωκαν τὰς ἀναγκαίας συνδρομὰς εἰς τῆτον τὸν κοινὸν σκοπὸν· καὶ εἰς μὲν τὰς ἀνατολικὰς Ἰνδίας ἢ Ποντικερία, εἰς δὲ τὴν ἀρκτικὴν Ἀμερικὴν ἢ Καναδά, ἢ Μαρτινίκα, καὶ ἄλλαι νῆσοι τῶν δυτικῶν Ἰνδιῶν, συνέδραμον εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς εὐτυχίας τῆ γένους. Εἰς τὸν καιρὸν τῆ ρηθέντος ἐφόρην διωρθώθησαν ὁ Βριουάτης λιμὴν (β), καὶ ὁ τῆ Τυλωνίης κατὰ τὴν μεσόγειον θάλασσαν τοιαυτοτρόπως, ὥστε ἐχώρην τὲς μεγίστας σόλεις. Εἰς τὸ Ρόσσε φόρτ ἐκτίσθησαν ναύσταθμοι. Ὁ Γαλάτης Ρεναύδιος ἐπενοήσε τὰς βομβητικὰς τριήρεις (γ), διὰ τῶν ὁποίων εἰς τὰς ναυμαχίας ἐγένετο ἰσχυροτέρα ἀντίστασις κατὰ τῶν ἐχθρῶν· τότε καθώπλισεν ἡ Γαλλία ὀγδοήκοντα μεγάλα καράβια πολεμικά, ἐπολέμησε τὴν Εὐρώπην διὰ ξηρᾶς με 400 ἕως 500 χιλιάδων ἀνδρας, καὶ ἐξηκολύθησεν εἴκοσι τρεῖς χρόνους τῆτον τὸν πόλεμον ἐναντίον τῶν συνωμοτῶν ἐχθρῶν της, ὅσις τὲς ἔδωκεν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ νικητήρια.

(α) Henault I. c. (β) Brest. (γ) Bombar-
dier - galliotes.

41.

Ἀπὸ τὰ τοιαῦτα συμβεβηκότα ἦτο ἐλπιζόμενον
 νὰ διαμείνη μέχρι τέλους τῆς βασιλείας τῆ Λυδό-
 βικος ὁ ἰδ', εἰς τὸ ὅποιον ἐφθασέ ποτε νὰ κατήσῃ
 σάδιον· με ὅλον τῆτο πολλὰ ἀπεμακρύνθη ἀπ' αὐτῆ
 εἰς τὲς ἐσχάτας χρόνους τῶν γηρατειῶν τε, ἐπειδὴ
 ἐδυσφήμισε καὶ αὐτὸ τὸ βασιλικὸν τε ὄνομα παρὰ τοῖς
 συγχρόνοις τε, καὶ ἴσως πολὺ περισσότερον παρὰ τοῖς
 μεταγενεστέροις· διὰ δὲ τῆς ἀκυρώσεως τῆ διατάγ-
 ματος τῶν Ναμνητῶν (α), ἐκεῖν τῆ ἀγριασμοῦ τῶν
 Καλθίνων, ἐτάραξεν ἔτει 1685 τὰς βάσεις τῆς
 πολιτείας, καὶ ἐβίασεν ἐν μιλλίονιον τῶν ὑπηκόων τε,
 ὅσοι ἦσαν ὀπαδοὶ τῆ Καλθίνε, καὶ ὠνομάζοντο συνή-
 θως Οὐγόνόται, νὰ φύγωσιν ἀπὸ τὴν Γαλλίαν
 τὴν κοινήν των πατρίδα, καὶ νὰ ὑπάγωσι νὰ κατοι-
 κήσωσι πολλὰ ἄγρια κλίματα, τῶν ὁποίων οἱ ἡγε-
 μόνες ἐφάνησαν πολιτικώτεροι, καὶ ἔδωκαν εἰς τῆτες
 τὲς φυγάδας Γαλάτας (καθὼς ἔτι τὲς ὀνομάζουσι)
 ὅλα τὰ πολιτικὰ δικαιώματα, καὶ πᾶσαν νόμιμον
 ἐλευθερίαν ἐξίστη με τὲς λοιπὲς πολὺ παλαιότερες
 ὑπηκόων των, ἀσφαλίσαντες αὐτῆς διὰ τινος σοφῆς
 καὶ εἰς τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς των ἐδραίας νομοθεσίας
 ἐπὶ παντὸς φόβου τοιούτων δεινῶν. Ἐκ τῆτες ἕκαμον
 μεγάλα καὶ ἐσιώδη κέρδη ἡ Ἑλβετία, ἡ Γερμανία,
 ἡ Οὐλανδία καὶ ἡ Ἀγγλία, ὅχι μόνον με τὸ πλη-

(α) Nantes.

θος τῶν χρημάτων, τὰ ὅποια αὐτοὶ μετέφερον ἐκεῖ, ὡς ἰδιᾶτων νόμιμα ἀποκτήματα, ἀλλ' ἀκόμη περισσώτερον μὲ τὴν ἀσύγκριτον φιλοπονίαν των, μὲ τὰς ὠφελίμως τῶν ἐφευρέσεις, καὶ μὲ τὰς διαφόρους τῶν τέχνας, τὰς ὁποίας ποτὲ κατεῖχεν ἡ Γαλλία, καὶ τῶν ὁποίων ὁ ἔρος διεσπάρη τότε πάλιν εἰς ἄλλες τόπους μὲ τὴν αὐτὴν καλὴν ἐκθασιν. Ἐν συντόμῳ αὐταὶ αἱ τέχναι ἠνέχθησαν ἀπανταχῆ τόσον, ὥστε μυριάδες ἀνθρώπων δι' ἔλλειψιν ἱκανῶν ξένων ἀγορασῶν κατήντησαν εἰς τὴν ἄκραν ἔνδειαν, καὶ παρητήθησαν ἀπὸ τοιούτου ἐπ' ὄγγελμα, τὸ ὅποιον δὲν ἦτο πλέον ἱκανὸν γὰρ τῆς διατηρήσεως. Εἰς ταύτην τὴν γενικὴν αὐξήσιν τῶν τεχνῶν ἔπεται ν' ἀποδώσωμεν τὴν αἰτίαν τῆς ἐλαττώσεως καὶ τῆς μετέπειτα πτώσεως πολλῶν ἀξιολόγων ἐργασηρίων τῆς Γαλλίας.

42.

Κατ' ἔτος 1715 ὁ Ἀρχιδυξ τῆς Αὐρηλιακῆς (α) Φίλιππος ἀνεδέχθη τὴν διαίρησιν τῶν πολιτικῶν ὑποθέσεων τῆ βασιλείᾳ, ἐφ' ὅσον Λεοδόξικος ὁ ἰε' ἦτο ἀκόμη βρέφος πενταετής. Ὁ διοικητὴς ἔτος εὔρε τὰς δημοσίας προσόδους εἰς ἄκραν ἀταξίαν, τὸ βασιλικὸν θησαυροφυλάκιον ἀποκεκενωμένον, καὶ πρὸς τέτοις ἐπισσωρευμένα χρέη 2000· μιλλιόνια λιτρῶν τῆς παλαιᾶς τιμῆς, τὰ ὅποια ἔπρεπε γὰρ πληρωθῶσιν. Ἀμχανὴς λοιπὸν ὁ Ἀρχιδυξ ὢν,

(α) Orleans.

ἐπρόσαξε γὰρ συναχθῶσιν ὅλα τὰ πραγματευόμενα παλαιὰ νομίσματα, ἢ ἀνατυφῶσιν, ἢ ἢ ἀυξηθῶσιν κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν αὐτῶν τιμὴν. Ὅσιν εἶχεν ἐν Ληιδόριον (Louis d'or) ἀληθινὸν (α) τιμώμενον 16 λίτρας, ἐλάμβανεν ἀντ' αὐτῶ ἐν ἑτέρον τιμηθὲν 20 λίτρας κατὰ τὴν ὀνομαστικὴν (β) τιμὴν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἠύξησε ἢ τὴν ἀριθμητικὴν τιμὴν μιᾶς Κορώνης (ecu de Soleil), ἢ ἢ κτὶ τῶν πρώτων λιτρῶν ἐτιμήθη πέντε ἕσπερον. Κυρίως κἂν εἰς βασιλεὺς τῆς Γαλλίας δὲν ἐνησχολήθη εἰς παρόμοια χρηματικὰ πράγματα, ἐπειδὴ ἢ εἰς τὴν ἰσορίαν τέττε τῶ βασιλεὺς εἰς μάτην ἢ θελέ τις ζητήσῃ παραδείγματα. Ὁ δὲ ῥηθεὺς Ἀρχιδεξ δια συμβαλῆς τινος φυγάδος ἐκ Σκοτίας Γιώαννης Λάββ (Law) ἐσύσησέτινα τράπεζαν χρηματικῶν χαρτίων (γ), τὰ ὅποια σιμὰ τῆς ἀμεταβλήτῃς τιμῆς, ἢ πέρειβαινον ἀκόμη ἢ τὰ μετρητὰ ἐν τὰ ἑκατὸν περισσότερον κατὰ τὸ ζύγι ἢ τὴν λεπτότητα. Ἐτεὶ 1717 ἐσύσησεν ὁ ῥηθεὺς Λάββος ἐμπορικὴν τινὰ ἐταιρείαν

(α) Real, (β) Nominale.

(γ) Raynal hist. philos. pol. des etablissemens et du commerce des Europeens dans les deux Indes T. II.

Stenart neuere Aufklärungen über Laws Actienhandel und die übrigen Finanz-Operationen.

εἰς τὰς δυτικάς Ἰνδίας, τὴν ἤνωσε μὲ τὴν τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν, τῆς ἔδωκε τὴν ἄδειαν τῆς πωλήσεως τῆ Ταβάκη, τὸ δικαίωμα τῆ νὰ ἐγχαράττη νομίσματα, νὰ συνάξῃ τὰς προσόδους τῆς πολιτείας, καὶ νὰ κρατῇ τὰς δημοσίους ἐκμισθώσεις (α), καὶ τὴν ἀφῆκε νὰ συνάξῃ τὸς τόκους 48 μιλλιονῶν, ἐκ τῆ ἐναντίου ἀνεδέχθη αὐτὴ τὴν πληρωμὴν ὅλων τῶν χρέους τῆς πολιτείας, καὶ ἐτεχνεύθη νὰ πληρώσῃ τὸς μερικὰς δανεισὰς αὐτῆς, ἢ εἰς χαρτῖα τῆς τραπεζῆς (β), ἢ εἰς ἀκζίας (γ). ὅθεν ἔδιδον εἰς τὸν διαίρετην, ἢ πωλητὴν μιᾶς ἀκζίας 40 τὰ

(α) Ἐκμίθωαις Γερμ. Pacht, Δατ. Pactum, Ἀρ-pactus, Appaltus, Ἰταλ. Appalto λέγεται συμβόλαιον, κατὰ τὸ ὁποῖον ρίκειοποιεῖται τις τὰς προσόδους τινὸς ξένης κτήματος, καὶ αὐτὸ αὐτῶν πληρῶνει εἰς τὸν κτήτορα μέρος τῶν προσόδων, ἢ προσδιωρισμένην τινὰ ποσότητα χρημάτων.

(β) Χαρτῖα τῆς τραπεζῆς ἐμπορῶν νὰ ὀνομάζονται αἱ Γερμανισὶ λεγόμεναι Banco-Zettel, ἢ Banknoten, ἢτοι τετυπωμένα χαρτῖα περιφερόμενα εἰς ὀλοκληρόν τινὰ ἐπικράτειαν, ὡς μετρητὰ, ὑποκείμενα ὁμως ποτὲ μὲν εἰς ζημίαν, ποτὲ δὲ εἰς κέρδος.

(γ) Actie ὀνομάζεται ἡ δεδομένη ὁμολογία ἀπὸ τινὰ ὁποιαυδήποτε ἐταιρείαν εἰς ὁποῖον ἤθελε τῆς δανείσει χρήματα. Τοιαῦται ὁμολογίαι πωλῶνται μὲ κέρδος, ἢ ζημίαν, κατ' ἀναλογίαν τῆς προσόδου ἐκείνης τῆς ἐταιρείας.

ἐκατὸν περισσότερον, μετέβαλλον ἀδιακόπως τὰ νομίσματα, ἐπλήθυνον ὄχι ὀλιγώτερον τὰς ἀκξίας, καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν τῆς τραπεζῆς χαρτίων παρὰ πᾶσαν ἀναλογίαν αὐτῶν, ὡς πρὸς τὰ εἰρησκόμενα μετρητὰ (α), καὶ διέσπειρον πανταχῆ καλὰς εἰδήσεις περὶ τῶν κηλῶν προόδων τῆς εἰς Μισσιισίπκιον ἐταιρείας· τέλος ὁ ῥηθεὶς Ἀρχιδεξῆς ἔτει 1720 μετεβίβασε μὲ βασιλικόν τι διάταγμα τὰ χαρτῖα τῆς τραπεζῆς εἰς τὴν μισὴν τιμὴν· τότε ἠφανίσθη διὰ μιᾶς ὅλητων ἢ ὑπόληψις· αἱ ἀκξιαὶ καὶ τὰ χαρτῖα κατήντησαν νὰ μὴν ἔχωσιν ὀλίγελα τιμὴν, μυριάδες ἔφθασαν εἰς ἐσχάτην πενίαν τῶν, ὅσοι τὰ εἶχον, καὶ ἄλλοι πάλιν ἐκ καιρῷ ὠφελήθησαν ἀπὸ ταύτην τὴν ἀταξίαν, καὶ προλαβόντες τὰς καταδρομὰς τῆς Ἀρχιδεξῆς, ὅσας εἶχε προσάξει νὰ πιασθῶσιν, ἔφυγον μὲ τὰ ἀποκτηθέντα μετρητὰ, τὰ ὁποῖα συνίσαντο εἰς μιλλιόνια, καὶ ἐξῆλθον ἀπὸ τῆς βασιλείας τὰ σύνορα. Μετὰ τῆτο τὸ συμβᾶν τινὲς ἀξιωματικοὶ ἐπροσάχθησαν νὰ λάβωσι τὴν ἐπιστάσιαν, la visa ὀνομασθεῖσαν, νὰ ἐξετάσωσι τὰ ἀκατέμενα δάνεια ἐκάστου, καὶ νὰ τὰ πληρῶσωσιν· ἔτως ἐπέρασαν χρόνοι εἰς ταύτην τὴν θλιβερὰν ἀβεβαιότητα τῶν πραγμάτων, χωρὶς νὰ πλησιά-

(α) Κατὰ τὸν α'. Τόμον τῆς γενικῆς ἱστορίας τῆς Μιλλιόττε ὑπερέβαινον αὐτὰ ὀγδοηκοντάκις τὰ περιφερόμενα μετρητὰ.

σωσιν εἰς τὸν προτεθέντα σκοπὸν· τέλος ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, κυρίως ὅμως ἐκράτει τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας ὁ Καρδινάλιος Φλεύρυσ (Fleury) περίπερ 17 ἔτη. Οἱ ἀκατάπαυτοι πόλεμοι, οἱ ὅποιοι ἐγένοντο εἰς τὸν καιρὸν τέτε τῶ μονάρχῃ, ἐπλήθυνον τὰ χρέη τῆ βασιλείας· ἡ ἀταξία τῶν προσόδων, καὶ ἡ κακὴ κυβέρνησις ἠΐξανον ἀδιακόπως· διάφορα μεγάλαι ἐμπόδια τίπον εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅσον καὶ εἰς τοῖς ἀνατολικὰς καὶ δυτικὰς Ἰνδίας, ἀνέτρεπον τὰς καλὰς προόδους τῆ ἐμπορίας (α)· τὸ ναυτικὸν ἐξέπεσε. Καθ' ὃν καιρὸν τοιαῦτα ἐναντία συμβεβηκότα ἐπροξένον δικαίαν ἀδημονίαν, καὶ νέαι μάστιγες ἐφοβέριζον ἀκόμη περισσότερον τὴν

(α) Περὶ τῆ Γαλλικῆ ἐμπορίας ἰδε', *Reflections d'un vieillard du Pais de Medoc.* — Τὴν κακὴν διοίκησιν τῆς ἐταιρείας δείχνει μεταξὺ τῶν ἄλλων ὁ *Les Landes* ἐν τῷ *essai sur la marine et le commerce*· ἰδε' ἀκόμη *Schlözers Staats-Anzeigen* T. δ'. σελ. 25.

Rapport et projet de Decret, présentés au nom du Comité Colonial, sur l'organisation des établissements français aux Cotes d'Afrique, par Jean Adrien Queslin Deputé du département de la Manche.

Warnung für angehende Staatsmänner gegen wesentliche Irrthümer über Franckreichs Handlung; im 7. Bande der Schlözerischen Staats-Anzeigen.

γενικὴν εὐδαιμονίαν, ἀναβίς εἰς τὸν θρόνον τῆς Γαλλίας Λεδύβικος ὁ 15'. ἔτει 1778 ἐσοχάσθη ἀμέσως νὰ ἐλαττώσῃ τὰς δαπάναις καὶ τὰ χρέη τῆς βασιλείας, νὰ ἐλαφρώσῃ τὸν καταβεβαρυμένον ἀπὸ φόρου λαόντα, νὰ συνδράμῃ εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τῆς ἐξαλειφθείσης πολιτικῆς οἰκονομίας, νὰ ταχύνη τὴν ἐπανόρθωσιν καὶ ἀρχαίαν ἰλαμπρότητα τῆς ναυτικῆς, καὶ εἰς ὀλίγον καιρὸν κατώρθωσε τόσα, ὥστε ἔφθασε νὰ ὑπερασπισθῇ τὰς Ἀμερικῆς τῶν βορείων μερῶν, τόσον διὰ ξηρᾶς, ὅσον καὶ διὰ θαλάσσης, (οἱ ὅποιοι τότε ἐχθρεύοντο τὴν μητέρα των μεγάλην Βρετανίαν, κατ' ἀρχὰς μὲν κρυφίως, ὑπερον δὲ φανερά) καὶ νὰ τὰς προξενήσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν των. Τὸ Γαλλικὸν ἐμπόριον ἠύξησε, καὶ ἔλαβεν εἰς τὸν καιρὸν τῆς γενομένης εἰρήνης ἔτει 1783 μεγαλύτεραν ἔκτασιν, καθότι ἔφθασεν ἕως τῶν νησιῶν τῆς Ταβάγ (α) τῶν δυτικῶν Ἰνδιῶν, τὸν Πέτρον (β), καὶ Μικελῶνα (γ), εἰς τὸν τόπον τῆς νέας γῆς (δ), καὶ κατὰ τὴν Ἀφρικὴν εἰς τὸν ποταμὸν Σενεγαλλόν, καὶ τὴν Φόρτ Γορέαν (ε). Τὰς προόδους ταύτας ἐμεγάλυνεν ἔτι ὁ σφιγκτότερος σύνδεσμος μετὰ τὴν Ὀλλανδίαν καὶ Ἰσπανίαν· μετὰ ὅλα ταῦτα ὁ μὴθεις πόλεμος ἠύξησε τὰ παλαιὰ χρέη ἀκόμη ὑπὲρ τὰ 500: μιλλίονια

(α) Tabago. (β) Pierre. (γ) Miquelon. (δ) Terre neuve. (ε) Fort gorée.

λιτρῶν· αἱ δαπάναι τῆς πολιτείας ὑπερέβαινον τὰς προσόδους 40 μιλλιόνια· ἡ συχνὴ ἀλλαγὴ τῶν βουλευτῶν ἐπροξένει μεγάλα κακὰ, ἐπειδὴ πᾶς διάδοχος, διὰ τὴν ἀποκτῆσιν μεγάλου ἡνομα κατήργει τὰς πράξεις τῆ προκατόχου, καὶ ἔτι πᾶς ἀκριβῆς τηρητῆς τῶν πραγμάτων ὀφθαλμοφανῶς ἔβλεπε τὴν φθορὰν σερεῖ τινος καὶ ἀρμολίως σχεδιασθέντος σκοπέ. Ἐν τούτῳ Καλόννηςτις (Calonne) ἐσυμβούλευσε τὸν βασιλέα, ὡς ἔχοντα εὐλογοφανεῖς αἰτίας, νὰ ἀποφύγῃ τὴν συνάθροισιν τῶν εὐπάτριδων ἐκάσης ἐπαρχίας τῆς ἐπικρατείας τε, καὶ μετὰ τοῦτο παράδειγμα νὰ καλέσῃ εἰς τὸ βασιλεῖον τὸς ἐγκρίτους ἐκάσης ἐπαρχίας (α), ὥσε αὐτοὶ βλέποντες τὴν προφανῆ ἀμηχανίαν τῆ βασιλέως τρόπον τινα, νὰ σκεφθῶσι διὰ τὸ κοινὸν καλόν, καὶ διὰ τῆς φρονήσεως καὶ τῶν σοφῶν ψήφων των νὰ δικαιώσωσιν ἐνώπιον παντὸς τῆ λαῶ τῆς Γαλλίας τὴν γενομένην ἐκλογὴν, καὶ τὴν πρὸς αὐτὸς δοθεῖσαν πίσιν (β).

. 43.

Γακῶς ὁ πρῶτος βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας ἀπέδωκεν εἰς τὴν ἑταιρείαν τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν ὅλα τῆς τὰ δικαιώματα. Κατὰ προσαγὴν αὐτῷ ἔπλευ-

(α) Lavassor histoire de Louis XIII.

(β) Περὶ τέτων καὶ τῶν προηγεμένων ἰδὲ Necker de l'administration des finances. — Le Comptendu au Roi.

σεν ὁ Ἑρρίκος Οὐδσὼν διὰ τῆς Ἀρκτικῆ πρὸς τὰς ἀνατολικὰς Ἰνδίας, καὶ εὗρε τινὰ πορθμὸν, ὃ ὀπδοῦς ὠνομάσθη Οὐδσὼν. Περὶ τὰ μέσα τῆς 17. ἑκατονταετηρίδος ἐκυρίευσαν οἱ Ἀγγλοὶ πολλὰς καὶ μεγάλας τόπας τῆς Ἀμερικῆς· ἡ κυρίευσις τῆς νήσου Ἰαμαΐκης κατέστησε τὸ ἐμπόριόν των εἰς τῷτὸ τὸ μέρος τῆς γῆς ἔτι ἐπικερδέερον. Ἐτει 1660 τῆ 23 Σεπτεμβρίου ἐξέδωκαν τὸ γνωστὸν ψήφισμα περὶ τῆς ναυτιλίας, ἣτις ὠφέλησε τὰς θαλασσῖες δυνάμεις των, καὶ ἔβλαψεν ὅλας τὰς ἄλλας τῶν λοιπῶν βασιλείων (α), ἐβοήθησαν τὰς Πορτογάλλους, ζητῶντας νὰ φυλάξωσι τὴν ἀνεξαρτησίαν των, καὶ τῷτὸ ἀναμφιβόλως ἦτο τὸ κάλλιστον μέσον νὰ οἰκειοποιηθῶσι καὶ τὸ ἐμπόριον τῆτε τῆ βασιλείᾳ. Τοιοτρόπως λοιπὸν ἐπρόκοπτεν ἡμέρα τῆ ἡμέρα τὸ Ἀγγλικὸν ἐμπόριον, καὶ ἡ ναυτιλία· τὸ δὲ ἀκόλουθον ἔτος, ἦτο τὸ 1661, ἐγένεον περιφανέστερα τότε ἐσυστήθη εἰς τὴν Ἀφρικὴν, ἡ Γαϊνέαν, ἐμπορικὴ τις ἑταιρεία, ἣτις κατ' ἀρχὰς μὲν εὐδοκίμησε τόσον ὀλίγον, ὥστε μόλις διετηρεῖτο, ἔτει ὁμῶς 1663 ἔλαβε σερευτέραν καὶ λαμπροτέραν κατάσασιν. Τὰ ἐπισημότερα μέλη τῆς ἑταιρείας ταύτης

(α) Essai sur les interêts du Commerce maritime. — Essai sur l'état du Commerce d'Angleterre, Tom. II. Chap. 3.

ἦσαν Αἰκατερίνα ἡ βασίλισς τῆς Πορτογαλλίας, προσέτι ἡ μήτηρ τῆ βασιλέως τῆ ἀνδρός της, ἡ χήρ τῆ βασιλέως Καρόλου τῆ Α΄, ὁ ἀνδράδελφός της Ἀρχιδῆξ τῆς Τίρκιας Ἰάκωβος, ἡ ἀδελφή του Μαρία Ἀρχιδύκισσα τῆς Αὐρηλιακῆς (*), ὁ ἀναξ (α) Ρόβερτος, καὶ οἱ ἐπισημότεροι Ραίτς (β) καὶ πραγματευσαί. Ὁ δεῦτερος Κάρολος ἔδωκεν εἰς τὴν ἑταιρείαν τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν πολλὴν ἄδειαν. Οὕτως αἱ καλαὶ πρὶοδοι αὐτῶν εἴλκυσαν πλῆθος καραβίων ὀνομαζομένων Ἰντερλόπερ (γ), τὰ ὅποια ὁ Β΄ Ἰάκωβος ἐξήλειψεν. Ἐτεὶ 1685 ἡ ἑταιρεία ἐκίνησε πόλεμον ἐναντίον τῆ μεγάλης Μογγόλ, καὶ μετὰ τὸν πόλεμον τῆτον ἠκολούθησεν ἔτεὶ 1688 ἡ γνωστὴ ἐπανάστασις εἰς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ ὁ πόλεμος μετὰ τὴν Γαλίαν. Κατ' αὐτὰς τὰς ἀνωμάλους

(*) Orleans.

(α) Ἀναξ λέγεται παρὰ τοῖς Ἑλλησιν ὁ Ἰταλιεὶς λεγόμενος Πρίγγιψ (Principe). ἰδὲ Κοραῆ σημειώσεις εἰς τὸν β΄ Τόμον Ἑλλ. βιβλιοθήκης σελ. 156.

(β) Ραίτς λέγονται, ὅσοι Ἀρχιδύκες καὶ Κόμητες ἦσαν συγκατάδεδοι τῆ ἐν Λονδίῳ Παρλαμέντκ.

(γ) Interloper καὶ Enterlooper λέγονται τὰ πλοῖα, ὅσα πλέουσι καὶ πραγματεύονται ἐκεῖ, ὅπου μία μόνη ἑταιρεία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μετέρχηται τὴν πραγματείαν ἐκείνην τῆ τότε, μὴ ἀνήκουτα ὅμως εἰς ταύτην τὴν ἑταιρείαν.

περισάσεις ἐσυσήθη νέα ἔταιρεία, ἣτις ἐνωθεῖσα μετὰ τὴν παλαιὰν πολὺ περισσότερον ἐπέδωκεν. Εἰς ταύτας τὰς ἔταιρείας τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν ἄς προσεθῶσι καὶ αἱ τῆ Οὐδσωνίε πορθμῆ (α) τῆς εἰρηνικῆς Θαλάσσης (β) καὶ τῆς Γροενλανδίας· κατεσκευάσθησαν δὲ διάφορα νέα ἐργαζήρια, οἷον σιδηρουργεῖα, μεταξουργεῖα, σκιαδιουργεῖα, καὶ ἱαλουρ-
 γεῖα (γ). Ἴσως ἐνθυμεῖται τις ἀκόμη τὰς ἀνοήτους καταδρομὰς τῆς Γαλλίας ἐναντίον τῶν Οὐγγοττῶν, οἵτινες μυριάδες τὸν ἀριθμὸν κατέφυγον ἐντάμα εἰς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ ἔφερον εἰς τῆτον τὸν τόπον κάμπολλα ἀποκτήσεως μέσα, μέχρι τῆ νῦν ἀκατάληπτα εἰς τὰς ἄλλας· τὴν τέχνην τῆ νᾶ βάφωσι τὰ βαμπακερὰ τὴν ἔφερον ἐκεῖ οἱ Βέλγιοι. Ἡ σύστασις ἐμπορικῆς τινος βυλευτηρίε, ἡ ἀνέγερσις τῆς τραπεζῆς τῆ Λονδινίε, ἡ βελτίωσις τῆ ἐμπορικῆς, ἡ διόρθωσις τῆς ναυτιλίε, τῶν τελωνίων, καὶ τῶν νομισμάτων, ἡ ἐξ ἴσθ ἐπίπονος καὶ πολυδάπανος κατασκευὴ τῶν διωρύγων πρὸς εὐκολίαν τῆς μεταφορᾶς τῶν φορτίων (δ), ἡ σύστασις νέων ἀποικιῶν εἰς

(α) Hudsonsbay. (β) Südsee.

(γ) Taube Geschichte der Englischen Handelschaft, Manufacturen, Colonien und Schifffahrt.

(δ) Beschreibung der in England seit 1759 — 1780 vollendeten schifbaren Canäle zur in-

τὴν βόρειον Ἀμερικὴν, ὅλα τὰῦτα ἔγειναν εἰς ἐκεί-
 νους τὲς εὐτυχεῖς καιροὺς. Ἡ Σύγκλητος (α)
 διὰ τὴν αὐξήσῃ τὴν γεωργίαν της, διώρισε βραβεῖα
 εἰς τὲς, ὅσοι ἐξέβαλλον ἀπὸ τὸν τόπον γεννήματα,
 τὸ ὅποσον ἔκαμε τοιαύτην ἐνέργειαν, ὡσεὶ πολλάκις
 εἰς ἓνα χρόνον μετεφέροντο ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν εἰς
 ἄλλης τόπους γεννήματα ἐνὸς ἡμίσεως μιλλιονίῃς Λι-
 τρῶν σερλίγων (pfund Sterling) (β).

44.

Μετὰ τὸν θάνατον τῆ Β. Καρόλα ἔτος 1700
 ἡ μοναρχία τῶν Ἰσπανῶν ἐκήρυξε τὸν πόλεμον κα-
 τὰ τῶν Γαλατῶν. Οἱ Ολλανδοὶ προβλέποντες ἐκ

nern Gemeinschaft der vornehmsten Handels-
 Städte, nebst einem Versuche einer Geschich-
 te der inländischen Schiffahrt und aller in und
 aufserhalb Europa bekannten schifbaren Canä-
 le, von I. L. Hogenge. Hannover 1780 in
 4. mit 10. Kupfert.

(α) Parliament Parlement σύνοδος τῶν πολιταρχῶν,
 οἱ ὅποιοι θεωρεῖσι κύριως τὰς πολιτικὰς ὑποθεσεῖς
 τῆ βασιλείῃ, καὶ πολλὰ σπανίως καταγίνονται καὶ
 εἰς πράγματα τῆ κριτηρίῃ.

(β) Ἰδε· 1. Athur Jungs Oeconomischen Reisen.
 2. Allgemeine Haushaltungs- und Landwis-
 senschaft von einer oeconomischeu Gesell-
 schaft in England.
 3. John Mills vollständiger Lehrbegrif von
 der Practischen Feldwirthschaft.

τῆς ζημιώδη ἐπόμενα, δὲν ἔλλειψαν τῆ νὰ ἐνωθῶ-
 σιν ἀμέσως μετὰ τῆς Ἀβερίας καὶ Ἀγγλίας. Κα-
 τὰ τὴν εἰρήνην τὴν εἰς Οὐλτραίεκτον 1713, ἔλα-
 βον οἱ Ἀγγλοὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν τὴν Πλακεν-
 τίαν (α) τὴν Ἀκαδίαν, τὸν Οὐδσώνιον πορθμὸν (β)
 τὴν Κάλπην (γ), καὶ τὴν Μινόρκαν. Τὰ ὀχυρώμα-
 τα τῆς Δυνκβέρκης (δ) ἔπρεπε νὰ κατεδαφισθῶσι,
 καὶ ὁ λιμὴν νὰ γεμισθῆ (ε)· ἐκτὸς τῆτων ἐσυγχω-
 ρήθη εἰς τὴν Ἀγγλικὴν ἐταιρείαν τῆς εἰρη-
 νικῆς Θαλάσσης (ς) νὰ προμηθεύσῃ τῆς Ἰσπα-
 νικῆς Ἀμερικῆς εἰς τριάκοντα χρόνους 144 χιλιάδας
 δέλτων· τῆτο ὄχι μόνον ἠλευθέρωσε τὴν ἐταιρείαν
 ἀπὸ τὴν ἀφευκτόντης πτώσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἔφερεν
 εἰς τὴν καλλίστην κατάστασιν, ὅσον καιρὸν διήρκεσε
 τὸ Ἀσσιεντικὸν συμβόλαιον (Contrat de

(α) Piacenza. (β) Hudsons. bay.

(γ) Gibraltar. (δ) Dünkirchen.

(ε) Actes et memoires et autres pieces authen-
 tiques concernant la paix d' Utrecht. — Du
 Mont Corps diplom. T. VII. — Burnet. I. C.

(ς) Südsee-Compagnie ἐμπορικὴ ἐταιρεία, γενο-
 μένη εἰς τὴν ἀγγλίαν ἐπὶ τῆς Βασιλίσσης Ἀννας
 χάριν ὅλων τῶν δανεισῶν τῆ βασιλείᾳ, εἰς μόνους
 τῆς ὁποίης ἔδωκε τὸ δικαίωμα νὰ μετέρχωνται τὸ
 ἐμπόριον τῆς εἰρηνικῆς θαλάσσης. Ἐπομένως ἐ-
 σιχάθη πάλιν αὐτὸ τὸ δικαίωμα, πληρωθέντος
 τῆ κεφαλῆ εἰς τὴν ἐταιρείαν, κατ' ἀρχὰς μὲν
 πρὸς 6 ὕστερον ὅμως πρὸς 4 τὰ ἑκατὸν.

l'Assiante) (α). Οί Ολλανδοί ἀφ' ἧ ἐξεκένωσαν σχεδὸν τὰς θησαυρῆς των κατὰ τῶν Γάλλων (β), τέλος ἠναγκάσθησαν ν' ἀλλάξωσι γνώμην, καὶ δεχόμενοι τὴν εἰρήνην, νὰ εὐχαρισηθῶσι μὲ τὸ δοθὲν εἰς αὐτὰς μικρὸν ὄφελος τῆ περιφραγματικῆ συμβολαίς (γ). Μὲ ὅλον τῆτο οἱ πολυχρόνιοι πόλεμοι ἠδυνάτισαν ἢ αὐτὸ τὸ ἐμπόριον ἢ τὴν ναυτιλίαν τῶν Γαλατῶν. Ἡ Μισσισσιπικὴ ἐταιρεία, ἀφ' ἧ ἔπαθε πολλὰς μεταβολὰς, καὶ ἔκαμε χρέη περὶ πε 10· μιλλιόνια λιτρῶν (livres) ἠναγκάσθη νὰ πωλήσῃ τὰ δικαιώματά της εἰς πραγματευτὰς τῆ

(α) Ἀσσιεντικὸν συμβόλαιον τὸ μετὰ τῆ Βασιλέως τῆς Ἰσπανίας ἢ τῶν Ἀγγλων συμφωνητικὸν γράμμα διὰ τὸ ἐμπόριον τῶν δέλων. — "Ἴδε τὸ Ἀσσιεντικὸν συμβόλαιον μὲ τὴν ἐμπορικὴν ἐταιρείαν τῆς Γουινέτας εἰς τὸ du Mont Corps diplom. T. III.

(β) Κατὰ τὸν Βαγευάρον ἢ Τότον (TOZ) αἱ ἀπὸ τὰς πολιτείας ἀναδεχθεῖσαι δαπάναι τῆ πολέμου ὑπερέβαινον τὰ ἑξακόσια μιλλιόνια φλορινίων.

(γ) Περιφραγματικὸν συμβόλαιον λέγεται τὸ συμφωνητικὸν γράμμα, τὸ ποτὲ γενόμενον μεταξὺ Ἀβερίας ἢ Ολλανδίας, ἀναιρεθὲν ὅμως παρὰ τῆ β'. Γ'ωσήρ, κατὰ τὸ ὅποιον ἐσυγχωρήθη εἰς τὰς Ολλανδῆς νὰ φυλάττωσι φρερὰς εἰς τινα φρούρια τῆ Ἀβεριακῆ Βελγίε, διὰ νὰ τὰ ἔχωσιν, ὡς προτειχίσματα κατὰ τῶν ἐχθρικών εἰσβολῶν τῶν γειτόνων.

Μαυλοβίε (S. Mal), ἐκτὸς τῆς ἐσερήθη τὸ δικαίωμα τῆς ψαρικῆς τῆς νέας γῆς κατὰ τὴν εἰρήνην τῆ Οὐλτραϊέντε. Ὅλ' αἱ ἐμπορικαὶ ἐταιρεῖται, παραδείγματος χάριν ἡ τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν, ἡ Σενεγαλικῆ, ἡ Σιννικῆ, ἡ Καναδαϊκῆ, καὶ ἡ τῆ ἀγίε Δομινικε ἠνώθησαν, καὶ ὅλαι ἐντάμα ἠνομάσθησαν Ἰνδικῆ ἐταιρεῖα, καὶ διορίσθησαν νὰ σερεωθῶσιν εἰς τὴν Ἀνατολὴν.

45.

Οἱ Ἀγγλοὶ, ὡς πρῶτοι κτήτορες τῆς Ἀκαδίας, τὴν ὁποῖαν ἄλλοι καλῶσι νέαν Σκοτίαν, εἶχον ὑποχωρήσει ταύτην τὴν ἐπαρχίαν εἰς τὴν ἔξουσίαν τῆς Γαλλίας κατὰ τὴν εἰρήνην ἔτει 1667, χωρὶς νὰ συλλογισθῶσι τὰ μέλλοντα. Ἡ δὲ Γαλλία ἔκτισε φρέριον εἰς τὸν Ποδειτανὸν λιμένα (α), ἔκαμε σενήν συμμαχίαν μετὰ τὴς Ἰνδῆς, καὶ διὰ νὰ σερεώσῃ τὸ ἐμπόριόν της πολλὰς χρόνας, μετεχειρίζετο τοιαῦτα ἵποπτα μέσα, ὡσεὶ ἔδωκεν αἰτίαν εἰς τὴς Ἀγγλῆς νὰ ἀποσείλωσιν ἐκεῖσε σόλον ὑπὸ ἡγεμόνα Βιλλιάμον Φίππον (William Phipp), διορίσαντες αὐτὸν νὰ ὑποτάξῃ τὸν Ποτειτανὸν λιμένα, νὰ κατεδάφισῃ τὸ φρέριον, καὶ νὰ διορίσῃ τινὰ διοικητὴν τῆς τόπε. Μόλις ἐπληρώθη αὕτη ἡ ἐντολὴ τῆς Ἀγγλίας, καὶ ἀμέσως ἐλθόντες ἐκεῖ ἐκ δευτέρου οἱ Γαλάται ἐκυρίουσαν τὸν τόπον. Κατὰ δὲ τὴν εἰς

(α) Port Royal.

Οὐλτραϊέκτον εἰρήνην ἦσαν ὅχι ὀλιγωτέραν βιασμένοι νὰ ἀφύσῳσι τὲς κυριευθέντας τόπους, καὶ νὰ εὐρξῳσιν εἰς τὸ ἀκρωτήριο Βρετῶν (α) ἢ Λουϊσβούργον (β), τὸ ὁποῖον ἐβεβαίωσε καὶ ἡ εἰς Ἀγκισγράβαν εἰρήνη 1748. Οἱ Ἀγγλοὶ λοιπὸν ἐσοχάζοντο καὶ πολίσῳσι τὴν Ἀκαδίαν, καὶ νὰ τῆς δώσωσι καλλιήντινα πολιτείαν, ἐν ᾧ οἱ Γάλλοι ὅλως ἀδιέφοροι, εἰς παραβῳσι τὰς συνθήκας τῆς εἰρήνης, εἰσέβησαν εἰς αὐτὴν ἐνοπλοὶ. Διὰ τῆτο τὸ φέροντον τῶν Γάλλων ἔγειναν μὲν τὰ ἀνήκοντα προδλήματα, ἐπειδὴ ὅμως καὶ καθόλα δὲν ἐτελεσφόρησαν, καίτινες Γαλλικαὶ προσωποληπτικαὶ Γεωγραφίαι ἐπερίγραφον τὰ σύνορα τῆς Ἀκαδίας αὐτογνωμότως, μὴ ὑπομείνασα πλέον ἢ Ἀγγλία, ἀλλὰ πολεμήσασα τὲς Γάλλους κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, ἐκυρίευσεν εἰς μὲν τὰς δυτικὰς Ἰνδίας τὴν Γουαδελῳπαν, εἰς δὲ τὰς ἀνατολικὰς τὸ Ποντίχερυ (γ). Ἐτεὶ δὲ 1762: ἔγεινε φοβερώτερος ὁ πόλεμος μετὰ τὴν προσθήκην τῶν Ἰσπανῶν, καὶ τὴν Πορτογάλων, τῶν ὁποῖων οἱ μὲν πρῳτοὶ ἦσαν πολέμιοι, οἱ δὲ δευτεροὶ σύμμαχοι τῶν Ἀγγλων· οἱ Ἰσπανοὶ ἔχασαν τὴν Ἀβάνα (δ) τῆς νήσου Κέβας εἰς τὴν Ἀμερικὴν, καὶ τὴν Μανίλλαν τὴν περιφανεσάτην τῶν

(α) Breton. (β) Louisbourg. (γ) Pontichery.
(δ) Havanna.

Φιλιππικῶν νήσων εἰς τὰς ἀνατολικὰς Ἰνδίας, ἀλλ' ἦσαν εὐτυχεῖς, καθότι ὁ πόλεμος ἔπαυσε τὸν αὐτὸν χρόνον, ἐπειδὴ εἴαν διήρκει μακρύτερα, ἤθελαν χάσῃ ἀκόμη περισσοτέρας τύπης. Εἰς τὴν τότε λοιπὸν γενομένην εἰρήνην ἔλαβον οἱ Ἀγγλοὶ τὴν Φλωρίδαν καὶ τὸ ἐλεύθερον νὰ κόπτωσι τὰ ξύλα τῆς Οὐνδύρας (α). ἡ δὲ Γαλλία ὑπεχρεώθη νὰ παραχωρήσῃ τὴν Σενεγαλίαν κατὰ τὴν Ἀφρικὴν, καὶ ὅλο τὸ ἀρκτικὸν μέρος τῆς Ἀμερικῆς (β). Τὸ ναυτικὸν τῶν Γάλλων ἠδυνατήσεν εἰς τὸ ἄκρον, ἐκ τῆ ἐναντίε οἱ Ἀγγλοὶ ἐσκέπασαν τὴν θάλασσαν με πολυαριθμὸς σόλεις. Αἱ θαλάσσιοι δυνάμεις των συνίστανται μέχρι τῆς σήμερον εἰς 202 καράβια διαφόρων μεγέθους, καθωπλισμένα με 10 χιλιάδας Κανονίων, εἰς 68 πολεμικὰς σαλέπας (chaloupes),

(α) Hondura.

(β) Παρισιακὴ εἰρήνη ἐν ἔτει 1763.

Ὁ τόπος, ἀπὸ τῆ Ποταμῆ δηλαδὴ τῆ ἀγίης Λαυρεντίης ἕως τῆ Μισσισιπίς, τὸν ὁποῖον ἐκυρίευσαν οἱ Ἀγγλοὶ εἰς αὐτὴν τὴν εἰρήνην, ἔχει ἕκτασιν ὑπὲρ τὰς δύο χιλιάδας μιλίων. Ἐκ τῆ ἐναντίε ἔχασεν ἡ Γαλλία τὸ ἀνθηρότατον μέρος τῆς νεότητός της, τὸ ἡμισυ τῶν χρημάτων της, τὰς σόλεις της, τὸ ἐμπόριόν της, καὶ τὴν ὑπόληψίν της. Αἱ ὑπέρογκοι δαπάναι τῆ πολέμου ἔφθασαν εἰς μόνον ἕνα χρόνον τὰ τετρακόσια μιλιάδια. *Precis du Siecle de Louis XV.*

βομβητικὰς τριήρεις (α), ἔ ἄλλα πλοῖα, εἰς 44 καράβια 20 ἕως 100 κανονίων, τὰ ὁποῖα ὁὐκ ἦσαν εἰς μεταχείρισιν τότε, ἐντάμα μὲ, ὅσα νεωστὶ κατασκευασμένα, ἔ ἔτι εὐρισκόμενα εἰς τὴν ναυσάθμους εἶχον κυριεῖσαι ἀπὸ τὴν Ἰσπανὸς εἰς τὴν Κέβαν, ἐπάνω τῶν ὁποίων ἐπολέμεν 184893 ναῦται, ἔ ἑ θαλάσσιοι στρατιῶται (β).

46.

Διὰ τὴν ἑραπεύσῃ τὴν ἔλλειψιν τῆ γλυκῆ νερῆ, τὴν ὁποῖαν πολλάκις πάχῃσι τὰ καράβια, ἐπεχειρίσθησαν διάφορα πειράματα πρὸς καθαρισμὸν τῆ θαλασσίου νερῆ, ὅχι μόνον ἀπὸ τὸ ἄλας τε, ἀλλὰ ἔ ἀπὸ τὴν ἀσφαλτώδη τε πικρότητα. Ἀγγλος τις χειρῆργος, τὸ ὄνομα Ἰρβιν εὗρε τέχνην τὴν ἐραγγίζῃ τὸ θαλάσσιον νερὸν, ἔ τὴν ἀπέδειξεν ὀρθὴν, κάμνων τὰ πειράματά τε μέσα εἰς Ἀγγλικόν τι καράβι κατὰ τὸν μέγαν λιμένα (γ) ἐπὶ παρσσίας τῶν Ἀρχιθαλασσιῶν. Τὸ νερὸν ἦτο κατὰ τὴν γεῦσιν ἔ κατὰ τὸ βάρος ἀπαράλλακτον, ὡς τῆ πηγα-

(α) Οὕτω μὲ ἐράνη τὴν ὀνομάσω τὰς γερμανισὶ λεγομένας Bombadiergallioten.

(β) Περὶ τῆ ναυτικῆ τῶν Ἀγγλων ἴδε. Geschichte der Schifffahrt, und Seemacht Grossbritanniens von den frühesten Zeiten bis 1779. von Friedrich Herym.

(γ) Portsmouth.

δίσ (α). Τρώγοντες οἱ ναῦται τὰ ξυὰ λάχανα τῆς Βεσφαλίας ἐφυλάττοντο ἀπὸ τῶ Σκροβητικὸν λε-
 μενον πάθος (β)· τὴν αὐτὴν καλὴν ιδιότητα φημί-
 ζεται, ὅτι ἔχει καὶ ὁ ἀζύμωτος ζύθος. Κατ' ἔτος
 1765 ἔγεινεν ἡ ἐφεύρεσις τῆ περιφήμη Θαλασ-
 σίε ὠρολογίε, τὸ ὅποιον δείχνει ἕως 10. γεω-
 γραφικῶν μιλίων μῆκος τῆς Θαλάσσης, καὶ διὰ τὸ
 ὅποιον ὁ ἐφευρετὴς αὐτῆ Γωάννης Ἀρρίζων (Harris-
 son) Ἀγγλος τὸ γένος ἔλαβε διορισθέντα τιὰ
 βραβεῖα ἀπὸ τὴν Σύγκλητον· ὡς καὶ τὰ ἐναπολειφ-
 θέντα ὀρφανὰ τῆ εἰς Νέρθειμ (γ) διδασκάλε Μαυέ-
 ρε, τῶν ὁποίων ὁ πατὴρ ἐφεῦρε τῆς σεληνογρα-
 φικῆς πίνακες (Mondstabellen), ἔλα-
 βον δωρεὰν 3000· λιτρῶν σερλίνων (pfund Ster-
 ling), διότι ἔτσι οἱ πίνακες ἐχρησίμευσαν πολλὰ
 εἰς τὸν ρηθέντα Ἀρρίζωνα πρὸς τὴν κατασκευὴν τῆ
 Θαλασσίε τε ὠρολογίε· ἔλαβε δὲ καὶ Γωάννης Βίρ-
 δος (John Bird) εἰς τὸ Λονδίνιον ἀνάλογόν τινα ἀν-

(α) Κατὰ τὸ 1765 ἔτος ἐδοκίμασε πρῶτος ὁ Ποσ-
 σονιέρων εἰς τὴν Γαλλίαν νὰ κάμη τὸ Θαλάσσιου
 νερὸν πόσιμον διὰ τῆ διύλισμῆ.

(β) Ἀσθένεια ἀκολοῦθησα μάλιε εἰς τῆς ναύτας, ἢ
 ἀπ' ὀκνηρίαν, ἢ ἀπὸ ὑγρότητα, καὶ ψυχρότητα
 τῆ ἀέρος, ἢ ἀπὸ γεῦσιν ἀλμυρῶν πολλῶν.

(γ) Cöttingen.

ταμοιβὴν διὰ τὸ μέγαλον ἡλιακὸν ὥρολόγιον
(α) τῆς κατεσκευῆς τῆς ἄλλης δὲ πλεον ἄς μὴ ἀ-
ναφέρωμεν.

47.

Μὲ ὅλα ταῦτα ἐξ αἰτίας τῆς πολέμου μεταξὺ
Βρεττανίας, καὶ τῶν Ἀμερικῶν ἀποικιῶν ἐξέπεσεν
ὄχι ὀλίγον τὸ Ἀγγλικὸν ἐμπόριον, καὶ ἡ ναυτικὴ.
Αἱ Ἀγγλικαὶ ἀποικίαι ἐκείνῃ τῆς μέρης τῆς γῆς
ἤσαν ποτε ὑπόχρεοι νὰ ἐξαγοράζωσιν ἀπὸ τὴν μη-
τέρα τὴν Ἀγγλίαν παντὸς εἶδους ἀναγκαῖα,
ὅσα δὲν ἐγέννα ὁ τόπος τῶν· τὰ δὲ πολυποίκιλα γε-
νήματα τῆς τότε τῶν ἐδύναντο νὰ τὰ μετακομίσωσι
μόνον μὲ Ἀγγλικά καράβια εἰς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ
ἔπειτα ἐκεῖθεν εἰς ἄλλα ἔθνη. Πρὸς ὠφέλειαν καὶ
μυαλητέραν ἐπίδοσιν τῶν Ἀγγλικῶν ἐργασιῶν
ἦτο εἰς αὐτὰς ἀπηγορευμένον νὰ ἐγείρωσιν εἰς τὸν
τόπων τῶν ἐργασίρια· ἀπεκλείσθησαν λοιπὸν ἀπὸ
πάσης ἀμέσῃς πραγματείας μὲ ἄλλης τόπου καὶ βασι-
λεια. Ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς Παρισιακῆς εἰρήνης τὰ
ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν εἰς τὰς Ἀμερικὰς ἀποικίας κατ'
ἔτος μεταφερόμενα φορτία ἐτιμῶντο δύο ἡμισυ μιλ-
λιόνια λιτρῶν Στερλίνων, ἐκ τῆς ἐναντίας, ὅσα ἀπὸ

(α) Mauerquadrant, εἶδος ὥρολογίου εἰς τὴν Ἀστρο-
νομίαν, τὸ ὁποῖον σηρίζουσιν εἰς τὸν τεῖχον διὰ
νὰ κάμνωσι μὲ αὐτὸ τὰς ἀναγκαῖας παρατηρήσεις
εἰς τὸν Οὐρανόν.

τῶν ἀποικιῶν ἔμβαινον εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐν μιλλίονιον. ἔτις ὅλα τὰ περιφερόμενα νομίσματα τῶν μετρητῶν ἠφανίζοντο καθ' ἑκάστην ἀπὸ ἐκείνης τῆς τόπης, καὶ κατεσάλαζον εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Ἀντὶ τὰς σέρξωσιν εἰς ταῦτα τὰ πλεσιοπάρροχα μέσα οἱ Ἀγγλοὶ, καὶ νὰ λυπηθῶσι τὰς ἀποικίας, καὶ νὰ τὰς διατηρήσωσιν εἰς καλὴν ἁρμονίαν, ἐφάνησαν, ὅτι ἐλησμόνησαν εἰς ποῖον βαθμὸν ἰσχύος καὶ δυνάμεως ἔφθασαν ἤδη ἐκεῖναι. Τοῦτον λαὸν συνισάμενον ἀπὸ δῖο ἡμισυ μιλλίονια ἀνθρώπων εἰς τόσον ἀπομεμακρυσμένον κλίμα, ὅπερ εὐρίσκουσιν ἐξαπλάσιον τὴν τροφῆντων, καὶ τὰ πρὸς ζωάρκειαν, τοῦτον λαὸν λέγω, ἐπεφόρτισαν μὲ τὸν ἐν γένει μισέμενον φόρον τῆς βασιλικῆς φραγίδος (acte de Timbre), καὶ τὸν παρῶξον βαρύνοντες τὸν μὲ φόρος ἐπὶ φόρος καὶ δασμὸς ἐπὶ δασμὸς διὰ τὴν ἕαλον, διὰ τὸ χαρτίον, διὰ τὸ θῆιον (Thee), καὶ ἔτι διὰ πολλὰ ἄλλα γεννήματα. ἐσύνησαν πρὸς τῆτο τὸ τέλος εἰς τὰς λιμένας τῆς Ἀμερικῆς ἰδιαίτερα τελώνια· ἔσειλαν ἐκεῖ καθωπλισμένα καράβια, ναυαρχέμενα ἀπὸ Ἀγγλοῦ, νὰ περιπλέωσιν ἀκαταπαύτως τὰ παράλια τῶν Ἀγγλικῶν ἀποικιῶν, τὰς ἐμπόδιε τὸ ἀπόκριφον ἐμπόριον μὲ τὰς γειτνιαζέσας Ἰσπανικὰς, Πορτογαλικὰς, καὶ Γαλλικὰς ἀποικίας, χωρὶς τῶ ὁποῖε ἦτο ἀδύνατον πλέω εἰς αὐτὰς νὰ κερδήσωσιν, ὅσας ποσότητας ἔπρεπε νὰ πληρώσωσιν εἰς τὰς Ἀγγλοῦ, εἰς τὰς ὁποῖας ἦσαν ἐξ ἀρχῆς

χρεῶσαι, ὡς ἀγοράσαντες ἀπὸ αὐτῆς ἐργαση-
 ριακά. Οἱ Ἀμερικοὶ ἐθεώρουν τὰ βίαια ταῦτα
 ἐπιχειρήματα τῶν Ἀγγλων, ὡς δυνασικὰς ἀρπα-
 γὰς τῆς ἀρχαίας τῶν ἐλευθερίας, καὶ τῶν πολιτικῶν
 δικαιομάτων, καὶ ὡς παραβάσεις τῶν συνηκῶν ἐκεί-
 νων, κατὰ τὰς ὁποίας οἱ πρόγονοὶ τῶν ἑκατοίκισαν
 τῆτον τὸν τόπον, καὶ ὡς διάλυσιν ἐκείνων τῶν συγ-
 γενικῶν δεσμῶν μὲ τῆς ὁποίας ὅλοι ἐντάμα ἠνώ-
 θησαν γενῶς, καὶ ὡς προφανῆ καθαίρεσιν τῆς γενικῆς
 τῶν εὐδαιμονίας. Οὕτω λοιπὸν διατεθειμέναι διέκο-
 ψαν πᾶσαν πραγματείαν μὲ τὴν Βρεττανίαν, καὶ
 ὀρμήσαντες ἔξαφνα, ἐκυρίευσαν, ὅσα ἐμπορικὰ κα-
 ράβια ἦσαν ἀραμένα εἰς τὸν λιμένα τῆς Ρόσον, καὶ
 φορτωμένα ἀπὸ τῆς Ἀγγλίας μὲ Θήιον, ρίψαν-
 τες 327 κιβώτια εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ κηρύξαντες
 τέλος γενικὸν πόλεμον κατὰ τῆς Ἀγγλίας εἰς τὴν
 ἐν Φιλαδελφίᾳ ὄλων τῶν ἀποικιῶν σύνοδον, καὶ διὰ
 τῆς ἰδίας τῶν ἀνδρίας, διὰ τῆς συνεργείας τῶν Γάλ-
 λων, καὶ τῆς συνδρομῆς τῶν Ἰσπανῶν ἔλαβον τὴν
 ἀνεξαρτησίαν τῶν, τὴν ὁποίαν ἐπεσφράγισε περισ-
 σότερον ἢ δευτέρα Παρισιακὴ εἰρήνη κατ' ἔτος 1783.
 ἔκτοτε δὲ συνέβησαν μεταξύ τῶν Ἀμερικῶν ταιαῦ-
 ται μεταβολαὶ περὶ τὰς τέχνας, καὶ τὸ ἐμπόριον,
 καὶ τὴν ναυτιλίαν, ὡς ἠλαττῆτο καθ' ἡμέραν ἢ πο-
 τὲ μεταξύ ταύτης καί τινος πολιτισμένης ἐπικρα-
 τείας τῆς Εὐρώπης μεσολαβῶσα μεγάλη διαφορὰ.
 Ὅσα δὲ γεννήματα προήρχοντο ποτὲ ἄγνεφα ἀπ'

ἐκεῖνος τὲς τόπους, τὰ ἐτεχνύργησαν αὐτοὶ μὲ τὴν ἀκρίβειαν, ὅσης ἐπιδεικτικὸς εἶναι ὁ ἐμπειρότατος τεχνίτης. Οὗτοι ἔχουσιν ἐργασήρια ῥέχων καὶ Μυσσολινίων, πλημμυρῶσιν ἀπὸ ἰσῆς διαφόρων εἰδῶν λεπτοῦφάντες, μήτε εἶναι ξερημένοι χαρτεργείων, ταπητοεργείων, βυρσοδεψεργείων, σκιαδιεργείων, ἰαλοεργείων, σιδηροεργείων, καὶ μεταλλεργείων. Οὗτοι μετὰ τὲς Ἀγγλῆς εἶναι ἐπιτηδειότατοι νὰ κατασκευάζωσι καράβια διαφόρων μεγέθους, νὰ τὰ καθοπλίζωσι, καὶ νὰ τὰ κυβερνώσι. Εἰς τὲς Ἀγγλῆς δὲ πρέπει νὰ χρεωσῶσι τὴν πρώτην βᾶσιν τῆς τωρινῆς πολιτείας καὶ πολιτισμῶτων, κατὰ τὰ ὁποῖα ἀγωνίζονται ἀκόμη μὲ ὅλας τὼν τὰς δυνάμεις νὰ προχωρήσωσι περαιτέρω.

48.

Ἐξ αἰτίας τῶν εἰς Ἀγγλίαν πολλῶν ἀπηγορευμένων φορτίων, καὶ διὰ τὰ βαρῆα δασύματα ἤρξανεν ἔκτοτε ἀδιακόπως ἡ ἀπόκρυφος πραγματεία (α) μεταξὺ τῶν Ἀγγλῶν καὶ τῶν Γάλλων, καὶ εἰς τὲς Γάλλῃς ἐπροξένησεν ὑπέρμετρα κέρδη· ἡ Γαλλία ἔμβασε κατὰ τῆτον τὸν μουσικὸν τρόπον εἰς τὴν Ἀγγλίαν πολὺ κρασίον, ξακὴν, χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ σιηρίτια, πλέγματα μεταξωτὰ (β), ἰσοῦς, καὶ λοιπὰ, ἐλάμβανε δὲ ἀντ' αὐτῶν ἐκτὸς τῶν χρημάτων, ὅσα τῶν βαναυσικῶν ἐργαλείων ἦσαν ἀπαραιτή-

(α) Contrabando. (β) Dantelles.

τως ἀναγκαῖα εἰς ἐργασήρια, τὰ ὅποια οἱ τῆς Ἀγγλίας νόμοι ἀπηγόρευον μ' αὐστηρας πεινὰς νὰ ἐκβαίωσιν ἀπὸ τὸν τόπον των, καὶ χιλιάδας φορτωμάτων ἀπὸ τὸ ἄριστον ἔριον τῆς Ἀγγλίας, πρὸς τέτοις καὶ διαφόρες μηχανὰς, καὶ ἄλλα πολλὰ πράγματα. Τὸ ἐμπορικὸν συμβόλαιον τῆ ἔτους 1786 ἔπρεπε νὰ εὐχαρισήσῃ καὶ τὰ δύο ταῦτα ἔθνη, νὰ τὰ δώσῃ ἀμοιβαῖα κέρδη, τὰ ὅποια νὰ διατηρήσωσιν ἐπὶ πολὺν χρόνον μεταξὺ αὐτῶν καλὴν τινα ἀρμονίαν, πλὴν ἢ ποτὲ εἰς Βρεττανίαν καὶ Γαλίαν συνήθης ἀπαγορεύσεις τῆ ἐμβάσματος τῶν ἐξωτερικῶν γεννημάτων, καὶ τὰ ὑπέρογκα τελῶνια, καὶ παρατελώνια, τῶν ὁποίων τὸ σῆκωμα καὶ ἡ ἐλάττωσις εἶναι τὰ δρασιμώτατα ἀντιφάρμακα ἐναντίον τῆς κρυφῆς πραγματείας, μήτε ἐσηκώθησαν, μήτε ἠλαττώθησαν, ἀλλὰ διὰ τῆς νέας ταρίφης ἔκλινον πολὺ περισσότερον πρὸς μόνον τὸ συμφέρον τῆς Ἀγγλίας. ὅθεν τὰ μὲν τῆς Γαλίας ἐργασήρια ἄρχισαν νὰ ἐκπίπτωσιν, οἱ δὲ πρὸς ταῦτα ἀναγκαῖοι ἐργάται νὰ λιμικτονῶσι. Λοιπὸν καὶ τὰ δύο ταῦτα βασίλεια ἀπέτυχον παντάπασιν τῆ σωτηριώδους σκοπῆ των. Ἐπει δὲ 1793 ἄρχισεν ὁ Γαλλιαγγλικὸς πόλεμος. ἡ μεγάλη Βρεττανία μετὰ τὴν ἐν Γαλίᾳ συμβᾶσαν ἐπανάστασιν ἀνεκάλεσε τὸν πρέσβυν της, διώρισεν τὸν ἐν Λονδίνῳ τῆς Γαλίας πρέσβυν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν αὐλήν τε, καὶ ἐπρόσβαξε τὴν ἰδικήν της νὰ μαυροφορέσῃ διὰ τῆ δυστυχῆς βασιλείας

τὸν φόνον, καὶ τὰ ἀκυρώσει εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὴν τιμὴν τῶν περιφερομένων, ἤδη ἐκπιπτόντων Ἀσσιγνάτων (α). Ταῦτα τὰ κινήματα τῶν Ἀγγλῶν εἶχον βάσεις οἱ Γαλάτκι τῆς κηρύξεως τῆς πολέμου κατ' αὐτῶν. Μ' ὅλον ὅτι ἡ Γαλλία ἐδιώρθωσε τὸ ναυτικόν τῆς Σαυμασίως καθ' ὅλα τὰ μέρη ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς ἑπταετῆς πολέμου (ὡς ἕκαστος πληροφορεῖται ἀπὸ τὰ νέα συγγράμματα τῆς βασιλείας τῆς) ἀλλ' ὅμως ἐξέπεσε προφανέστατα εὐθὺς μετὰ τὴν κοινὴν αὐτῆς ἐπανάστασιν. τῆτο ἔπρεπε νὰ προέλθῃ ἀπὸ τὴν ἀπώλειαν τῶν μεγάλων ἀνδρῶν καταπληθησμένων μ' ὅλας τὰς ἀναγκαίας γνώσεις, καὶ καταγινομένων μὲ ἀκρὰν ἐπιμέλειαν εἰς τὸ ναυτικόν, ἀπὸ τῆς ὁποῖας τότε, ἄλλοι μὲν, ὡς φυγάδες ἐπεριπλανῶντο ἐνθεν κακεῖθεν, ἄλλοι δὲ ἔμεινον εἰς τὴν πατρίδα παρασυρόμενοι ἀπὸ τὰ σκευωρήματα τῆς τότε κρατέσης πατρίδας, μεταξὺ τῆς ὁποῖας εὐρίσκοντο πολλάκις οἱ Σανάσιμοι ἐχθροῖ των,

(α) Ἀσσιγνάτα (Afsignat) λέγονται ἐκεῖνα τὰ χρηματικὰ χαρτῖα, τὰ ὁποῖα ἡ Γαλατικὴ διοίκησις μετὰ τὴν κατ' ἔτος 1789 συμβᾶσαν ἐπανάστασιν κἀτεσκεύαζεν ἀπὸ τῶν μικροτάτων ἕως τῶν μεγίστων ποσοτήτων, τῶν ὁποίων τὴν πληρῆμην ἀνεδέχοντο τὰ βασιλικά ὑπάρχοντα, τὰ ὑποσατὶκὰ τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ τῶν τῆς πατρίδος ἐξορίστων.

διὰ τῶν ὁποίων τὰ πάθη ἐβλάβη καὶ τὸ ναυτικὸν ἀνίατα· ἐδῶ πρέπει νὰ ἀναφέρωμεν ἀκόμη τὴν εἰς Γαλλίαν ἔλθειν ξύλων πρὸς ναυπηγίαν, καὶ ἄλλης ἕλης διαφορά, ἀναγκαίας πρὸς καθοπλισμὸν τῶν καραβίων, ἣτις ἐκεῖ μὲν δὲν εὐρίσκειτο, ἀπὸ δὲ τῆς ἀφρικτικῆς τόπης ἦτο πολλὰ δυσπόριστος. Ἡ Ῥώσσια δὲ κοίφει πᾶσαν συναλλαγὴν μετὰ τὴν Γαλλίαν, καὶ ὅ,τι πρῶγμα ἤθελεν εἰς ὁποιοῦδήποτε λιμένα τῆς Γαλλίας νὰ ἐμβιβᾷ κρυφίως διὰ μέσθ' ἐδετέρων καραβίων, πολλὰ σπανίως ἀπέφευγε τῶν Ἀγγλων τὰ ἀγρυπνα ὄμματα. Εἰς ταύτην τὴν κακὴν κατάστασιν τῆς Γαλλίας ἠθάρνετο ἡ Ἀγγλία τὴν ὑπεροχὴν τῆς, ὡς ἐδέποτε, διετήρει μεγάλης σόλης εἰς τὸν Ὠκεανὸν καὶ εἰς τὴν μεσόγειον θάλασσαν, ἐκυρίευσεν τὰς Γαλλικὰς ἐταιρείας τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν, ἐνεδυνάμωσε τὸ ναυτικόν τῆς μετὰ τέσσαρα καράβια πολεμικά, τὰ ὁποῖα ἐπῆρεν ἀπὸ τὸν ἐχθρικὸν στόλον τῆς Τυλόν, ἐκτὸς τῶν, ὅσα ἔμειναν εἰς τὸν λιμένα, καὶ τὰ περισσότερα αὐτῶν ἐντάμα μετὰ τὰς ὀπλοθήκας ἔγειναν παρανάλωμα τῆ ἐμβληθέντος ἐκεῖ πυρὸς, ἐκυρίευσεν τὴν νῆσον Κυρήνην (α) ἐνίκησεν εἰς διαφόρους ἀλληλοδιαδόχους ναυμαχίας, οἷον τὰς ἐπὶ τῶν ναυάρχων Ὄβιτος (Hové) Βρεδφόρδου (Berdford), καὶ Ὄθάου (Hothau) τῆς Γαλλικῆς σόλης, κυριεύσασα παντὲ πολλὰ ἐχθρικά καρά-

(α) Κόρσικα.

βία. ἐν συντόμῳ οἱ Γάλλοι ἔχασαν κατὰ τῆτον τὸν ἔτι διαρκῆντα πόλεμον, ἐξ ἡττης, ἢ ἐκ τρικυμίας, ἢ ἐξ ἄλλων ἐναντίωι περισστικῶν ἕως τῆ 1795 ἔ-
 τος, 40 πολεμικὰ κερὰβια, τῶν ὁποίων ἐν μὲν
 ἦτο 120 κανονίων, ἐν ἄλλῳ 110, ἐννέα ἐξ 80,
 καὶ 29 ἐξ 74· πρὸς τέτοις 37 φρεγάτας ἀπὸ
 30. ἕως 40 κανόνια· πόσαι δαπάναι ἦσαν ἀναγκ-
 αταὶ εἰς τῆτον τὸν πόλεμον διὰ τὰ προφθάσσει τὰς
 χρείας τῆς πολιτείας, ἐμπορεῖμεν τὰ τὸ καταλά-
 βωμεν ἀπὸ τὰ χρεῖα τῆ ἔθνους τῆς μεγάλης Βρεττα-
 νίας, τὰ ὅποια ὑπερβαίνουσι τὰ 400 μιλλιόνια Λι-
 τρῶν Στερλίνων.

49.

Ἡ δὴ δὲ κατὰ τὴν δεκάτην ἑκατονταετηρίδα ἀνα-
 φαίνονται οἱ Δανοὶ, καὶ Νορβεργοὶ, ὡς ἐμπειροὶ ναῦ-
 ται, εἰς τὰς ὁποῖας ἀποδίδουσι τὴν εὐρεσίαν τῆς Γρο-
 ενλαδίας (α) καὶ Ἰσλανδίας (β) καὶ τὸν πολιισμόν
 αὐτῶν. Ἐπει δὲ 1616 ἐσυστήθη Δανοῖνδική τις ἐ-
 ταιρεία εἰς τὴν Καυλέαν (γ) δι' ἐνεργείας τινὸς
 δυσαρεσημένου ἐπιτρόπου τῆς ἐν Οὐλανδία ἐται-
 ρείας, ὀνομαζομένης Βοσσοβέρ (Boschover). Οἱ
 Δανοὶ, μὴ εὐρόντες ἐκεῖ καλὴν ὑποδοχὴν, ἐ-
 σπέδασαν τὰ κατασαθῶσιν εἰς τὰ πλησιόχωρα
 παράλια τῆ Ταυϊόρε (δ), ὅθεν κατάγεται τὸ

(α) Grönlant. (β) Issland. (γ) Ceylon. (δ)
 Ταυϊοίρε.

Τρανκέβερον (α) καὶ Ἰν-
 γον (β). Ἐπι δὲ τῆς
 τῆς ἔτει 1658 ἔλαβεν ἀπὸ
 τῆς Γεϊνέας διὰ τῆς συνδρ-
 σαθέντων ἐπὶ τῆς Γουίνακῆς, παραλίας· μετ' ὀλί-
 γον καιρὸν παρέδωκαν οἱ Ἀγγλοὶ εἰς τὴν Δανίαν
 τὴν νῆσον τῆς ἁγίας Θωμᾶ· ἐκ τῆς ἔλαβε καιρὸν
 Χριστιανὸς ὁ πέμπτος βασιλεὺς τῆς Δανίας νὰ συστή-
 σῃ ἔτει 1671 Δυτικοῖνδikhήν τινα ἑταιρείαν, ἣτις
 ἠνώθη ἔπειτα μὲ τὴν ἀνωτέρω. Εἰς τὰς καιρὸς τῆς
 τῆς σφῆς Μονάρχου, ἐμπόριον, ναυτικὴ, καὶ ἐργασῆρια
 ἀνεγεννήθησαν· ὁ αὐτὸς μονάρχης ἔκαμε μετὰ τῆς
 βασιλέως τῆς Ἀγγλίας ἐμπορικόντι συμβόλαιον·
 ἡ δ' ἀνανέωσις τῆς Ἰσλανδικῆς ἑταιρείας ἐγένετο ὡ-
 φέλιμος εἰς καθένα τῶν ὑπηκόων τε, καθότι ἐμπό-
 ρει, ἂν ἤθελε, νὰ γίνηται συμμετοχὸς τῆς κληρονομίας
 τῶν φαλαινῶν τῆς Γροελανδίας· ὁ αὐτὸς ἐπρόσβαξε
 νὰ γένωσιν ἀκριβεῖς νόμοι τῆς ναυτικῆς πρὸς ὄφελος
 τῆς Ἰνδικῆς ἑταιρείας· ὅσις ἤθελε νὰ ἐμβιβάσῃ ἐρ-
 γασῆρια, ἠξιόνητο τῆς προσασίας τε, καὶ ἐλάμβανε
 μεγάλαν ἀδείαν· τὸ δικαίωμα τῶν συναλ-

(α) Tranquebar. (β) Da-
 Commerce des Danois
 Pontoppidani gesta i-
 norum
 in Oriente.
 Götting. Magaz. III.

λαγμῶν ἔλαβε τὴν ἰσχύνα, ἡ ἀνισότης τῶν μέτρων· καὶ σαθρῶν ἰσηκωθῆ, τὴν περίφημα ἰπποφόρβια (α) ἐθεμελιώθησαν, σχολεῖον ναυτικῆς ἀνηγέρθη, καὶ πρὸς ἐπίδοσιν τῆς ἐμπορίας σοφαὶ διατάξεις ἐδόθησαν. Φριδέρικος ὁ τέταρτος ἔδωκεν εἰς τὴν πόλιν Ἀφνίαν τὸ δικαίωμα τῆς ἀποσάσεως (β)· εἰς ἕκαστον τῶν ἰπνηκῶν τε ἢ τῶν ἐλευθέρων νὰ ἀποδημῆ εἰς ξένους λιμένας, καὶ νὰ μετακομίζῃ με ἰδικὰ τε καράβια παντὸς εἶδους ἀναγκαῖα πράγματα. Ἡ δὲ κατὰ τὰς ἀνατολικὰς Ἰνδίας ἐμπορικὴ εἰταιρεία ἐξ-απλώθη, καὶ πρὸς ὄφελος τῆς πραγματείας ἐσύστηθαι εἰταιρεία ἀσφαλείας (γ). Διὰ τὰ νομίσματα

(α) Τόπος προσδιωρισμένος διὰ τῆς καὶ τὰς ἵπτες πρὸς τεκνογονίαν.

(β) Ἀποσασίς, καὶ Γαλλικῶς Etape λέγεται, τόπος ἐπιτήδειος εἰς ἀπόθεσιν καὶ φυλακὴν τῶν εἰς πόλιν τινὰ εἰσαγομένων φορτίων διὰ πώλησιν· λέγεται δὲ καὶ ἐξαίρεσις. Ἴδου τὰς σημειώσεις Κοραῆ εἰς τὸν πρόδρομον τῆς ἔκλ. Βιβλ. σελ. 361.

(γ) Εἰταιρεία ἀσφαλείας (società d'assicurazione) λέγεται ἐκεῖνη, ἣτις ἀσφαλίζει τὰ κτήματά τι-νος ἀνθρώπου, πληρονομένη παρ' αὐτῆ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἑκατὸν εἰς τὴν τιμὴν τῶν κτη-μάτων. παρ. χ. ἀσφαλίζονται καράβια, ἢ τὰ εἰς αὐτὰ φορτία, τὰ ὅποια κινδυνεύουσιν εἰς τὴν θά-λασσαν, τὸ οἶκον· καὶ τὰ σκευῆτων, τὰ ὅποια ἔστιν ἐπιχειρήματα, καὶ εἰς ἐμπρησμόν, καὶ τὰ πηρόμοικα.

καὶ ὅλην τὴν πολιτικὴν οἰκονομικήν τάξιν· τέλος ἢ μέχρι τῆς νῦν περιπέγασσα δαλεία ἐξωστρακίσθη πανταχόθεν. Ὁ βασιλεὺς Χριστιανὸς ὁ ἕκτος ἀνήγειρεν ἔτει 1735 γενικὸν τινα οἰκονομικὸν, καὶ ἐμπορικὸν σύλλογον (α) εἰς τὸν ὁποῖον παρέδωκε τὴν φροντίδα τῆς γεωργικῆς, τῶν ἐργαστηρίων, τῆς ἀλιευτικῆς, καὶ ἐμπορικῆς, ὁ ὁποῖος ἦτο ἰσχυρῶς νὰ ἐρευνᾷ ὅλας τὰς πρὸς τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος συντείνεσθαι διαγραφὰς, καὶ νὰ τὰς ἐκτελεῖ· προσέτι ἔπαχε νὰ ἐλκύσῃ τὴν αὐλικὴν τε, ἐνδεικνύων μεγάλην εὐαρέσκειαν διὰ τὴν αὐξήσιν τῶν ἐντοπίων γεννημάτων, εἴαν καὶ ἦσαν ἕως τῶρα ὑποδεέστερα παρὰ τὰ ξένα κατὰ τὴν ποιότητα, καὶ εὐμορφίαν· ἢ δὲ εἰσαγωγῇ τῶν, ὅσα φορτία ἦτο δυνατόν νὰ τεχνουργηθῶσι καὶ εἰς τὴν Δανίαν, ἀπηγορεύθη ὁλότελα ὀλίγον κατ' ὀλίγον· τὸ ναυτικὸν ἠυξήθη εἰς τὴν Ἀφρίαν, ἐσυσάθη καὶ τράπεζα, καὶ ἔγειναν συμβόλαια ἐμπορικὰ (β) μετὰ διαφόρων ἐπικρατειῶν, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἰσχυρότεροι, κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν Θάλασσαν. Φριδέρικος ὁ πέμπτος ἐξηκολέβησεν, ὃν δρόμον ἐβάδισε καὶ ὁπατήρ τε εἰς ὅλην τὴν τὴν ἡγεμονίαν· ἢ οἰκονομική, τὰ ἐργαστήρια· τὸ εἰσπί-

(α) Collegium

(β) Ὁ Πατὴρ τῆς ἐκκλησίας ἐπέβη ἐπὶ τὴν οἰκονομικήν τιν. ἐπὶ τῶν ἐπικρατειῶν

ριον, τέχνηαι ἔπισημαι ἔλαβον μεγάλην βελ-
 τιωσιν· ἕκαστος τῶν ὑπήκοων τῆς Δανίας ἐμπό-
 ρει νὰ πραγματευῆται ἐλευθέρως εἰς τὰς δυτικὰς Ἰν-
 δίας ἔπι τὴν Γεϊνέφν, καθὼς ἀκόμη νὰ ἐμβῆ εἰς
 τὴν κοινὴν ἐμπορικὴν ἐταιρείαν. Εἰς τὰς ἀνατολι-
 κὰς Ἰνδίας ἐπολίσθησαν αἱ Νικοβαρικαὶ νῆσοι, ἡ
 δὲ ἐταιρεία, ἣτις ἐπραγματεύετο μὲ τὴν Τερκίαν
 ἐτάχυνε τῶν κρατῶντων τὲς καλὰς σκαπὲς διὰ τὸ
 ἐμπόριον μὲ τὸ Ὄθωμανικὸν βασιλεῖον· ὡς ἔπι εἰς αὐ-
 τὰς τὰς ἐπικρατείας τῆς Βαρβαρίας μετήρχοτο οἱ
 Δανοὶ τὸ ἐμπόριον, τὸ ὅποῖον ἐφαίνετο νὰ εἶναι
 ἐπικερδές. Ἐτεὶ 1773 ἐπὶ τῆς βασιλείας Χριστιάνν
 τῆ ἐβδόμῃ ἔλαβον τέλος αἱ πολυχρόνιοι διαφοραὶ
 μεταξὺ τῆ βασιλέως τῆς Δανίας ἔπι τῆ Δανκὰτῃ τῆς
 Ὀλσατιακῆς Γοττορπίας, διότι ἡ Σηγκία παρεχώ-
 ρησεν εἰς τὴν Δανίαν, ὅσον μέρος εἶχεν εἰς τὸ Δανκὰ-
 τον τῆς Ὀλσατίας, λαμβάνουσα αὐτὸ αὐτῆ τὸ Ὀλ-
 δενβῆργον ἔπι Δελμενόρσν· ὅθεν ἐξέλιπε πλέον ὁ φό-
 ρος τῆς Σηγκίας τῆ νὰ σερηθῆ τὲς καρπὲς ἐκεῖνης,
 οἱ ὅποιοι μετὰ τόσους χρόνους διὰ τὰς ἀνω ἐπαριθμη-
 θείσας διατάξεις ἐπλησίαζον εἰς τὴν παλαιὰν εὐκταί-
 αντων ὠριμότητα· ἡ Ἀσιατικὴ ἐταιρεία ἔπαθε δια-
 φόρως μεγάλας μεταβολὰς. οἱ Δανοὶ δὲ ἔλαβον
 πάλιν περισσώτεραν ἐλευθερίαν τῆ νὰ πραγματεύ-
 ωνται μὲ τὴν μεσόγειον θάλασσαν, ἔπι μὲ τὰς συνό-
 ρους τῆς Ἰταλικῆς ἔπι τῆς Ὀλσατίας, ὅποῖον ἐπεχείρουν πρῶτην φορὰν ἔτεὶ

1777, συνάπτει τὴν Βαλτικὴν Στρατιὰν καὶ τὴν
 Γερμανικὴν, καὶ προξενεῖ μεγάλῃ ἐπιτυχίᾳ τὴν
 Δανικὸν ναυτικόν, καὶ εἰς τὸ τῆς Σουηδικῆς
 τὸ ὅποιον ἔκτοτε ἐξακολουθεῖται με ὀλιγώτερον
 δύνον καὶ γρηγορώτερα, καὶ με πολὺ ὀλιγώτερον
 μισθὸν ἀσφαλείας (α). Διὰ τῆς συμβουλῆς τῆς
 σοφῆς πολιτικῆς Βερνζώφ, τῆς ὁποῖας τὸ μνημόσυνον
 μακαρίζει πᾶς φρόνιμος Δανός, ἀπέφυγεν ὁ βασι-
 λεὺς πᾶσαν μετοχὴν τῆς Γαλλικῆς πολέμου, καὶ δὲν
 ἐσαλεύθη ἀπὸ τὸ ἑδέτερον σύστημα, τὸ ὅποιον εὐ-
 θὺς ἐξ ἀρχῆς ὑπεσχέθη νὰ τηρήσῃ (β).

50.

Ἐν ἔτει δὲ 1626 ἐσύστησε καὶ ἡ Σηκία Ἰνδικὴν
 ἑταιρείαν κατὰ μίμησιν τῶν ἄλλων ἐθνῶν, ἣτις ἐπε-
 χείρισε νὰ πολίσῃ εἰς τὴν βόρειον Ἀμερικὴν τὴν νέαν
 Σηκίαν, καλεσμένην τὴν σήμερον νέαν Τίερσεϋ-
 σίαν, καὶ νέαν Τίορκίαν· ἐξ αἰτίας ὅμως τῶν
 πολυχρονίων πολέμων διελύθη καὶ αὕτη ἡ ἑταιρεία, κα-
 θὼς καὶ ἡ τῆς Ἀφρικῆς. Ἀποθανόντος τῆς Γεσάβη Ἀδόλ-
 φου ἐξερέθη ἡ πραγματεία τῆς Σηκίας πολλὰ πρῶτα

(α) Μισθὸς ἀσφαλείας, τοῦ ὁποῦ λέγονται τὰ
 χρήματα, τὰ ὅποια εἶδαι εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς
 ἀσφαλείας, ὅπου λέγεται ἡ ἀσφαλιστικὴ
 πράγμα, ὅπου λέγεται ἡ ἀσφαλιστικὴ
 ἐπάνω τῆς ἀσφαλιστικῆς πραγματείας.

(β) Raynal. ἱστορικός τῆς Γαλλίας.

τοῦτο. χυρὸν πρῶτον (α). Ἡ βασίλισσα Χριστίνα ἀνήγειρε Σύλλογον ἐμπορίας, ἐπλήθυνεν ἐργασήρια, ἐκλείσεν ἔτει 1645 ὠφέλιμον εἰρήνην μετὴν Δανίαν κατὰ τὴν Βροσεμβρόαν, καὶ ἠλευθέρωσε τὴν Σηκίαν ἀπὸ τὴν πληρωμὴν τῶν τελωνίων τῆς Σκάνδας. Κάρολος ὁ 1. ἠρέθισε τὰς ὑπηκόους τε πρὸς τὴν ἔφεσιν τῆς ναυτιλίας εἰς τινα διακήρυξίν τε, ἀγωνιζόμενος μετὴν μεγαλοδωρίαν τε νὰ ἐμβιβάσῃ εἰς τὴν Σηκίαν τεχνίτας, καὶ νὰ τὰς καταστήσῃ ἐκεῖ· ἤθελε καὶ νὰ κάμῃ ἀπλευσον τὴν Σκάνδαν, νὰ κατεδαφίσῃ τὴν Ἀφνίαν, καὶ εἰς τὴν Γοτθόπολιν νὰ ἐνώσῃ ὅλον τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀρκτε. Πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς σκοπῆς ἀντετάθησαν ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας, ὁ Ἐκλογεὺς (Electeur) τῶν Βρανδεβέργων, καὶ αἱ πρωτεύουσαι πόλεις τῶν Βελγικῶν, οἱ ὅποιοι ὄλοι ὁμοφώνως ἐβοήθουν τὸν βασιλέα τῆς Δανίας. Ἐπὶ Καρόλου τῶν Ἐνδεκάτων ἐπλήθυναν ἔτι μᾶλλον τὰ ἐργασήρια, ἡ ἀλιευτικὴ τῶν Χαρίγκων ἐσυστήθη, ἀρχίσασα ἀπὸ τὴν Γοτθόπολιν· μετὰ τὰς Ἀγγλους ἐγεινεν ἔτει 1666 ἐμπορικόν τι συμβόλαιον· πρὸς ἐπίδοσιν τῆς ναυτικῆς καὶ τῆς θαλασσίης πραγματείας τῆς Σηκίας ἐσυστήθη τὸ Σουηδικὸν ναυτικὸν δικαίω-

μα, ἢ τὸσον τῆτο, ὅσον ἢ
 τικὸν δικαίωμα ἐπρὸς ἀχ-
 κόους νὰ τηρῶνται ἀκριβῶς. Τε-
 τοι μετὰ τὸν θάνατον Καρόλου
 μετέβαλεν ἡ Σηκία τὴν πολιτείαν της, ἢ ἐκλείσει
 διαφορὰς ἐπιζημίους εἰρήνας, ἠμαύρωσε τὴν ἀρχαίαν
 αὐτῆς λαμπρότητα μεταξὺ τῶν Εὐρωπαϊκῶν δυνά-
 μewn τὸσον, ὡσε ἀπεκαταστάθη μία τῶν ἀνιχύρων
 ἐπικρατειῶν. Ὁ Ἐκλογεὺς τῆς Βρηνοπόλεως (α), ἢ
 Λυνεβέργυ εἶλαβε τὰ δύο Δεκάτα Φαβίρβανον καὶ
 Βέρδεον (β). Ὁ βασιλεὺς τῆς Πρωσσίας ἐπῆρε
 τὸ Στέττινον, τὴν Οὐσσεδομίαν, τὸ Γέλινον, καὶ
 τὴν ἐγγυτέραν Ποιμερανίαν (γ) ἕως εἰς αὐτὸν τὸν
 ποταμὸν Πέαν (δ)· εἰς δὲ τὴν Δανίαν, ἦτο ὑπό-
 χρεως νὰ πληρῶνῃ τὸ τελώνιον τῆς Σένδας· ἐβιάσθη
 ἔπειτα ἔτει 1721 κατὰ τὴν εἰς Νύσας (ε) γενομέ-
 νην εἰρήνην νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸν αὐτοκράτορα τῆς
 Ρώσσίας, ὅλην τὴν Λιβονίαν (ς) Ἐξοανίαν (η),
 Ἰγγυρίαν (θ) Καρελίαν (ι) καί τι μέρος τῆς Φιν-
 νίας (κ)· ὅθεν διὰ τὴν ἀνακαλέσασιν τὴν ἐφετὴν
 εὐτυχίαν τῆ Σηκικῆ βασιλείῃ, καθόσον τὸ ἐσυγ-

-
- (α) Braunschweig. (β) Bremen & Werden. (γ) Stettin, Usedom, Wollin, Vor-Pommern.
 (δ) Peenefluss. (ε) Nystad. (ς) Lief-land. (η) Esthlan. (θ) Ingermanland.
 (ι) Carélien. (κ) Finnland.

χωρη, ἢ τότε κικήτη κατάσασις, ἢ αἱ ἐναντία πε-
 ρισαυεῖς, ἐπέδραμόν πρὸς τὸν πολιισμόν τῆς ἐπι-
 κρατείας, ἐπεμελήθησαν τὴν γεωργικὴν, τὴν ὀρυ-
 κτολογίαν, τὰ ἐργασήρια, τὰς χειρωναξίας, καὶ
 ἄλλα ὠφέλιμα ἐπιτηδεύματα· ὅσις συνεισέφερε τὸ
 παραμικρὸν πρὸς τὸν σκοπὸν, ἐλάμβανε με-
 γάλην προσασίαν ἀπὸ τὴν βασιλείαν· ἐντόπιοι καὶ
 ξένοι ὅλοι ἐξ ἴσθ ἀπελάμβανον τὰ χαρισθέντα δικαι-
 ῶματα· τότε ἤρχισαν οἱ Σηηκοὶ νὰ ἀνερευνῶσι μὲ
 περισσοτέραν γνῶσιν, μὲ περισσοτέρας προειδήσεις,
 ἢ γενικωτέραν σκέψιν, ὡς πρὸς τὰς ἀρχαιοτέρας
 χρόνας, τὰ πάμπολλα καὶ ἀξιολογώτατα φυσικὰ
 γεννήματα τῆς πατρίδος των, εἰς τὸ ὅποιον συνεισέ-
 φερε τὰ μέγισα ἢ ἐν Στοκολμῖα (α) Ἀκαδημία (β)
 τῶν ἐπισημῶν, ἢ ἀπέκτησαν ἀθάνατον δόξαν διὰ
 πολλὰ ἀξιόλογα ὑπομνήματα, εὐρέσεις ἢ διορθώ-
 σεις, ὅσας ἔκαμαν εἰς διάφορα ὑποκείμενα τῆς γεωρ-
 γικῆς, τῆς φυσικῆς ἰσορίας, τῆς τεχνολογίας, τῆς
 ναυπηγικῆς, ἢ τῆς ναυτιλίας. Πρὸς ἐπίδοσιν τῆ
 ἐμπορίας ἐσύνησαν εἰς τὴν Γοτθάπολιν ὄχι μόνον ἐ-
 ταιρείαν τῆς Τερκίας, ἀλλὰ ἢ τῶν Ἀνατολικῶν

(α) Καθέδρα τῆς Σηηκίας (Stokholm).

(β) Αὕτη ἢ Ἀκαδημία ἀνηγέρθη ἔτει 1739 ἢ ἐπι-
 κυρώθη ὡς βασιλικὴ Ἀκαδημία τῶν ἐπισημῶν κα-
 τὰ τὸ 1741 ἔτος ὡς καὶ ἰδίαις τῆς δια-
 τριβῆς.

Ἰνδιῶν (α)· εἰς δὲ τὴν Στοκολμ
 λάτσειον ἀσφαλείας ἑταιρε
 τὲς ὀπαδὲς τῆ Ἀγγλικῆ Καθβινικῆ δογματος τὴν
 ἄδειαν νὰ κτίσωσιν ἰδίας ἐκκλησίας εἰς ὅλας τὰς
 παραθαλασσίαι πόλεις, ἔξαιρημένης μόνῃς τῆς Καρλ-
 κρόνης, τὲς ἐσυγχώρησαν ὅμως ἐλευθέρως νὰ τε-
 λῶσι πανταχῆ τὰς τελετὰς τῆς Θρησκείας των, καὶ
 τὲς ἐχάρισαν ὅσα δικαιώματα εἶχον οἱ ὑπήκοοι τῆς
 Σηκίας (β). Τὰ ἐντόπια ποίμνια ἠύξησαν διὰ
 τῆς εἰσαγωγῆς Ἰσπανικῶν καὶ Ἀγγλικῶν κριαρίων,
 μάλιστα τῆτο ἔγινε παράδειγμα καὶ εἰς ἄλλας τό-
 πους, καὶ τὲς ἐπαρακίνησε νὰ μιμηθῶσι τὴν Σηκίαν·
 διά τινος βασιλικῆ διαγράμματος ἐδόθη τὸ ἐλευθε-
 ρον νὰ ψαρεύωσι τὰς χαρίγγας, τὰς φαλαίνας,
 καὶ τὰς φώκας, καὶ διά τινος ἑτέρου ἐπαρακινῶντο οἱ
 Σηκοὶ ν' ἀποδημήσωσι πρὸς εὐρεσιν νέων τόπων,
 καὶ νὰ συστήσωσιν ἀποικίας εἰς ἄλλα μέρη τῆς γῆς.
 Αὐταὶ αἱ σωτήριοι προδιοικήσεις ἀνετράπησαν καὶ ἐξη-
 λείφθησαν παρ' ἐλπίδα ἀπ' ἐκεῖνες μάλιστα, ὅσοι
 ἦσαν ὑπόχρεοι νὰ τὰς υπερασπίζωσι μ' ὅλας των
 τὰς δυνάμεις· διότι ἀφ' ἧ μετεβλήθη ἡ πολιτεία

-
- (α) Supplem. de Gents Rousse, negotiations
 e Droits
 Rousse, negotiations
 (β) Act. his:

τῆ βασιλείᾳ ἐγεννήθησαν τόσαι φατρίαι ἔσχίσματα μετὰ τῶν περιφανεσέρων μελῶν τῆς Γερουσίας, ὡσεὶ περὶ τέττε μόνον ἢ Ἱστορία περιέχει συνεχῆ τινὰ καταγραφὴν ἀνοσιωτάτων ἀταξιῶν, ἔανοητοτάτων ἐπιχειρήσεων πρὸς αἰωνίαν μνήμην τῶν μεταγενεσέρων. Τελος πάντων ἐτόλμησε Γεζάβος ὁ γ'. ἔτει 1772 νὰ ἐφεύρῃ νέον τι εἶδος διοικήσεως, νὰ τὸ προβάλλῃ εἰς τὰς Γερουσιασὰς οἱ ὅποιοι μετὰ μικρὰν ἀντίστασιν τὸ ἀπεδέχθησαν· ἢ εἴκοσι ἔν ἔτη διαρκέσασα βασιλεία τε, δὲν ἐπροξένησεν, ὅσα καλὰ κοινῶς ἠλπίζοντο· ἐπειδὴ κινήσας τὸν συμμαχικὸν (α) πόλεμον ἔτει 1778 κατὰ τῆς Ρῶσσίας χωρὶς τῆς συναίνεσεως τῶν Γερουσιασῶν ἐναντίον τῆ μετ' ὄρκου ἐπικυρωθέντος συντάγματος, δὲν κατώρθωσεν ἄλλο, παρὰ νὰ ἀμαυρώσῃ εἰς τὰς μεταγενεσέρους τὴν δόξαν τε· τὸ βασίλειον ὑπέπεσεν εἰς βαρύτερα χρέη ἐξ αἰτίας τῆς καταχρήσεως τῶν προσόδων τῆς πολιτείας, ἔπολλά ὀλίγη φροντίς ἔμεινε διὰ τὰς ῥηθείσας σωτηριῶδεις προδιοικήσεις· δῖοτι τῶν Σουηκῶν τὸ πολεμικὸν πνεῦμα ἡμέρα τῆ ἡμέρα ἤυξανε, ἔμ' ὅλον, ὅτι τὰ ἐπακολοθησάντα δεινὰ κατ' αὐτὴν τὴν ἑκατονταετηρίδα ἔπρεπε νὰ τὰς κάμωσι προεκτικωτέρους, ὡς πρόσφατα, ἀλλ' ὅμως δὲν ἦσαν ἱκανὰ νὰ καταβάλωσι τὰ τότε ἐπικρατῆν φιλοπόλεμον τῶν Σουηκῶν· αἱ πληθύνασαι

(α) Offensive.

δαπάναι ἀπήτεν τὴν αὐξήσιν καὶ
 Γεφλίαν (α) Διαίτα (β), ὡς
 τὴν τῆ βασιλείᾳ εὐδαιμονίαν, καὶ
 ἐκεῖ συναθροισθέντας Γερμανίας ἀνασυνεισφέρωσιν ἀκο-
 μνηνεωσὶ τινὰ μιλλίονα τάλήρων εἰς ἐκπλήρωσιν
 τινῶν μουσικῶν ἐπιχειρήσεων· ἄλλα ταῦτα ἐξηγήσει
 τὰς αἰτίας τῆς δυσαρεσκείας τῶν, ἧτις καθ' ἑκάστην
 ἤυξαν, καὶ εἰς τὸ τέλος μετεμορφώθη εἰς ἀθεμίτους
 δυνασείας (γ).

51.

Ὁ ἔτει 1533 βασιλεύσας Ἰβανὸς Βασιλιεβίτο-
 χος φαίνεται, ὡς πρῶτος νομοθέτης τῆς Ρώσσίας.
 Συνάψας ἔτος εἰς ἓν πολλὰς ἀνακτορίας κατέστησεν
 ἐξ αὐτῶν ἓν μεγάλην καὶ ἐξιόλογον βασιλείον, ἐ-
 κυρίευσεν τὸ Κασάν καὶ Ἀστραχάν, ἔδειξε πολλὴν κλί-
 σιν πρὸς τὰς γνώμας, καὶ ἀξιώματα τῆς Δρησκείας,
 ἐσύστησεν εἰς τὴν Μόσχαν τὴν πρώτην τυπογραφίαν,

(α) Geffe.

(β) Διαίτα πρὸς ἀντιδιάσολην τῆς διαίτα Γαλλισὶ
 Diète Γερμανισὶ Reichstag λέγεται ἡ σύνοδος
 τῶν Γερμανιστῶν βασιλείᾳ τινός, εἰς τὴν ὁποίαν
 συμβαλλούονται περὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων.

(γ) Loi sur le Commerce des Grains

Gill. *Le Commerce des Grains en France et en Angleterre.*

Dic. *Le Commerce des Grains en France et en Angleterre.*

Ἐπὶ τῆς ἀνατολῆς τῆς Ἑλλάδος τὸ ἀνατολι-
 κοῦν ἐπὶ ἐμπορίας τῆς τῆς ἀνατολῆς, ἄλλων ἐπι-
 κρατίων 151. *Le Commerce des Grains en France et en Angleterre.*

ἔχωρίς γὰρ λυπήθη δαπάνας εἴλκυσεν ἐκεῖ ἀπὸ δια-
φόρων ξένων τόπων πολλὰς δημιουργὰς ἐπιτηδεύεις εἰς
διαφόρων ἐργασίας. Ὅτε λοιπὸν ἔβαλε πρὸ ὀφθαλ-
μῶν τῶν ὑπηκόων τὴν νέαν ὁδὸν τῆς πραγματείας
(ἴδε §. 34) διὰ μέσθ τῶν ἀνευρεθέντων τόπων ἀπὸ τῆς
Ἀγγλίας εἰς τὰ Ρώσικα παραθαλάσσια, εὐθὺς
ἦλθεν ἐπομένως ἢ εὐτυχῆς ἀρχὴ τῆς ἀποκτίσεως
τῆς Σιβηρίας. Οἱ περισσότεροι τῶν διαδόχων τε, ἔ-
κατ' ἐξοχὴν ὁ Βορὺς Γοδενόβιος ἠγωνίσθησαν γὰρ
ἀνεγείρωσι πάλιν τὸ ἐμπόριον τῆς Νοβγερδίας· ἐ-
πρόσφερον διὰ τῆτο εἰς τὰς ἰνδιατικὰς πόλεις ἀ-
περιόρισον ἐλευθερίαν γὰρ πραγματεύονται, ἔναντι-
ρήτως ἠθέλον φθάσει εἰς τὸν σκοπόντων, ὁ ὁποῖος
ἀπέβλεπεν εἰς τὸ γὰρ ἀνακαλέσωσι τὴν ποτὲ ἀνῆσαν
κατάστασίντων, ἂν αἱ ἀρπαγαὶ τῶν παρανόμων Δη-
μητρίων δὲν μετέβαλλον τὸ βασιλεῖον τῆ αυτοκρά-
τορος τῆς Ρωσσίας εἰς θεάτρον ἐμφυλίων πολέμων.
Ὁ Μιχαὴλ Ρωμάνοβος Θεοδωροβίκης ἔκαμε μὲ τὴν
Περσίαν ἐμπορικόν τι συμβόλαιον, ἔ ἐνήργησε τὸ
αὐτὸ μὲ τῆς Σίννας διὰ τινος πρέσβεως. Ὁ Ἀλέξιος
Μιχαηλοβίκης ἀπεθανάτισε τ' ὄνομά του διὰ τῆς
ὁποῖας συνέγραψε νόμους, ἔ διὰ τὰς πλήρεις φρο-
νήσεως, δικαιοσύνης, ἔ μετριότητος, ἔ σωτηριώδεις
εἰς τὸ βασιλεῖον διαταγὰς· ἐκάλεσεν εἰς τὸ βασι-
λεῖόν τε πολλὰς ξένους, διὰ γὰρ συνειθίσῃ τῆς ἰπκ-
κόους τε εἰς τὴν συναναεργασάντων, τὴν ὁποῖαν ἀκόμη
ἀπέφευγον, διὰ γὰρ τῆς καὶ ἡ χρησθηθεσέρους, ἔ γὰρ
τῆς πλετίσῃ μὲ πλετον ὡς ἐλίμυον γνώσεων.

Ἐπεὶ 1638 διεδέχθη τὴν βασιλείαν τῆς Ρώσ-
 σίας ὁ α΄ Πέτρος ὁ ἐπικληθεὶς ἡ Δεγας. Ἀφ' ἧ
 κατεσκεύασε διὰ μέσθ τινῶν Ὀμανῶν, ἡ Βενε-
 τῶν μικρὸν τινα σόλον ἀπὸ μεσατὰ καράβια, ἀπεδίω-
 ξε μὲν αὐτὰ τὸν Ὀθωμανικὸν σόλον ἔμπροσθεν τῆ πο-
 λιορκημένῃ φρουρίᾳ Ἀζόβου, ἐκυρίευσεν αὐτὸν μετέ-
 πειτα, ἡ ἔτιωσ ἄρχισε νὰ αὐξάνῃ ἡ ναυτικὴ δυνά-
 μισ τῆ, ἡ τόσον ἀπαραίτητος εἰς τὴν εὐρύχωρον ἐπι-
 κράτειάν τῆ. Αὕτη ἡ παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα τῆ εὐτυ-
 χῆς ἔκβασις τὸν παρεκίνησε νὰ ὑποχρεώσῃ τὸν ὑψη-
 λότερον κληῖρον, τῆς εὐγενεῖς, ἡ τῆς πραγματευ-
 τὰς νὰ συλλέγωσιν ἐκεῖνας τὰς μεγάλας πλοῖα
 τῆς, αἱ ὅποια ἦσαν ἀναγκαῖαι εἰς καθοπλισμὸν
 πολλὰ μεγαλητέρων ἡ πολυαριθμοτέρων καραβίων
 πολεμικῶν. Εἰς τὸ ναυτικόν τῆ ἔδωκε καλλιτέραν
 μορφήν, ἡ τῆς ὑψηλότες τῆ κατέστησε τοιαύτας πολε-
 μισὰς, ὡσε ἦσαν ἄξιοι νὰ συγκριθῶσι κατὰ τὴν εὐ-
 ταξίαν, γύμνασιν, ἡ πολεμικὰς γνώσεις μὲ τὰ
 ἐπίλοιπα Εὐρωπαϊκὰ ἔθνη. Αἱ περιηγήσεις τῆ εἰς
 ἄλλοτρίους τόπους διήγειρον ἡ ἄλλες νὰ τὸν μιμηθῶ-
 σι, ἡ νὰ συνεργήσωσι τὴν αὐξήσιν, ἡ ἐντέλειαν
 τῆ βασιλείᾳ τῆς Ρώσσίας, τὸν πολιτισμὸν, τὴν εἰ-
 σαγωγὴν, ἡ ἔκτασιν τῶν τεχνῶν, ἐπισημῶν, καὶ
 πολλῶν ἄλλων ὠφελίμων ἐπιτηδεύσεων. Μεταξὺ τῆς
 ἐκλεκτῆς ἀκολουθίας τῆς λεγομένης Μεγάλῃς
 Πρεσβείας ἀποδημῶσ, ἡ αὐτὸς ἄγνωστος, ἔφθασε

διὰ τῆ Ἰβλίνε εἰς Περσίας εἰς τὸ Ἀμσελδαμ, ὅπερ ἔδωκεν ὅλην τε τὴν προσοχὴν εἰς τὴν ναυπηγίαν. Εἰς τὸ Σααρδάρικον περιφιρόν τι χωρίον τῆς Οὐλανδίας, ὅπερ ἐνασχολῶνται περισσότερον εἰς τὴν ναυπηγίαν, κατεγράφη εἰς τὸν κατάλογον τῶν ναυπηγῶν, ἐδέλευεν ὁ αὐτὸς εἰς τὸ ναυπήγιον, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ, ἔμαθεν ἀκριβῶς ὅλα τὰ κυριώτερα μέρη τῆς τέχνης, καὶ ἐξηκολέθησε περαιτέρω τὴν περιήγησιν τε εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Εἰς κώμην τινα καλεσμένην Δεπτφόρτιον (α) κειμένην παρὰ τὸν ποταμὸν Τάμεσιν (β) ἐκατοίκησεν εἰς τινα οἰκίαν σιμὰ εἰς τὸ βασιλικὸν ναυπήγιον· παρευθὺς ἐκατάλαβεν, ὅτι οἱ Ἀγγλοὶ εἶναι ἐμπειρότατοι εἰς ταύτην τὴν τέχνην, καθότι ἐκατασκεύαζον καράβια κατὰ τὰ διδόμενα σχέδια, καὶ καθ' ὅλας τὰς μαθηματικὰς σχέσεις, καὶ ἐπειδὴ μόνος οὗτος ὁ τρόπος τῆς κατασκευῆς τῆ ἤρσεν, ὅχι μόνον ἐσπέδασεν ὁ αὐτὸς τὴν τέχνην καὶ ἐκ δευτέρου, ἀλλὰ καὶ ἔλαβεν εἰς τὴν ἐδέλευσίν τε πολλὰς μαθηματικὰς, ναυπηγικὰς, καὶ ἄλλας ἐμπειρὰς ἀνδρας εἰς διαφόρους χρησίμους τέχνας καὶ ἐπισήμας, συνεργεῖα τῶν ὁποίων ἐσοχάσθη νὰ ἐνώσῃ τὸν Τάναϊν ποταμὸν μετὰ τὸν Βόλγαν, δύο περιφιρότεροι ποταμοὶ τῆς Ρωσσίας, νὰ φθάσῃ ἀπὸ τὴν Κασπίαν θάλασσαν εἰς τὸν Εὐξείνιον Πόντον, νὰ

(α) Deptfort. (β) Themse.

διδάξῃ ὅσον τάχις αὐτὸς τὰς ἀναγκαίας
 γνώσεις τῆς ναυπηγίας, καὶ νὰ ἀνεγείρῃ ἀκαδημίαν
 τῆς ναυτικῆς, ἡ ὁποία ἦτο ἡ οὐσιώδης βᾶσις τῆς
 εὐδαιμονίας τῆς Ρωσικῆ βασιλείᾳ. Ἀπὸ δὲ τῆς
 Ἀγγλίας περάσας τὴν Ὀλλανδίαν καὶ τὴν Κλιβίαν
 ἦλθε διὰ τῆς ἡγεμονείας τῆς Σαξωνίας εἰς Βιέν-
 ναν· αἰφνιδία τις ὅμως ἐπανάστασις, ἣτις συνέβη
 κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν εἰς τὸ βικιλιόντε, τὸν
 ἐμπόδισε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν περιήγησίν τε εἰς ἄλ-
 λους ξένους τόπους, ἐπειδὴ ἐσπευδε νὰ προφθάσῃ ἐκεῖ
 διὰ νὰ τὴν ἐξαλείψῃ εὐθὺς εἰς τὴν ἀρχὴν της, πρὶν
 νὰ γένη γενική· ἔκαμεν ἔπειτα καὶ περιήγησιν τῆς
 Γαλλίας, ἐθεώρησεν ἐκεῖ ὅλα τὰ ἀξιόλογα, καὶ τὴν
 αὐτῶν ἐσωτερικὴν τάξιν, καὶ ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ πολ-
 λὰς τῶν, ὅσοι ἐργάται καὶ τεχνῖται ἔδειξαν μεγά-
 λην κλίσιν νὰ τὸν ἀκολουθήσωσι. Τὸν καιρὸν δὲ
 τῆ μετὰ τῆς Σουηκίας πολέμου ἔκτισε τὴν Πετρού-
 πολιν ἐκεῖ, ὅπου χύνεται ὁ ποταμὸς Νεύας εἰς τὸν
 Φινλανδικὸν κόλπον, ἀνήγειρεν εἰς ταύτην τὴν νεό-
 κτισον πόλιν ἀκαδημίαν ἐπιστημῶν κατὰ μίμησιν τῆς
 ἐν Παρισίοις, τῆς ὁποίας μέλος ἦτο καὶ αὐτός· ἐπρό-
 σαξε νὰ γένωσι πανταχῶς ευρύχωροι λιμένες, καὶ νὰ
 κτιθῶσι δεξιῶς διάφορα διώρυγες πρὸς ἀσφάλειαν καὶ
 μεγαλητέραν ἐπίδοσιν τῆς ναυτιλίας καὶ πραγμα-
 τείας (α).

(α) Voltaire, Geschichte des Russischen Reichs

Αἱ πρόσοδοι τῆς θησαυροφυλακίαις τε ἔλαβον κα-
 λιτέραν τάξιν, καὶ ἐνταυτῷ ἐπλήθυναν πολὺ περισ-
 σότερον· τὸ τελώνιον μόνον ὄλε τῆ βασιλείᾳ ἐσυμ-
 ποσοῦτο κατὰ τὸ 1723 ἔτος εἰς 688,662 Ρ'ὀβλῖα.
 Ἐν ἔτει δὲ 1725 τὸ τελώνιον τῶν λιμένων τῆς Πε-
 τρουπόλεως, τῆς Ἀρχαγγέλης, τῆς Ρ'εβελίας,
 τῆς Βιθέργης, τῆς Νέρβας, καὶ τῆς Κώλας ἔφερε
 396,991 Ρ'ούβλια, τῆς δὲ πόλεως Ρ'ίγας 55,412
 ἐκτὸς τῶν τελωνίων τῆς ξηρᾶς. Ἡ πρώτη Αἰ-
 κατερίνα ἐπέμενεν εἰς τὸ σύστημα τῆς συζύγης τῆς
 πρώτης Πέτρος μέχρι τῆς ἐν ἔτει 1725 ἐπακολοθη-
 σαντος θανάτου. Ὅταν αὐτὴ ἐβασίλευε, συνί-
 σατο ἤδη ἡ ναυτικὴ δύναμις τῆς Ρ'ωσσίας ἀπὸ 25
 πολεμικὰ καράβια, 19 Φρεγάδας, καὶ 140 τριή-
 ρεις, χωρὶς νὰ συμπεριλάβωμεν πλῆθος πλατέων
 πλοίων, τὰ ὅποια διαμένουσιν εἰς τὴν Βαλτικὴν θά-
 λασσαν, καὶ περιπλέουσι τὰ παραθαλάσσια. Ἡ Αἰ-
 κατερίνα ἔσειλε τὸν κυβερνήτην Βεάριγκον εἰς τὴν
 Καμσατκάν διὰ νὰ ζητήσῃ τὸ ἀρκτικοανατολικὸν
 σύνορον τέττε τῆς τότε, ἂν συνάπτηται τάχα ἡ γῆ
 τῆς Ἀσίας μετὰ τὴν Ἀρκτικὴν Ἀμερικὴν, καὶ ἂν χω-
 ρίζη τίς διώρυξ ταῦτα τὰ δύο μέρη τῆς κόσμου. Πρὸς

unter Peter dem grossen mit Büschings Zu-
 sätzen, und Verbesserungen.

Perry, Etat de la Russie.

τῆτο τὸ τέλος ὁ ῥηθεὶς με' δύο καράβια ἐπῆρε τὸν δρόμον πρὸς τὴν ἀρκτικὴν ἀνατολὴν, ἔφθασε μέχρις 67°. 19' Ἀρκτῶς πλάτες, εὐρῆκεν ἀρκτοανατολικόν τινα δῖεκπλευν ἀπὸ τῆ ποταμῆ Λένας κατὰ τὴν Καμσατκάν, ἔπειτα κατὰ τὴν Γιάπωνίαν, καὶ Σίνας. Οἱ ἐκεῖ κάτοικοι ἐνθυμῆντο ἀκόμη πρὸ 60 χρόνων τὸ παρόμοιον φαινόμενον. Ὁ περιηγητικὸς πίναξ, τὸν ὁποῖον ὁ ῥηθεὶς ἀπέσειλε κατὰ ταύτην τὴν περιήγησιν, ἀρχίζει ἀπὸ τὸ Τοβόλσκον, καὶ φθάνει ἕως τῆ Ο'χόσκη (α). Ὁ δεῦτερος Πέτρος ἀκολοθῶν τὸ παράδειγμα τῶν προγόνων τε ἦτο εὐμενῆς πρὸς τὰς ξένους, τὰς ἠλευθέρωσε διαδοχικῶς πολλὰς χρόνας ἀπὸ ὅλης τῆς φόρης, καὶ τὰ τελῶνια, καὶ ἐδάνειζεν εὐρύχωρα χωράφια εἰς πολλὰς γενεὰς, ὅσαι ἠθελον νὰ φυτεύσωσι νέας φυτείας συντροφικά. Ἐν ἔτει 1734 ἔκαμεν ἡ αὐτοκρατορίσσα Ἄννα με' τὴν Βρεττανίαν ἐμπορικόν τι συμβόλαιον, καὶ κατὰ τὸ ἡ. ἄρθρον ἐσυγχώρησεν εἰς τὰς Ἀγγλίας νὰ μετέρχωνται τὸ με' τὴν Περσίαν ἐμπόριόν των διὰ τῆς Ρώσσιας, καὶ ἐπρόσαξε διορίζουσα ἔφορον τὸν Κόμητα Μίνιχον νὰ τελεσιουργηθῇ ὁ κατὰ τὴν Λίμνην Λαδόγαν διώρυξ, ὅσις πλάτος μὲν ἔχει 70 πόδας, βάθος δὲ 10 — 11, καὶ μῆκος 104 Βέρσας (β), ἀρχινῶν ἀπὸ τὴν Κλειδέπολιν μέχρι τῆ ποταμῆ Βολ-

(α) Webers verändertes Russland. III. T.

(β) Βέρσας 71 κάμνισιν 1 μίλλιον Γερμανικόν.

χὸς (Wolchow) τῆ παρὰ τὴν νέαν Λαδόγαν. Ἡ αὐτὴ Ἄννα ἐπρόσβαξε νὰ γένη δεύτερος περίπλος εἰς τὴν Καμσάτκαν, πρὸς τὸν ὁποῖον διώρισε τὸς περιφήμους ἄνδρας Δελίλεον, Γμελίον, καὶ Μίλλερν, οἵτινες διὰ τῶν φρονίμων των παρατηρήσεων ἐξηκρίβωσαν καὶ ἐκάλλυναν νεωστὶ τὴν Ρώσσικὴν τοπογραφίαν καὶ ἰσορίαν. Ἡ Ἀυτοκρατόρισα Ἐλισσάβετ θυγάτηρ τῆ α'. Πέτρο, ἣτις ἀνέλαβεν ἐν ἔτει 1741 τὴν βασιλείαν τῆς Ρώσσίας, ἀπεκατέστησε τὸ βασίλειον τῆτο πολὺ λαμπρότερον, καὶ περιφανέστερον. Αὕτη ἐβίασε τὸς Σουηκοὺς νὰ δεχθῶσι διάδοχον τῆς βασιλείας των τὸν παρ' αὐτῆς προβληθέντα Ἀρχιδούκα τῆς Ὀλσατίας. Αὕτη ἀπηγόρευσε τὸ Διπλωματικὸν σῶμα (α) νὰ μὴ εἰσάγωσιν εἰς τὸ ἐξῆς μέσα εἰς τὴν Ρώσσιαν δι' ἰδίων των χρεῖαν φορτία, διὰ τὰ ὁποῖα νὰ εἶναι ἀτελεῖς, δηλαδὴ νὰ μὴν καταβάλωσι τὸς συνήθεις φόρους. Αὕτη ἔφερεν εἰς ἀκμὴν ἐργασήρια, καὶ τέχνας, καὶ ἐπισήμας, καὶ πραγματεῖαν· ἀνήγειρε γενικὴν ἀκαδημίαν, ἔπειτα ἄλλην πάλιν ἀκαδημίαν τῶν ἐλευθερίων τεχνῶν. Δι' ἰδιαιτέρας προσαγωγῆς τῆς αὐτῆς ἄρχισαν πάλιν νὰ δοκιμάζωσι, μήπως εὕρωσιν ἀρκτικροανατολικόν

(α) Διπλωματικὸν σῶμα λέγονται ὅλοι ἐντάμῃ οἱ πρέσβεις διαφόρων δυνάμεων οἱ διατρίβοντες εἰς τινα καθεδρεύουσαν πόλιν.

τινα διέκπλεν κατὰ τὰς Ἰνδίας. Ἡ ἐν ἔτει 1762 διαδεχθεῖσα τὴν βασιλείαν β'. Αἰκατερίνα εἴλκυσεν εἰς τὴν Ρώσσιαν πολλὰς ξένας διὰ πολλῶν καὶ μεγάλων ὑποχέσεων, διὰ σημείων εὐμενείας, χαρίζουσα εἰς αὐτὰς ἄκραν ἐλευθερίαν, καὶ μάλιστα δι' ἀρράθω-
 να πολλὰ χρήματα, διὰ τὴν κατοικίση καὶ τὴν καλλιερ-
 γήση μὲ αὐτὰς τὰς ἀγρίας ἐρήμους. Τῶν τῶν ἐρήμων κάτοικοι ἦσαν πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ οἱ ὀνομαζό-
 μενοι Εἰρηνχῆται, εἰς τὰς ὁποῖας ἡ ῥηθείσα βασι-
 λίσσα ἔδωκε καταγωγίον τὴν Σαρέπταν τὴν εἰς τὸ
 βασίλειον Ἀστραχάν. Ἡ αὐτὴ ἐπρόσβαξε καὶ ἔγεινεν εἰς
 τὴν Πετρέπολιν οἰκονομικὴ ἑταιρεία (α),
 καὶ ἐμπορικὴ ἀκαδημία· ἐξάπλωσε τὰ ἕως τῶρα εἰς
 μόνην τὴν Πετρέπολιν περιωρισμένα προνόμια καὶ
 ἕως εἰς τὸν λιμένα τῆς Ἀρχαγγελου, ἐσήκωσε τὰς
 διαμισθώσεις καὶ μονοπωλεῖα διαφόρων εἰδῶν φορτίων,
 οἷον τῆς Ψαρολαδίας, τῆς Βαρβαρικῆς Ροίας (β), καὶ
 τοῦ Ταβάν· ἄφησεν ὅλας τὰς Ρώσους πραγμα-
 τευτὰς τὰ συμμεθέξωσι τῆς ἐμπορίας μὲ τὰς Σίνας,
 Περσίαν, καὶ Βεχαρίαν, τὸ ὁποῖον μετήρχοντο ποτὲ
 τινὲς μόνον ἑταιρεῖαι ἀπὸ τὸ Ἀστραχάν καὶ ἐκεῖ ἐπα-

-
- (α) Σύνδεσμος πολλῶν ἀνδράπων εἰδημόνων τῆς οἰκο-
 νομίας κατ' ὅλην τὴν σιμασίαν τὴν λέξεως, οἵ-
 τινες ἐνῶνται πρὸς διόρθωσιν αὐτῆς, καὶ πρὸς
 ἐπιχειρήσιν νέων πειραμάτων, καὶ μετάδοσιν αὐτῶν,
 (β) Rhabarber γερμανισί.

ρακίνησεν αὐτὸς νὰ ἐπιχειρίσωσιν ἕτερον ἄμεσον ἐμπόριον μὲ τὴν Ἰσπανίαν· τὸς ἄφησεν ἐξίσυ ἐλεύθερον τὸ ψάρευμα εἰς τὰς Λίμνας Λαδόγαν, καὶ Ἰλμενὸν, ἔπειτα καὶ τῆς Νεύας· ἐπεκύρωσε τὸ μετὰ τῆς Βρεττανίας ἐμπορικὸν συμβόλαιον μὲ νέας προϋθήκας καὶ ἐπαυξήσεις τῶν διαφόρων ἄρθρων (α)· ἀνήγειρε νέα ὄρφανοτροφεῖα, προσεπαυξήσασα τὰ παλαιά· ἔσειλε δι' ἰδίας τῆς δαπάνης πολλὰς νέους εἰς τὰς ἐπισήμους πόλεις καὶ ἀκαδημίας τῆς Γερμανίας διὰ νὰ διδαχθῶσι τέχναις καὶ ἐπισήμας· ἐνήργησε νὰ συντεθῇ νέα τις νομοθεσία δι' ὅλας τὰς ἐπαρχίας τῆς Ρωσσίας, τὴν ὁποίαν ὑπέγραψεν ἰδιοχείρως· ἐβάσταξε τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθέρου θαλασσοπλοίας εἰς τὸν Εὐξείνιον Πόντον (β), καὶ ἔλαβεν ἀκόμη κατὰ τὸ ἐν ἔτει 1784 σύνθημα εἰρήνης τὴν Ταυρικὴν Χερσόνησον, τὴν Κεβάν, καὶ τὴν νῆσον Κορκοκονδάμην. Πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς θαλασσοῦ ἐμπορίας ἐφύλαξε διά τινος συνθήματος μὲ τὰς βορείους δυνά-

(α) Freundschafts- und Handelsvertrag zwischen Russland und Großbritannien. St. Petersburg. d. 20. Jan. 1766.

(β) Friedens- Tractat in Kutschaf- Kainardgji, einem Dorfe in der Gegend von Silistria, am 21. Jul. 1774.

Mercur histor. polit. Tom. 2.

Mosers Versuch des neuesten Europäischen Völkerrechts, X, B.

μεις εἰς τὸν τελευτατὸν ἀγγλικοαμερικὸν πόλεμον τὴν οὐδετερότητά της δι' ὄπλων (α), ἐκυρίευσεν ἐν τριτημόριον τῆς λοιπῆς Πολωνίας, ἐνώσασα ἐν ἔτει 1795 τὸ Δεκάτον τῆς Κερλανδίας μετὰ τὴν λοιπὴν τῆς Ρώσσίας ἐπικράτειαν. Πόσον αἱ ἀλληλοδιάδοχοι αὐταὶ ἐπιχειρήσεις ἐπετάχυναν τὴν αὐξήσιν τῆς πραγματείας, εἶναι εὐκόλον νὰ τὸ καταλάβωμεν ἀπὸ τὰ βιβλία τῶν τελωνίων, τὰ ὅποια δείχνουσιν, ὅτι ἐσυνάζοντο ἀπὸ τῆς Λιμένας τῆς Βαλτικῆς, καὶ μεσογειῆς θαλάσσης μόνον ἐξαγωγικὰ τέλη ὑπὲρ τὰ 40 μιλλιόνια Ρούβλια, ἐν ᾧ περὶ τὰ μέσα τῆς παρεούσης ἑκατονταετηρίδος μόλις ἐσυνάζοντο δώδεκα μιλλιόνια, καὶ πρὸ τῆς κτίσεως τῆς Πετροπόλεως ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐξαγωγικῶν τελῶν διὰ τῆς Ἀρχαγγέλης δὲν ὑπερέβαινε τὰ τέσσαρα μιλλιόνια· καὶ πόσῳ μᾶλλον ἤθελεν αὐξήσῃ τῶρα ὅλον τὸ σύστημα τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας εἰς ὅλας τῆς ἰδιαιτέρας κλόνες της, εἰάν ἀπετεινάζετο ὁ σκληρότατος ζυγὸς τῆς δουλείας εἰς ὅλον τῆς Ρώσσίας τὸ βασίλειον, καὶ εἰάν ἀνεγερθέντων σχολείων ἱκανῶν κατεβάλλετο ἡ ἀνήκασα φροντίς περὶ τῆς ὠφελίμου διδασκαλίας τῆς νεολαίας! ἀποσιωπῶ τὰς ζημίας, τὰς ὁποίας οἱ ἀδιάκοποι πόλεμοι ἐπιφέρουσιν εἰς τοῖστο καὶ χωρὶς τῆ-

(α) St. Petersburg. Journal. 1780. B. X.

Mercur histor. Pol. 1780. Tom. I.

(β) Κοιμέρινα τῶν ἐξερχομένων φορτίων.

των πολλὰ ὀλιγάνθρωπον βασιλείον, καὶ δίδουσι πολλὰ ὀλίγους καρπὸς τῆ πρὸ ὀλίγον διασπαρέντος σπόρου· ἔπρεπε τέλος νὰ γένη φροντὶς περὶ τῆς ἀσφαλείας καὶ περὶ τῆς ἀκμῆς τῆ ἐμπορίας διὰ σοφῶν διαταγῶν καὶ νόμων, τὰ ὅποια ἐμποδίζουσι τὰς ἐσιώδεις ἀταξίας καὶ καταχρήσεις (α)· τῆτο ἦτο πρᾶγμα,

„(α) Ἡ ἀνάγκη τῶν νόμων κατὰ τῶν χρεωκόπων.

„Ὅλοι οἱ πραγματευταὶ χρεωστῆσι νὰ ἔχωσι διφθέρας (κατάσιχα), νὰ τὰς παρρησιάζωσιν εἰς τὰς δανεισὰς, καὶ συντρόφους, ὅταν τὰς ζητῶσι.

„Τὰ πολλάκις ὑπερβολικὰ τελῶνια (κοιμέρ-κία) καὶ ἄλλα πολλὰ βάρη.

„Τὸ δικαίωμα τῆ νὰ λογαριάζωσι ἐνοίκια ἐπάνω εἰς ἐνοίκια.

„Ἡ παντελής καταφρόνησις τῶν ἀσφαλειῶν (assurance).

„Ἡ ἀκριβὴς ἐκπλήρωσις τῶν ὑποχέσεων. κ.τ.λ.

Περὶ τῆς Ρωσσίας, καὶ τῆς πραγματείας αὐτῆς ἴδε.

1. Hanvay Beschreibung seiner Reisen durch Russland nach Persien.
2. Vorthelle der Völker durch die Handlung.
3. Hamb. Magazin. B. 2.
4. I. G. Büsch. und C. D. Ebeling Handlungsbibliothek.
5. Hermanns Statistische Schilderung.
6. Coln Reisen durch Russland.
7. Pallas Reise durch verschiedene Provinzen des russischen Reichs 1776 — 1778.
8. Friebe, über Russlands Handel.

τὸ ὅποτον δὲν ἔπρεπε νὰ διαφεύγη ἀκόμη τὴν γνώ-
σιν ἐμπορικῆ τινος συλλόγου καὶ ἐμπορι-
κῆ τινος βουλευτηρίου.

53.

Ἐπὶ τῆ Καίσαρος Καρόλου τῆ ἔκτου κατὰ τὸ
1719 ἔτος ἔγεινεν εἰς Βιένναν ἀνατολικὴ ἑταιρεία,
ἣτις ἐπραγματεύετο τόσον διὰ τῆ Δανυβίου καὶ ἄλ-
λων ποταμῶν, ὅσον καὶ διὰ Θαλάσσης μετὰ τὴν Τουρ-
κίαν καὶ ὅλας τὰς Ἀνατολικὰς τόπους διὰ μέσσω ὄλων
τῶν λιμένων τῆ Ἀδριατικῆς κόλπου. Εἰς ταύτην τὴν
ἑταιρείαν ὄχι μόνον ἐντόπιοι, ἀλλὰ καὶ ξένοι διαφό-
ρων καταστάσεων ἐμπόρου νὰ γένωσι μέλη, καὶ νὰ ἔ-
χωσι τὰ κεφάλαιά των ἐλεύθερα ἀπὸ εἰσφορῶν (α), με-
σεγγυήματα (β), ἢ φόρους· ἔλαβον δὲ καὶ τὸ ἐλεύθε-
ρον ν' ἀνεγειρώσιν εἰς ὅποιονδήποτε τρόπον ναυπή-
για, καὶ ἐργασήρια πρὸς κατασκευὴν ἰσίων (γ), κα-
λωδίων (δ), καὶ σιδηρέων ναυτικῶν σκευῶν, καὶ διαφό-

9. Statistische Übersicht der Statthalterschaften
des Russischen Reichs, nach ihren merkwür-
digsten Cultur-Verhältnissen in Tabellen von
Storch. Riga. 1795.

10. Von eben demselben Materialien zur Kennt-
niss des Russischen Reichs. 1796.

11. Büschings Magaz. und Schlözers Staatsanz.

(α) Τὰ ἰταλιστὶ Arresti. (β) Sequestri.

(γ) Πανία τῶν καραβίων.

(δ) Σχοινία τῶν καραβίων.

ρων ἄλλων ἀναγκαίων ἐργαλοίων πρὸς ἐπίπλασιν (α) τῶν καραβίων. Αὕτη ἡ ἐταιρεία εἶχε κατ' ἐξοχὴν τὸ δικαίωμα τῆς πραγματείας τῶ χαλκῆ, καὶ τῆς κατασκευῆς τῆ Σάκχαρος εἰς ὅλας τὰς κληρονομικὰς τόπας τῆ Καίσαρος· τὴν δὲ Βιένναν ἐκλεξεν, ὡς πρώτην ἀποθήκην, μὲ ὅλον ὅτι εἶχε τὸ αὐτεξέσιον καὶ ἄλλας τόπας νὰ μεταχειρίζηται ὡς ἀποθήκας, καὶ νὰ ἀνεγείρῃ εἰς αὐτὰς τελώνια, καὶ γερανὸς (β)· εἶχε προσέτι τὸ πληρεξέσιον ἢ αὐτὴ νὰ ἀναγορεύῃ τὰς διευθυντὰς καὶ ἀξιωματικὰς τῆς, τὰ δὲ μέλη αὐτῆς ἔλαβον τὸ δικαίωμα, ὅταν ἤθελον τύχει ἐμπορικῶν διαφορῶν, νὰ μὴν ἐγκαλῶνται εἰς ἄλλο κρι-

(α) Ταύτην τὴν λέξιν εὗρον πλησιεζέραν εἰς τὸ κοινῶς λεγόμενον καλαφάτισμα καὶ ῥῆμα καλαφατίζω γερμ. calfatern γαλ. calfater ἰταλ. calfattare λατ. calafatare, λαβὼν αὐτὴν ἀπὸ τὸν δ' νεκρικοῦ διάλογου τῆ Ληκκιανῆ „καὶ κηρὸν, ὡς ἐπιπλάσαι τῆ σκαφίδις τὰ ἀνωγότα“ ἐπειδὴ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἔννοια τελεία τῆ καλαφατίζω, καὶ ἐπομένως λέξις σημαντικὴ, ἢ δὲν εὐρίσκειται, ἢ εἰς ἐμὲ εἶναι ἄγνωστος. Τὸ Ἰβελίου Πολυδύκου ὀνομαστικὸν εἰς τὸ δ' κεφ. περὶ ναυπηγῶν σελ. 23. ἐπιφέρει ῥήματα, γομφεῖν, πηγυδεῖν, ἀρμόζειν. κ. τ. λ.

(β) Εἶδος μηχανῆς διὰ σήκωμα βαρέων πραγμάτων, συνισταμένης ἐκ μοχλῆ κινημένης μὲ στροφῆα, ἢ ἄλλου τινὰ τρόπον.

τήριον, παρά εἰς τὸ ἐξεπίτηδες συσαθὲν ἐμπορικὸν
 καὶ κολλυβισικὸν κριτήριον (α). ἔφερε δὲ καὶ ἰδικὴν τῆς
 σημαίαν, ἔχεσα προσάτην τῆς τὸν αὐτοκράτορα, ἐν
 ἔτει δὲ 1721 καὶ 1722 τῆς ἐπεκυρώθη τὸ δικαίωμα
 τῆς διαμονῆς τῆς ἔτη 21.

54.

Αὕτη ἡ ἐταιρεία διὰ τὰς καλὰς τῆς προσόδου ἐ-
 γέννησε πάραυτα ἄλλην. Διὰ τῆς ἐν Ράσεπόλει
 γενομένης εἰρήνης ἔλαβεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τε ὁ Αὐ-
 στριακὸς οἶκος τὴν Ὀσένδαν· ἡ εὐτυχὴς κατάστασις
 τῶν πραγμάτων ἤνοιξεν εἰς τὴν πραγματείαν τινὰ
 ὁδὸν πρὸς τὴν Ἀφρικὴν καὶ Ἀμερικὴν καὶ τὰς ἀνατολικὰς
 Ἰνδίας, καὶ τὰς πλέον μακρυνὰς τόπους τῆς Ἀσίας.
 Διάφοροι πραγματευταὶ τῆς Ὀσένδας, τῆς Ἄντε-
 ρπίας, τῶν Βρυγῶν, καί τινων ἄλλων πόλεων τῆ
 Αὐστριακῆ Βελγικῆ ἐσύστησαν τὴν ἰνδικὴν ἐκείνην ἐ-
 ταιρείαν, κατὰ τῆς ὁποίας ἐπανέστησαν ἡ Ἀγγλία
 καὶ ἡ Οὐλλανδία, καὶ πολλάκις ἐζήτησαν νὰ τὴν κα-
 θαιρέσωσι· κατ' ἀρχὰς λοιπὸν ἦτο μικρὰ, διὰ τινὰς
 ὅμως προφανεῖς αἰτίας ἐμπόρει νὰ ἐλπίσῃ, ὅταν ἐ-
 πιστρέψωσι τὰ πρὸς τὰς ἀνατολικὰς Ἰνδίας ἀποσαλ-
 θέντα καράβιά της, νὰ λάβῃ τὸ δικαίωμα τῆ μονο-
 πωλείας ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα, καὶ νὰ ἀντιπαραταχθῇ

(α) Οὕτω μὲ ἐφάνη νὰ ὀνομάσω τὸ γερμανιστὶ λεγόμενον Mercantil und Wechselgericht.

τόσον με τὰς Ἀγγλικὰς, ὅσον με τὰς Οὐλανδικὰς ἑταιρείας. Οἱ Οὐλανδοὶ ἐπ' τῆ ἐναντίῳ με ὄλον ὅτι ἤλπιζον νὰ βιάσῃσι τὴν ῥηθείσαν ἑταιρείαν εἰς τὸ νὰ διαλυθῆ, ἀφαιρῶντές τῃς δύο πλουσίως φορτωμένα καράβια, τὴν ἐβλεπον ὅμως με ἄκραν των δυσαρέσκειαν ν' αὐξάνῃ μάλισα ἡμέρα τῇ ἡμέρα, καὶ νὰ τρέχῃ θαρραλαιότερα εἰς τὸν προκείμενον σκοπόν τῃς, μάλισα, ὅταν ὁ αὐτοκράτωρ τῆς ἐστυχώρησε νὰ κατασκευάζῃ ἄκτιας, νὰ δέχεται ὑπογραφὰς δι' αὐτὰς, νὰ κατέχῃ με τὰ ὄπλα εἰς τὰς χεῖρας ἐναντίαν ὄλων τῶν πολεμίων τῃς τὴν ἐλευθερίαν τῆς πραγματείας, καὶ νὰ παραμυθῆται διὰ παντὸς ἀπὸ τὴν αὐτοκρατορικὴν προσασίαν· τὸ πρᾶγμα δὲ ἔφθασεν εἰς τοιαύτην ἀκμὴν, ὥσε οἱ Οὐσενδοὶ διὰ ν' ἀναπληρώσῃσι τὰς ποτὲ αὐτοῖς ἐπιγενομένας μεγάλας ζημίας, ἐκυρίευσαν καὶ αὐτοὶ ἐν Οὐλανδικὸν καράβιον, καὶ ἀκόμη καθοπλίσαντες πολλὰ καράβια, τ' ἀπέστειλαν εἰς τὰς ἀνατολικὰς Ἰνδίας, καὶ εἰς τὰς Σίνας. Ἐν ᾧ οἱ Οὐλανδοὶ ἄρχισαν αὐθις νὰ παραπονῶνται διὰ τῆτο τὸ φέρισιμον τῶν Οὐσενδῶν, καὶ νὰ διπλασιάζῃσι τὴν ἐχθραν των, ἀνεφάνῃ εἰς τὰς Βραυσσεΐ·ας ἐν ἔτει 1723 τὸ πρὸ πολλῆ εὐκτατον δικαίωμα τῆ μονοπωλείς συγχωρηθὲν ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα. Οἱ διενθυνηταὶ τῆς ἑταιρείας ἔπρεπε νὰ δώσῃσι τὸν ὄρκον ἐνώπιον τῆ τοποτηρητῆ Μαρκέζε Δεπρίς, καὶ εὐθὺς μετὰ τινὰς ἡμέρας ἔγεινε τῆς ἑταιρείας ἡ πρώτη σύνοδος, εἰς τὴν

ὅποιαν ἀπεφασίσθη νὰ λάβωσιν ἀρχὴν αἱ ὑποθέσεις τῆς εἰς τὴν Ἀντουερπίαν κατὰ τὴν ἐνδεκάτην Αὐγέ-
 σθ τῷ αὐτῷ ἔτῳ. Εἰς δύο ἡμέρας ἐσυνάχθη τὸ κε-
 φάλαιόν τῆς, καὶ αἱ Ἀκτῖαι ἀνέβησαν δώδεκα ἕως
 δεκαπέντε τὰ ἑκατόν. Ἐν ᾧ ἡ ἑταιρεία ἐνόμιζεν,
 ὅτι κατῴρθωσε τὸν σκοπὸν τῆς, ἔγεινε συμμαχία
 μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Οὐμανδίας καὶ Γαλλίας καὶ
 Πρῶσσίας, αἱ ὅποια ἐβίασαν τὸν Αὐτοκράτορα νὰ τὴν
 διαλύσῃ εἰς τὸ ἐν Βιέννῃ κατὰ τὸ ἔτος 1731 γενόμε-
 νον σύνθημα, ἐκ τῷ ἐναντίῳ ἀνεδέχθη ἡ Ἀγγλία
 καὶ Οὐμανδία τὴν ἐγγύησιν τῆς Αὐστριακῆς ἀδιαθέτῃ
 διαδοχῆς (α).

(α) Die Erbfolge γερμ. λέγεται ἡ παντοτείνῃ κλη-
 ρονομία τῶν κτημάτων καὶ ἀξιομάτων τινὸς ἀνθρώ-
 πῳ κατὰ τὸ δικαίωμα τῆς γεννήσεως.

Allgem. Geschichte der Ost- und Westin-
 dischen Handlungs-Gesellschaften. II. T.

Le Clerc histoire des Provinces unies. T. III.

Rousset Recueil historique d'acts negotia-
 tions, memoires et traitez T. II.

Extract de la Joyeuse Entrée de la Maje-
 sté Imperiale et Catholique.

La Verité du fait du droit, et l'interet de
 tout ce que concerne le commerce des Indes
 etabli aux Pais-Bas Autrichiens par Octroi S.
 M. I. et Catholique-Bruxelles. 1723.

Herrera, histoire des Indes Orient.

Corps universelle diplomatique. T. XV.

55.

Τὴν ἔλλειψιν ἐπιτηδείων δημιουργῶν, ἣτις ἐκυρῖευεν εἰς ὅλην τὴν Αὐσρῖαν, ἐθεράπευσεν ἡ αὐτοκρατόρισσα Μαρία Τηρεσία, ἣτις ἀνεκάλεσεν ἀπὸ Γαλλίαν, καὶ Οὐμανδῖαν, καὶ Ἀγγλίαν, καὶ Βελγικὸν καὶ Ἑλβετίαν καὶ Ἰταλίαν καὶ Σαξωνίαν πλῆθος τοιούτων τεχνιτῶν μὲ συμφωνίας εἰς αὐτὰς ἐπικερδεῖς. Ἡ ἐν ἔτει 1752 συσταθεῖσα ἐμπορικὴ βελλὴ ἦτο ὑπόχρεως νὰ φροντίζη περὶ τῆς καλῆς προόδου τόσοι τῶ ἔργου τούτου, ὅσον καὶ τῶ γενικῆ ἐμπορίας. Εἶχε δὲ αὐτὴ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν της ἰδιαίτερόν τι ἐμπορικὸν Κιθῶτιον (α) μὲ ἰκανὰς προσόδους, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου, ὅστις ἤθελε νὰ ἀνοίξη ἐργαστήρια, ἢ νὰ ἀφελήσῃ κατὰ τινα ἄλλον τρόπον τὴν πραγματείαν, ἐμπόρει νὰ λάβῃ χωρὶς τόκον πολλῶν χιλιάδων δάνεια, εἰάν μόνον ἦτο ἰκανὸς νὰ τὰ πληρώσῃ πάλιν. Εἰς τὴν Μητρόπολιν πάσης ἐπαρχίας διωρίσθησαν ἐμπορικὰ συνέδρια, γνωρίζοντα κεφαλὴν τὴν ἐν Βιέννῃ αὐλικὴν ἐμπορικὴν βελλήν· ἐκ τούτου ἐγένετο καὶ ἑνωσις ὅλων τῶν κατὰ τὸν Ἀδριατικὸν κόλπον Αὐσρῖανῶν ἐπαρχιῶν, τὰς ὁποίας ἐκυβερνήσεν ἡ ἐμπορικὴ βελλὴ διὰ τῶν ἐν Τεργεσίῳ ἐφόρων της. Εἰς τὰς μεγάλας ἐμπορικὰς καὶ παραθαλασσίαι πόλεις, τῆς Πορτογαλλίας, καὶ Ἰσπανίας, καὶ Γαλλίας, καὶ Ἰτα-

(α) Cassa.

λίας, ἢ τῆς Ευρωπαϊκῆς ὁμοίως ἢ Ἀσιατικῆς Τουρ-
 κίας διωρίσθησαν δεκαοκτὼ ὑπατοί, ἀπὸ τῆς ὁμοίας
 οἱ μὲν εἰς τὴν δύτιν κατοικῶντες ἀνέφερον τὰς εἰδή-
 σεις εἰς τῆς ἐν Τεργεσίᾳ ἐφόρου, οἱ δὲ εἰς τὴν Ἀνα-
 τολὴν ἢ εἰς Τερκίαν πρὸς τὸν ἐν Κωνσταντινῶν πόλει
 Αὐστριακὸν πρέσβυν· οὗτος δὲ, ὡς κορυφαῖος ὑπα-
 τος, ἔπρεπε νὰ μηνύῃ εἰς τὴν ἐν Βιέννῃ αὐλικὴν ἐμ-
 πορικὴν βεβλήν ὅλα τὰ κατὰ καιρὸς περὶ τὴν πραγ-
 ματείαν συμβαίνοντα. Ἡ αὐτοκρατορικὴ Αὐλὴ ἀπο-
 βλέπουσα τὴν σερεότητά ἢ ἔκτασιν τῆς πραγματείας
 ἔκαμνεν ἀκαταπαύτως συμφωνίας ἢ ἐμπορικὰ συμ-
 βόλαια μὲ τὰ περισσώτερα φιλέμπορα ἔθνη. Πρὸς
 διόρθωσιν τῶν ἀγρῶν ἐκείνων, ἀπὸ τῆς ὁποίας γεν-
 νᾶται ἡ πρώτη ὕλη τῶν ἐργασηρίων, ἔγεινεν ἐν ἔ-
 τει 1764 διὰ δαπάνης τῆς ἐμπορικῆς κίβωτίσ
 τόσον εἰς τὴν Βιένναν, ὅσον ἢ εἰς τὰς ἐπιλοίπους ἐ-
 παρχίας τῆς ἐπικρατείας ἑταιρεία τῆς οἰκονομικῆς,
 ἣτις ἐτάχθη εἰς τὸν κατάλογον τῶν τακτικῶν ἀρ-
 χῶν. Πᾶσα μία ἀπὸ αὐτὰς τὰς ἑταιρείας ἐσχεδίαζε
 κατ' ἔτος τινὰ προγράμματα, ἢ προβλήματα, τῶν
 ὁποίων τὴν καλλίστην λύσιν ἀντεβράβευε μὲ χρυσοῦν
 νόμισμα 36 φλωρίων. Διὰ τῶν τῶν διατάξεων
 ἐμπόρου αἱ Αὐστριακῆς ἐπαρχίαι ἢ ἀποφύγωσιν ὁ-
 λότελα τὸ ξένον ἐρυθρόδανον, ἢ τὴν ἰσάτιδα, μά-
 λιστα ἄρχισαν νὰ φέρωσι τὰ ἰδικά των περισσεύματα
 εἰς ξένους τόπους· ἐφυτεύθη ἢ Ἰνδικὸν εἰς τὴν Σλα-
 βωνίαν, εἰς τὸ Βαννάτιον, ἢ Τεμεσσσεαρίαν· καὶ

τόσον αὐτῆ, ὅσον καὶ εἰς τὴν Κροατίαν, Δαλματίαν, Ἰσρίαν, Φόρον Ἰθλίς (α), καὶ Τερσίολον (β) ἤυξησε τόσον τὸ μετάξι, ὥστε διωρίσθη εἰς τὸ ἔξωθεν ἐμβαῖνον ὠμὸν μετάξι περισσότερον τελώνιον. Τὸ μετάξι τῆς Σλαβωνίας ἔχει πρὸ πάντων μεγάλην προτίμησιν, καθότι δὲν ὑποχωρεῖ καθόλου εἰς τῆς Ἰταλίας τὰ κάλλισα (γ). Ἡ Προβατευτικὴ ἐχρειάζετο ὁμοίως διόρθωσιν, διὰ τῆτο ἔφερον ἀπὸ τὴν Βαρβαρίαν καὶ Ἀνατολήν πολλὰ κριάρια, τὰ ὅποια εὐδοκίμησαν ἐξαίρετα εἰς τὴν Καρνιόλαν καὶ Σλαβωνίαν, με ὅλον τῆτο ἐμβαίνει κατ' ἔτος διὰ Τεργεσίς πλῆθος Ἰσπανικῆ μαλίσ εἰς κατασκευὴν τῶν λεπτῶν ρέχων. Τοιοτοτρόπως τὰ ἐργασήρια, ἀφ' ἧς κατηναλώθησαν πολλὰ μιλλιόνια, ἤνθησαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον, καὶ τὸ φιλόπονον τῶν ὑπηκόων ἤυξησε πανταχόθεν. Ἡ πρῶτα τῶν ἐργασηρίων τῆτων ἀνεβλάσησαν εἰς τὴν Βοεμίαν, καὶ Φόρον Ἰουλίς, πρὸς τὸ ὅποιον ἔγεινεν αἰτία ἡ γειτωνία τῆς Σαξωνίας καὶ Ἰταλίας, τέλος ἐξαπλώθησαν εἰς ὅλας τὰς Αὐστριακὰς τόπους· τὸ ὅποιον ὁ ἐν ἔτει 1756 πόλεμος ἐπετάχυνε μᾶλλον ἀντὶ νὰ τὸ ἐμποδίσῃ. Διότι ἡ τότε εἰς Σαξωνίαν καὶ

(α) Friaul. (β) Tyrol.

(γ) S. Bibliothek für Denker und Männer von Geschmack. III. B. 4. St.

Gothaische Handlungszeitung v. I. 1785.

εἰς ἄλλης τόπης ἐπικράτῃσα ἔνδεια ἠνάγκασε πολ-
 λὰς τεχνίτας ν' ἀφήσωσι τὴν πατρίδατων, καὶ
 νὰ ζητήσωσι κυβέρνησιν εἰς τὰς Αὐστριακοὺς τό-
 πης, ὅπου εὖρον πρῶτασίαν, καὶ ἀσφάλειαν, καὶ
 χρηματικὴν βοήθειαν. Περὶ δὲ τὰ μέσα τῷ 1770
 ἔτης τόσον ἐπλήθυναν αἱ τέχναι, ὥστε ὅλα σχεδὸν
 τὰ ξένα ἐργασηριακὰ φορτία, μάλιστα τὰ σιδηρι-
 κὰ, χαλυβδικὰ, λιναρικά, κανναβικά, βαμβακε-
 ρὰ, καὶ μεταξωτὰ, ἀπηγορεύθησαν, καὶ μὲ τὰ ἐντό-
 πια, ὅχι μόνον ἐπρομηθεύοντο οἱ Αὐστριακοὶ τόποι,
 ἀλλ' ἐγίνετο καὶ ἐμπόριον μὲ ξένους τόπους. Ἡ Βιέν-
 να θεωρεῖται, ὡς τὸ κέντρον τῆς Αὐστριακῆς πραγ-
 ματείας. Αὐτῆ εὐρίσκονται πραγματευταὶ ἀπὸ ὅ-
 λα τὰ δυτικὰ, καὶ ἀνατολικὰ μέρη. Οἱ ἐγχώριοι
 πραγματευταὶ ἀπολαμβάνουσι μεγάλα προδικαιώ-
 ματα, εἶναι ἐλεύθεροι ἀπὸ ὅλης τῆς ἀτυκῆς φόρης,
 διακρίνονται εἰς ὅλας τὰς δημοσίας πανηγύρεις, ἔ-
 χου χωρὰν καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν μονάρχην, καὶ λαμβά-
 νου καὶ αὐτοὶ τὰς προτιμήσεις τῶν εὐγενῶν. Εἰς τὴν
 ἔτει 1739 κατὰ τὸ Βελιγράδι γενομένην εἰρήνην ἔ-
 λαβον οἱ Τῆρκοι εἰς τὴν Αὐστρίαν, καὶ οἱ Αὐστριακοὶ
 εἰς τὴν Τερκίαν μεγάλας ἀδείας εἰς ἐμπορικὰ
 πράγματα. Τὰ περισσότερα φορτία τῆς Αὐστρίας,
 ὅσα σέλλονται εἰς τὴν Τερκίαν, εἶναι ἴαλοι, κα-
 θρέπται, ῥῆχα, κατ' ἐξοχὴν ὅμως σιδηρικά· καὶ
 ἐπειδὴ ἡ ἐξαγωγή τῆ ἀκατεργάστου σιδήρου εἶναι ἀ-
 πηγορευμένη, διὰ τῆτο μεταφέρονται εἰς τὴν Τερ-

κίαν ὡς ἐπὶ τὸ πλείον μαχαίρια, καὶ δρέπανα. Εἰς τὰ παρὰ τὴν Ἐνσίαν τῆς Αὐστρίας (α) κείμενα χωρία Κιρχδόρφ καὶ Μυλδόρφ εὐρίσκονται τεσσαράκοντα δύο δρεπανουργεῖα, τὰ ὅποια κατ' ἔτος σέλλων εἰς τὴν Τυρκίαν τετρακοσίων χιλιάδων φλωρινίων δρέπανα. Δι' αὐξήσιν τῆ ἐμπορίας ἐσυσάθησαν πρὸ εἰκοσι ἑτῶν πέντε ἐμπορικαὶ ἐταιρεῖαι μὲ προνόμια βασιλικὰ, ὡς ἡ τῆ Φιερμὺς, τῆς Τεμεσσουαρίας, τῆς Γαννοσχασσερίας, ἡ Βοεμικὴ ἐταιρεία τῶν λιναρίων, καὶ ἡ Αἰγυπτιακὴ. Διὰ τὰ ἐξαπλώσῃσι περισσότερον τὰ τέχνας, καὶ διὰ τὰ τελειοποιήσῃσι τὴν αἰσθησιν τῆ καλῆς, καὶ τὰ δώσῃσι εὐκαιρίαν εἰς τὰς νέας τὰ παιδεύσῃσι, ἐξετέλεσαν διάφορα χρήσιμα προβλήματα· παρ. χάριν τὴν Ἀκαδημίαν τῆς Γραφικῆς, τῆς Χαλκογραφίας, καὶ τὴν λεγομένην πραγματικὴν Ἀκαδημίαν (β), εἰς τὴν ὅποσαν διδάσκονται συστηματικῶς, ὅσα ἀπαιτῶνται τὰ ἐξέυρη πρὸς ἐντελῆ προπαρασκευὴν οἰκονόμοις, ἢ ὅσις μέλλει τὰ γένη πραγματευτῆς (γ). Τὸ πλεῦσιμον τῆ Δανυβίε

(α) Oesterreich ob der Ens.

(β) Real-Academie.

(γ) Gedanken über die vollständige Vorbereitung fähiger Jünglinge in den besten Jahren des gelehrigen Alters zu verschiedenen mit der Wohlfahrt des Staates und ihrem eigenen Besten übereinstimmigen wichtigen Absichten.

τῆ Σάβη, ὁμοίως τῆ Ἀλβέως ἔ τῆς Μολδαυίας, εὐκολύνθη κατὰ πολλὰ, ἔ διωρθώθη μεγάλως. Πανταχῆ ἔγεινε φροντὶς περὶ κατασκευῆς τῶν πλατειῶν· τὰ μέτρα, ἔ οἱ σταθμοὶ διωρθώθησαν, ὡσαύτως ἔ δημοσία σχολεῖα ἀνηγέρθησαν τῆς οἰκονομικῆς ἔ ἐμπορικῆς. Οἱ ὑπήκοοι τῆς Αὐστρίας ἐπλήρουναν τὸ αὐτὸ τελώνιον, τὸ ὁποῖον ἐπλήρουναν καὶ οἱ ὑπήκοοι τῆς Τερκίας διὰ τὰ προϊόντα της. Ὅσοι δὲ ὑπήκοοι τῆς Τερκίας εὐρίσκοντο εἰς τὴν Οὐγγαρίαν περιορίσθησαν διὰ τῆ ἐν ἔτει 1774 τῆ 10 τῆ μηνὸς Δεκεμβρίου ἐκδοθέντος βασιλικῆ διαγράμματος τόσον, ὡσε, ἢ ἔπρεπε νὰ γένωσιν Αὐστριακοὶ ὑπήκοοι, δίδοντες τὸν ὄρκον τῆς ὑποταγῆς των, ἢ ἔπρεπε νὰ παραιτηθῶσιν ἀπὸ τὸ μέχρι τότε ἐξακολουθῆν ἐμπορίων των, ὡς παράνομον· ἔλαβε δὲ ἔ τὸ τελωνικὸν ἄλλην μορφήν, ἔγεινε ἔ νέος τελοδεικτικῆς (α), ὅσις ἄρχισε τῆ ἀ. μαῖς 1775, ἔ ἤλάττωσε τὰ ὑπέρογκα τελώνια, τὰ ὁποῖα εἶναι ἢ ἀληθῆς πηγὴ τῆς λαθρεμπορίας (β). Τὸ ἐμπόριον

Nebst einer kurzen Nachricht von der k. k. Real-Akademie. Wien, 1776.

- (α) Οὕτω μ' ἐφάνη νὰ ὀνοματοθετήσω τὴν Ταρίφην (Tariff).
- (β) Ὅμοίως καὶ τὸ Contrabando, ἂν δὲν ὑπάρχη ἄλλη τις ἑλληνικὴ λέξις, τὴν ὁποῖαν ἐγὼ δὲν ἐξεύρω.

τῆς Γερμανίας συνεδέθη σφιγκτότερα μὲ τὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ τῆ Βελγικῆ, καὶ τῆς Πολωνίας, καὶ ὅλα τὰ ἐκ τῆς Αὔστριακῆς λομβαρδίας καὶ τῆ Βελγικῆ φορτία ἀφίνοντο πλέον νὰ ἐμφαίνωσι μὲ τὸ ἥμισυ τῶν τελωνίῶν, ὅχι ὅμως καὶ εἰς τὴν Οὐγγαρίαν. οὕτω καὶ ἀντιτρόπως ὅλα τὰ ἐκ τῆς Ἰταλίας, τῆ Βελγικῆ, καὶ τῆς Πολωνίας εἰς τὴν Γερμανίαν. Αὐταὶ αἱ διατάξεις ἔλαβον ὅμως τινὰς μεταβολάς. Ἡ ἐν Βιέννῃ αὐλικὴ ἐμπορικὴ Βελή ἠνώθη ἐν ἔτει 1776 τῇ 8 Ἰαννουαρίῳ μὲ τὸ Βοεμικὸν καὶ Αὔστριακὸν αὐλικὸν χαρτοφυλάκιον (α), τὸ δὲ ἐν Βιέννῃ ἐμπορικὸν συνέδριον (β) μὲ τὴν διοίκησιν, καὶ τῶν ἐπαρχιῶν τὰ παρόμοια κατασῆματα μὲ τὰ διοικητήρια, ἢ μὲ τὰς τοπαρχίας (γ), καὶ τὸ Ἐφορεῖον (δ) τῆ Τεργεσίῳ μὲ τὴς τοπάρχας τῆς Γοριτίας (ε), ἢ δὲ ἡγεμονία τῆς ἐν Κροατίᾳ Βεκαρίας ἐσηκώθη, καὶ ὅλ' αἱ ἐμπορικαὶ εἰταιρεῖαι, καὶ αὐτὴ δὲ ἡ τῆς Αἰγύπτου καὶ Φιλιππῶν, διελύθησαν (ς).

- (α) Cancellaria. (β) Commerc. Consefs γερμ.
 (γ) Landesstelle γερμ. (δ) Intendenza ἰταλ.
 (ε) Görz.

(ς) Taube v. d. Handlung der Oesterreichischen Staaten.

Τῆ αὐτῆ histor. und geogr. Beschreibung v. Slavonien und Syrmien. II. Buch.

Ἐν ἔτει 1784 ἐξήτησεν Ἰωσήφ ὁ β'. ἐλευθέραν ναυτιλίαν εἰς τὸν ποταμὸν Σκάλδην καὶ ἀνενώχλητον ἐμπόριον μὲ τὰς δύο Ἰνδίας διὰ τὰς Βελγικὰς ὑπηρεσίας, πλὴν οἱ Οὐρανδοὶ δὲν τῷ τὰ ἔδωκαν· ὕστερον ὅμως μετὰ πολλὰς ἀλληλογραφίας τῷ παρεχώρησαν μόνον τὰ δύο φρέγια Λιλλῶν καὶ Λιφενσωκεανόν, ὅχι ὅμως τῷ ποταμῷ τὴν ἐλευθέραν ναυτιλίαν, ἀκόμη καὶ τῷ ἐπλήρονον δέκα μιλλιόνια φλωρίνια ἑξαμηνιαίως κατὰ εἴκοσι προθεσμίας (α). Ἡ ἐν ἔτει 1785 γενομένη Ἀλλαγὴ τῷ Αὐστριακῷ Βελγικῷ ἀντὶ τῆς Παιαρίας δὲν ἔφερε καλυτέραν ἐπίδοσιν εἰς τὴν Αὐσίαν, ἐπειδὴ ὁ καλούμενος τῶν ἡγεμόνων σύνδεσμος (β), τῷ ὁποίῳ κεφαλὴ ἦτο ἡ Πρυσσία, δὲν ἤθελε ποτὲ νὰ ἀκέσῃ τὸ παραμικρὸν περὶ κατατομῆς τῷ γερμανικῷ βασιλείῳ διὰ συναλλαγῆς, ἢ πωλήσεως, ἢ παραχωρήσεως τόπων, ἀλλ' ἤθελε νὰ διατηρῆται σερεὰ καὶ ὀρθὴ ἡ Γερμανικὴ πολιτεία.

Ἐν ἔτει 1787 τὸ Αὐστριακὸν Βελγικὸν ἦτο δυσ-

(α) Hausens allerneueste Staatskunde von Holland, d. i. Erläuterung der Streitigkeiten zwischen Kaiser Joseph und dem Staate der vereinigten Niederlande, nebst einer Übersicht gegenwärtiger Begebenheiten. III. St. Berlin. 1785.

(β) Fürstenbund.

ρешμένων, καθότι ὁ Αὐτοκράτωρ ὅλα τὰ πρὸ χρόνων πολλῶν διαρκῆντα Φρησκευτικὰ αὐτοῦ ἔθιμα ἐσήκωσε, τὰ μονασήρια ἐδήμευσε, τὴν Λέοντος ἀκαδημίαν (α) ἐπεχείρησε νὰ μεταβάλῃ· εἰς τὴν διοίκησιν τῆς πόλεως, εἰς τὴν σύνταξιν τῶν δικαστηρίων, καὶ εἰς τὰς νόμους τῶν φόρων ἔδωκεν ἄλλην μορφήν, καὶ αὐτὰ τὰ καλέμενα χαρμόσυνα εἰσόδια (β) ἀνήρρεσε. Αἱ ἐκ τῆς προελθεῖσαι ταραχαὶ καὶ τὰ ἐπικίνδυνα κινήματα τῆς λαῆς ἐβίασαν τὸν Αὐτοκράτωρα πρὸς συγκατάβασιν, μετ' ὀλίγον καιρὸν ὅμως, ἤγουν ἐν ἔτει 1789 ἐπεχείρησε πάλιν νὰ διοικῆ ὁ αὐτὸς τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις τῆς Βελγικῆς, καὶ οὐδέποτε δὲν ἔδειξε τόσῃν σπυδαίαν ἐπιμονὴν εἰς τὸ νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς προσχεδιασθέντας σκοπέστους, ὡς τότε, προετοιμασμένος ὢν ἐναντίον πάσης ἀντιτάξεως. Τοῦτο ἐπροξένησε τὴν εἰς Τέναν (γ) καὶ Λέοντα (δ) ἐπανάστασιν. Τὸ πνεῦμα τῆς ἀποστασίας ἐκυρίευσε πολλὰ γρή-

(α) Löwen academie,

(β) Χαρμόσυνα εἰσόδια (Joyeuse Entrée) ὠνομάζοντο εἰς τὸ ποτὲ αὐστριακὸν Βελγικὸν συμβόλαιόν τι μεταξὺ τῆς διοικητῆς καὶ τῶν Ἀρχόντων, διὰ τῆς ὁποίας τὴν διατήρησιν ὁ διοικητὴς ἔπρεπε νὰ κάμῃ ὄρκον, καὶ διάφορα ἐν αὐτῷ δικαιώματα νὰ ἀνανεώσῃ, καὶ νὰ ἐπιβεβαιώσῃ, πρὶν νὰ κηρυχθῆ ὡς νόμιμος διοικητὴς. Encyclop. Wörterbuch.

(γ) Tirlemont. (δ) Löwen.

γορατὰς ψυχὰς τῶν κατοίκων, οἱ ὅποιοι ἐμίσην πᾶντα νεωτερισμὸν, καὶ ἐξέκρνον τὸν πάτταλον μὲ τὸν πάτταλον (α). Ἐπὶ Λεοπόλδου τῷ Β' ἐν ἔτει 1791 ἔλαβον πάλιν τὴν πολιτείαν των, καὶ τὰ παλαιὰ των δικαιώματα, ὅθεν ἀπεκαταστάθη ἡ ἀνατραπέυσα ἡσυχία.

Ὁ ἀπ' ἔτους 1783 μέχρι 1790 διαρκέσας πόλεμος κατὰ τῶν Τέρκων ἠξήσθη τὰ ζημιώδη, καὶ ἀκαταπαύτως τὴν πραγματείαν θλίβοντα, περιστατικά, εἰς τὰ ὅποια ἀδύνατον ἦτο νὰ θερισθῶσιν ἐκεῖνοι οἱ καρποὶ τῶ πλῆτε καὶ τῆς ἀφθονίας, οἱ ὅποιοι τότε μόνον δαφιλεύονται εἰς τὸν φιλόπονον λαόν, ὅταν εἰς τὴν διοίκησιν αὐτῆ βασιλεύῃ ἀγαθότης καὶ εἰρήνη καὶ εὐνομία. Κατὰ τὸ 1792 ἔτος ἄρχισεν ἐκεῖνος ὁ ζημιωδέστατος παρὰ πᾶντας πόλεμος εἰς τὴν πολυπαθῆ Αὐστρίαν, καὶ ἔλαβε τέλος εἰς τὸ Καμποφόρμιον τὸ παρὰ τῆ Ουδίνῃ, ὅπερ ἔγεινε τὸ συμβόλαιον τῆς εἰρήνης· κατὰ τὸ παρὸν οἱ δεσμοὶ καὶ αἱ σχέσεις τῆς πραγματείας μένουσιν ἐν τούτῳ ἀμετάβλητοι, καθὼς ἦσαν πρὸ τῆς κηρύξεως τῆ πρὸ

(α) Historische Bemerkungen über die in den Österreichischen Niederlanden ausgebrochenen Unruhen, nebst beygefügter

Joyeuse Entrée von Brabant. Im Götting. hist. Magaz. I. B.

Staaten-Journal. II. Jahrg. 1. St.

ὀλίγη ἤδη καταπαύσαντος πολέμου, ἕως ἔτι νὰ γένη
 συμφωνία νέη τινὸς ἐμπορικῆς συμβολαίᾳ (α).

(α) Art. XV.

Ἴδε περὶ τῆς Αὐστριακῆς πραγματείας.

1. C. F. M. Anmerkungen über die natürliche Beschaffenheit der k.k. Erbländer. Augsb. 1762.
2. Nützliche Nachrichten und Abhandlungen das Oekonomie- und Commerzwesen betreffend. Wien, 1767.
3. Vortheile der Völker durch die Handlung.
4. Hermanns Reisen durch Östreich, Steyermark, Kärnten, Krain, Italien, Tirol etc. 1780. III. B.
5. Hermanns Abriss der physikalischen Beschaffenheit der Oestreichischen Stäaten und des gegenwärtigen Zustandes der Landwirthschaft, Gewerbe, Manufacturen, Fabriken und der Handlung 1782.
6. Horneks Bemerkungen über die Oestreichische Staats-Oekonomie, mit Anmerkungen von Hermann. 1784.
7. Bemerkungen über den innern Kreislauf der Handlung in den Oestreichischen Erbstaaten.
A. d. Franz. Strassb. und Leipzig, 1786.
8. Schwardtner Statistik von Ungarn. Pest, 1798.
9. Normmanns Geographisches und historisches Handbuch der Länder-Völker- und Staatenkunde. Hamb. 1785.
10. Büschings neue vermehrte Auflage der Geographie.

Ὁ μέγας Φριδέρικος Γβλλιέλμος ἡγεμὼν τῆ Βρανδεβουργίᾳ ἐζήτηι, ὅχι μόνον νὰ ἀνορθώσῃ τὴς τόπυς τε ἀπὸ τὴν πτώσειν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔπεσον ἐπὶ τῆς βασιλείας τῆ πατρός τε, ἀλλ' αὐτὸς πρῶτος μάλισα κατέβαλε τὰς βάσεις τῆ μεγέθους καὶ τῆς ἀξίας, τὰ ὁποῖα κατέχουσι τῶρα οἱ διάδοχοι τῆ οἴκῃς τε μεταξὺ τῶν περιφανεσάτων δυνάμεων τῆς εὐρώπης. Ἡ ἐν Βεσφαλία γενομένη εἰρήνη (α) τῆ ἀνεπλήρωσεν, ὅσας ἔπαθε ζημίας εἰς τὸν τριακονταετῆ πόλεμον, ἀποδίδουσα εἰς αὐτὸν μέρος τι τῆς ἀπωτέρας Πομμερανίας, ἀκόμη καὶ τὸ Ἀλβεσάδιον (β), καὶ τὴν Μίνδαν (γ) καὶ τὴν Κάμινον (δ) καὶ τὴν Παρθενόπολιν (ε) καὶ τὸ Οἰνσάϊνον (ζ)· διὰ δὲ τῆ ἐν Βελαβία (η) συμβολαίς ἔκαμεν αὐτόνομον τὸ Ἀρχιδουκάτον τῆς Πρυσσίας, ἣ ὁποία κατὰ τὴν τότε πολιτείαν ἐξήρτητο ἀπὸ τὸ βασιλεῖον τῆς Πολωνίας. Ὁ αὐτὸς ἔκατοίκισε τὰς ἀγεωργήτους, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον φιλοπόνων ἐγκατοίκων σερμημένας, ἐπαρχίας τε, με ἀνθρώπους ἀξίους νὰ ἀνταμείψωσι πλεσιοπαρόχως τὴν γενναίαν

11. Büschings Magazin für die neue Historie und Geographie.

12. Schlözers Staats-Anzeigen.

(α) "Ετ. 1648. (β) Halberstadt. (γ) Minden.

(δ) Camin. (ε) Magdeburg. (ζ) Hohen-

stein. (η) "Ετ. 1657.

ὑποδοχὴν, καὶ τοιγύτης, τὰς ὁποῖας ἡ ἀφορητότης (α), αἱ ἀκατάκαυσοι καταθλίψεις, καὶ καταδρομαὶ ἐβίασαν νὰ φύγωσι τὴν πατρίδα των. Ἀπὸ τὴν Γαλλίαν μόνον ἦλθον ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὑπὲρ τὰς εἴκοσι χιλιάδας Οὐγονόται, καὶ μετέβαλον ἐντὸς ὀλίγου ἀσπάρτης τόπων εἰς καρποφόρους πεδιάδας, εἰς εὐφόρους ἀγρούς, εἰς ἐργασήρια χρησίων ἐφευρημάτων, καὶ εἰς σκηνώματα πανταχόθεν διαπρεπέσης φιλοπονίας (β). ἰδὼν δὲ πόσον ἀναγκαῖοι καὶ ὠφέλιμοι εἶναι οἱ ἔφιπποι καὶ ἄρματα ἡλάται ταχυδρομοὶ (γ), ἐσύστησεν αὐτὰς εἰς τὴν ἐπικράτειάν τε κατὰ διαφορὰς τόπων. Πρὸ πάντων ἐσπέδαζεν ἀδιακόπως νὰ διορθώσῃ τὴν γεωργικὴν καὶ πραγματείαν, ἐπειδὴ τότε ἤδη ἐγνώρισεν τὴν σφιγκτὴν αὐτῶν ἀλληλεχίαν, καὶ ὅτι ἡ πραγματεία διὰ τῆς μετακομίσεως τῶν περιττῶν γεννημάτων τόπος τινὸς θέλγει πολὺ περισσότερον καὶ αἰξάνει τὸ φιλόπονον τῆ γεωργῆ. Ἡ ἀπὸ τῆ Σπρέε μέχρι τῆ Οὔδερ ποταμῆ τρία μίλια μακρὰν ἐκτεινομένη διώρυξ εἶναι τῆ αὐτῆ βασιλείως ἔργον. Εἰς τὴν Γουινέαν καὶ Ἀγγολαν ἐσύστησε καὶ

(α) Ἴσως ἡ ἰταλ. λέξις intolleranza ἀφορητότης λέγεται.

(β) Pufendorf. Libr. XIX.

(γ) Ἐπίπτες ταχυδρομοὶ ὀνομάζω τὰς ἰταλίσιν λεγομένους Corrieri, τὰς δὲ Πόσας (poste) ἄρματα ἡλάται ταχυδρομοὶ.

ἐμπορικὴν ἐταιρείαν μὲ Βρανδεβουργικὴν σημαίαν. Τὸ κύριον αὐτῆς κεφάλαιον ἐσυμπόσθητο εἰς πενήκοντα χιλιάδας Θαλήρων (α), καὶ τὸ δοθὲν εἰς αὐτὴν δίπλωμα εἶχε τὸ κῦρὸς τε τριάκοντα ἔτη. Κατὰ τὸ συμμαχικὸν συμβόλαιον μετὰ τῆς Γαλλίας ὑπεχώρησε Λουδοβίκος ὁ ἰδ' εἰς ταύτην τὴν ἐταιρείαν τὴν ἐλευθέραν εἰσοδὸν εἰς ὅλας τε τὰς λιμένας, καὶ τῆς ἔδειχθεν ὑπεράσπισιν καὶ προστασίαν, ἂν ποτε τὰ καράβιά της ἤθελον ἐνοχληθῆ ἀφ' ὁποιανδήποτε ἄλλης δυνάμιν. Ἡ εἰς τὴν ἀνατολικὴν Φρισίαν Ἐμβδα ἦτο γενικὴ ἀποθήκη τῶν φορτίων της, καὶ τῆς Βρανδεμβουργικῆς εἰς τὴν ἀφρικὴν ἐταιρείας τὸ κύριον ταμεῖον. Ἐκεῖ ἐκατοίκην οἱ προεσῶτες αὐτῆς, καὶ οἱ ναυαρχοὶ ταύτης τῆς πόλεως ἦσαν ὑποκείμενοι εἰς τὴν ναυαρχίαν τῆ Βερλινίε. Πρὸς τέτοις τέχναις καὶ ἐπισήμαι δὲν παρημελήθησαν ἀπὸ τὸν ἄγρυπνον Φριδέρικον, καὶ ἀπόδειξις τῆς εἶναι αἱ διαταχθεῖσαι συλλογαὶ διαφόρων βιβλίων εἰς τὸ Βερλίνιον, ἡ σύστασις τῆς μεγάλης σχολαίης εἰς τὸ Δυόσβουργον (β), ἡ ἀγορὰ παμπόλλων ἀριστουργημάτων, καὶ ἡ μετάκλησις ξένων ἀρχιτεκτόνων, καὶ ἄλλων τεχνιτῶν.

58.

Ὁ ἰός τε καὶ διάδοχος Φριδέρικος ἦτο ὁ πρῶτος βασιλεὺς ταύτης τῆς οἰκίας, διὰ τῆς τὸν ὀνομά-

ζυσι Φριδέρικον α'. βασιλέα τῆς Πρωσσίας· ἠγωνί-
 ωθη δὲ κατὰ μίμησιν τῆ πατρός τε νὰ μεγαλύνῃ τὸ
 ἀναδεχθὲν βασιλείον, καὶ νὰ τὸ ἐνδυναμώσῃ μὲ νέες
 ἐπήλυδας (α)· δὲν ἐλυπεῖτο μήτε κόπης, μήτε δαπά-
 νας πρὸς ἀσφαλεσέραν σερέωσιν τῆς Βρανδεμβουρ-
 γικῆς ἐταιρείας. Σιμὰ τῶν μεγάλων ποσοτήτων,
 αἱ ὁποῖαι τῆς ἐπληρώθησαν ἀπὸ τὸ ναυτικὸν κι-
 βώτιον, ἔλαβε παρ' αὐτῆ καὶ δάνεια ἑξήκοντα χι-
 λιάδας Θαλήρων, καὶ δῶρον τριάκοντα χιλιάδων,
 ἔπειτα ὅσα μόνον κατέβαλεν ὁ ἡγεμὼν ἦσαν περίπε
 διακόσιαι χιλιάδες. Μὲ ὅλα ταῦτα εὐθὺς, ὅταν ἔ-
 παυσεν ὁ Δανκέλμαννος (Dankelmann) νὰ κυβερνᾷ τὸ
 πηδάλιον τῆς πολιτείας, ἔπεσε καὶ ἡ ἐταιρεία εἰς
 ἀχρειοτάτην κατάστασιν. Εἰς τὴν Ἄλλαν ἔκτισεν ὁ
 Φριδέρικος μεγάλον σχολεῖον, εἰς δὲ τὸ Βερλίνιον
 ἐσύστησε τὴν βασιλικὴν ἐταιρείαν τῶν ἐπισημῶν (β).

59.

Φριδέρικος Γελλιέλμος ἐπρόσβαξε κατὰ τὸ 1721
 ἔτος τεσσαράκοντα πολεμικὰς ἀρχιτέκτονας (γ)
 νὰ μετρήσωσι τὸ βασιλείον τε, εἰς τὸ ὅποιον εὐρί-
 σκοντο ὑπὲρ τὰς ἑβδομήκοντα χιλιάδας ἀγεωρ-

(α) "Εξώθεν ἐρχομένους ξένους.

(β) Pölnitz Nachrichten Th. 1.

Paulis, Brandenb. Staatsgesch.

(γ) Τῆς γαλλιστὶ λεγομένουσιν ingenieurs καὶ γερμανιστὶ
 Kriegsbaumeister.

γῆτων ἀγρῶν, νὰ σχεδιάσωσιν ἀκριβῶς γεωγραφικὰς πίνακας τῆς τόπης, καὶ εἰς τὰς ἐπιθυμῶντας νὰ γεωργήσωσιν τὸν τόπον, ἢ νὰ κατοικήσωσιν εἰς αὐτὸν ὡς χειροτέχνους, ὑπεαχέθη πᾶσαν προσασίαν, καὶ τόσα καλὰ, ὥστε πολλοὶ ἐπαραινέθησαν ν' ἀφήσωσιν τὴν παλαιὰν αὐτῶν κατοικίαν, καὶ νὰ προτιμήσωσιν τὰς προσφορὰς ἐκεῖνας. Τὰ φέροντα Φριδεरिकόβουργον (α), καὶ Ἀργουίνον (β), καὶ Ἀκκόδαν (γ), καὶ Τακράμαν (δ), ἐντάμα μὲ ἄλλας χώρας ὑποκειμένας εἰς τὴν τῆς Ἀφρικῆς Βρανδεμβουργικῆς ἐταιρείαν, τὰ παρέδωκε κατὰ τινὰ συμφωνηθεῖσαν ποσότητα χρυσοῦ εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Οὐλανδικῆς τῶν δυτικῶν Ἰνδιῶν ἐταιρείας. Τὸ ἐν Βερολίῳ Ἐργασίον μαλλίου τῆς τόπης, ἔλαβεν ἤδη ὑπὸ τὴν ὑπεράσπισιν καὶ προσασίαν Φριδερίκη Γελλιέλμπε τὴν ἀρχὴν τε, καὶ τὴν ἐφεξῆς πρόδόν τε. Ἐκ τούτου ἔμειναν πολλὰ μιλλιόνια μετρητῶν μέσα εἰς τὸν τόπον, τὰ ὅποια ἔπρεπεν ἄλλως νὰ πληρωθῶσιν εἰς ξένους ἀπὸ τὸν Βασιλέα ἕως τὸν ἡμροκαματάριον δι' ὅσα ρούχα ἔδαπανῶντο εἰς τὸ βασιλεῖον. Ἀπὸ τὴν Σουηκίαν ἀπέκτησε μετὰξὺ τῆς Οὐδέρας καὶ Πεένης μέρος τῆς

(α) Gross-Friedrichsburg. (β) Arguin. (γ) Accoda. (δ) Takrama. (ε) Ἐργασίον (Mannifattura) τῆς μαλλίης.

Πομμερανίας, ἀπὸ δὲ τὰς κληρονομικὰς τόπας τῆς Ὠρανικῆς ἡγεμονίας τὴν Μοιρσίαν (α), τὸ Κομητάτον τῆς Λίγγης (β), τὴν αὐτόνομον ἡγεμονίαν τῆς Ἐρσαλλίας (γ), ὁμῶς μὲ ἄλλας ἡγεμονίας καὶ τόπας. Ἐπειδὴ τοιαύτην σοφὴν διοίκησιν εἶχεν ἡ Πρὸσσιακὴ Ἐπικράτεια ἀκόμη καὶ εἰς τὰς μετέπειτα χρόνους, δὲν πρέπει νὰ θαυμάσῃ τις, ἂν συνέδραμον ἐκεῖ ὑπὲρ τὰς τριάκοντα χιλιάδας ἀνθρώπων ἀπὸ τὴν Γαλλίαν, Γερμανίαν (δ), Ἑλβετίαν, καὶ ἄλλας τόπας, ἐλπίζοντες αὐτῶς μὲ πληροφορίαν τὴν εὐτυχίαντων· ἡ ἀκριβεσάτη τάξις καθ' ὅλα τὰ μέρη τῆς πολιτείας, ἣτις ἐφάνη μετὰ τὰ θάνατόν τε, ἐπεκύρωσε πολλάκις τὴν μεγάλην ὑπόληψιν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχον κοινῶς ὅλοι τὸν Φριδέρικον Γουλιέλμον (ε).

60.

Τὰ αὐτὰ ἴχνη τῆ πατρός τε ἀκολοθῶν Φριδέρικος ὁ β', ὁ καὶ Μόνος ἐπικληθεὶς, ἔδειχνε τὴν αὐτὴν φρόνησιν τῆ πατρός εἰς ὅλας τε τὰς ἐπιχειρήσεις, ὥς τὸ ὄνομά τε ἔμεινεν εἰς τὰς μεταγενεσέ-

(α) Mörs. (β) Lingen. (γ) Heerstall.

(δ) Ausführliche Historie der Emigranten aus Salzburg.

Nachlese zu der Salzburgerischen Emigranten Wanderschaft.

(ε) Büschings Magazin, Th. X.

ρης ἀθάνατον. Ὅσας ἐπαρχίας ἐκληρονόμησεν ὄχι μόνον ἀκλονήτως τὰς ἀποκατέστησεν, ἀλλὰ καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὰς πολὺ περισσοτέραν ἔκτασιν, νικῆσας μὲ πολλὴν φρόνησιν καὶ ἀξιοθαύμασον γενναϊότητα, ὅσα ἐμπόδια προήρχοντο ἀπὸ πολλῶν καὶ δυνατῶν ἐχθρῶν τε (α). Μὲ τὴν λοιπὴν τὴν τῶν, ἐξαιρημένων τῶν Γεδάνων (β), καὶ τῶν Θορένων (γ), ἠνωσε τὴν Πολωνικὴν Πρωσσίαν ἐντάμα μὲ τὸ μέρος τῆς μεγάλης Πολωνίας. Κατὰ δὲ μίμησιν τῶν πατρῶν τε, ὅσιν διώρισεν τὸν πολιτικὸν Βασιλεὺς Κοκκήγιον Cosceji νὰ ἐρευνήσῃ τὰ νομικὰ εἰς ὅλην τὴν βασιλείαν, καὶ νὰ συντέμῃ τὰς συνήθως πολυδαπάνους κρισολογίας, ἐπρόσβαξε νὰ συνταχθῇ νέον τι νομικὸν, κατὰ τὸ ὁποῖον νὰ φυλάττηται ἡ δικαιοσύνη, καὶ νὰ ἀποφεύγωνται παντὸς εἴδους βάσανοι καὶ τυραννίαι τῶν ὑπηκόων τε· ἠγωνίσθη νὰ αὐξήσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν κατοίκων, νὰ περιορίσῃ τὴν

(α) Ἴδὲ τί ἐπέγραψαν εἰς μνημεῖον Φριδερίκου τῶν β'.
Πρωσσίας βασιλέως.

Regierte v. J. 1740—1786.

Zum Olymp stieg Er

Längst den Halbgöttern beygezählt

empor,

Der König

der Weise.

(β) Danzig. (γ) Thorn.

εἰσαγωγὴν ξένων φορτίων, καὶ ἐκ τῆς ἐναντίας ἡ ἀποκαταστάσις πληρέστερα, καὶ τιμιώτερα τὰ τῶν ὑπηκόων τε, ὥστε καὶ πωλῶνται καὶ εἰς ξένους τόπους. Ἐπρόσβαξε γὰρ γεωργηθῶσιν οἱ ἐν Πομμορενία βάλτοι τῆς Οὐδέρης ποταμῆς, ἐχάρισεν εἰς τινὰς ὑπηκόους τε, καὶ ἀκόμη εἰς ὀλοκλήρους κοινότητας, πολὺ μέρος ἐξ ἐκείνων τῶν βάλτων, εἰς δὲ τῆς νέας κατοίκους ἐχάρισε δεκαπέντε καὶ ἔτι πλειοτέρων χρόνων ἀσυνδοσίαν, τῆς ἡλευθέρωσεν ἀπὸ ὅλας τὰς στρατολογίας καὶ καταγραφῆς, τῆς ἔδωκεν ἰδιαιτέρας ἐργασίας καὶ δικαιώματα, καὶ ἔτι μετέβαλεν ὅλην ἐκείνην τὴν ἄκαρπον χώραν εἰς εὐφρόσυνον τόπον συγκεῖμενον ἀπὸ πενήκοντα ἐννέα κοινότητας χωρίων καὶ ἐπέκεινα, ἀπὸ ποιμνία, καὶ ἕτερα ὠφέλιμα κτήματα. Διὰ τὰ ἐργασηριακὰ γενικῶς, καὶ ἰδιαιτέρως διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν μεταξωτῶν τῆς Πρωσσίας, ἔδωκεν ὁ ῥηθεὶς Φριδέρικος μεγάλας ποσότητας. Ἐκτὸς τούτων κατέβαλεν ἰδικά τε χρήματα, ἀπὸ τὰ ὅποια ἠγόραζε παντὸς εἴδους ξένον καὶ ἐντόπιον μέταξι, καὶ ὕπερον τὸ ἐπωλῆσεν εἰς τῆς χειροτέχνους με προθεσμίαν ἕξ καὶ ἐννέα μηνῶν, λαμβάνων παρ' αὐτῶν πολλὰ ὀλίγην προμήθειαν (α). Ἐκτὸς τούτων σιμὰ τῆς κυρίας τιμῆς τῶν ἐργασμένων μεταξωτῶν ἐπληρώθησαν ἕξ ἕως ὀκτώ τὰ ἑκατὸν ὑπερτιμήματα.

(a) Provision.

τα (α). Τὰ περὶ κατασκευῆς τῆ μεταξίς ἐκδοθέν-
 τα διαγράμματα ἔκαμον τὴν καλλίστην ἐνέργειαν,
 ἐπειδὴ εἰς ὅλης τῆς τόπης τῆς Πρωσσίας κατὰ τὸ
 1782 ἔτος ἔγεινεν, ὡς περιγράφουσιν, 11000 λι-
 τρῶν (β) μετάξι (γ)· με ὄχι ὀλιγωτέραν προσο-
 χὴν καὶ ἐπιμέλειαν ἐφρόντισε καὶ διὰ τὰ ὑαλουργεῖα,
 καὶ σιδηρουργεῖα, καὶ χαρτομύλας, ὁμοίως καὶ διὰ τὴν
 κατασκευὴν διαφόρων εἰδῶν χαρτίς, διὰ τὰ χαλκεία
 καὶ Ὀρειχαλκεία (δ), καὶ ῥουχουργεῖα (ε), καὶ
 καμηλοτρυγεῖα (ς), καὶ λινουργεῖα· πόσον δὲ
 πρὸ πάντων τὰ λινουργεῖα ἐπληθύνθησαν ἐπὶ τῆς βα-
 σιλείας τε, τὸ μαρτυροῦσι τόσα καὶ τόσα ὑφαντήρια
 παντὸς εἶδους λιναρίων. Ὄταν δὲ ἔλαβε τὴν Σιλε-
 σίαν, ἦτοι κατὰ τὸ 1742 ἔτος διὰ τῆς ἐν Βρεσλα-
 βία γενομένης εἰρήνης, ἐσυμπροσῆντο περίπερ 12000

(α) Τὰ ἰταλιστὶ λεγόμενα πρέμια.

(β) Τῶν γερμανιστὶ λεγομένων πφεντίων (Pfund).

(γ) Ἴδε 1. Büschings Reise nach Re Kahn.

2. Nicolai Beschreibung von Berlin und
 Potsdam.

3. Jacobson Schauplatz der Zeugmanufac-
 turen. Th. III.

(δ) Ἐργαστήρια (fabriche) τῆ χαλκώματος, καὶ Παμ-
 φύλλε.

(ε) Ἐργαστήρια (fabriche) μέχων.

(ς) Ἐργαστήρια πραγμάτων ἐκ τριχῶν καμήλου, ἢ
 κίγος.

ὕφαντήρια, τὰ ὅποια εἰς τὴν ἐξῆς χρόνον τῆς εἰρῆνης ὑπερέβησαν τὸν ἀριθμὸν τῶν 20000 (α). Μετὰ τὴν κυρίευσιν τῆς ἡγεμονίας τῆς Ἀνατολικῆς Φρισίας ἐκήρυξε τὴν Ἐμβσαν ἐλεύθερον λιμένα, διεμοίρασε δικλώματα ἐλευθερίας εἰς τὰς ἐμπορικὰς ἐταιρείας τῶν Σινῶν, καὶ Βενγάλη, τὰ ὅποια ἐπαραινύθησαν ἐντοπίαις καὶ ξένοις νὰ ἐμβῶσιν εἰς ταύτας τὰς ἐταιρείας· διὰ νὰ εὐκολύνῃ δὲ τὸ ἐμπόριον κατεσκεύασε πολλὰς ὠφελίμους ὑδραγωγὰς εἰς τὸν Ὀδερρον, καὶ ἔκαμε πλεύσιμον τὴν Φύνιακ διώρυγα (β), ἣτις ἐνώνει τὸν Ἀῦelon (γ) μετὰ τὸν Ὀδερρον. Διὰ τῆς φρονίμης καὶ ἐδραίας τῆς πολιτείας ἐμπόρεσεν ὅχι μόνον νὰ κρατῆ ἐλεύθερον τὸ ὑπήκοόν τε ἀπὸ νέων φόρων καὶ εἰς αὐτὰς τὰς δεινοτάτας περιστάσεις, καὶ νὰ ἀποφεύγῃ παντὸς εἴδους χρεὴ τῆς πολιτείας, ἀλλὰ καὶ ὅποταν μετριώτεραι περιστάσεις τῆς ἐσυγχώρου, νὰ καταβάλλῃ κατὰ μέρος τὸ περισσεύμα τῶν προσόδων τε, τῆς ὁποῖου μέρος νὰ σέλλῃ διὰ νὰ ἀναρρῆν εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας τῆς βασιλείου τε διὰ διαφόρων ὀχετῶν.

61.

Κατὰ τὸ 1787 ἔτος ὁ διάδοχός τε Φριδέρικος

(α) Sinapius, kaufmännische Hälte.

Ἰδὲ ἔτι Justi, Büsching u. Jacobsons Schau-
platz der Zeugmanufacturen.

(β) Fühner. Canal (γ) Havel.

Γελλιέλμος ο β'. συνεννοηθεὶς με' ἄλλας δυνάμεις κατέφυγεν εἰς τὰ ὄπλα, διὰ τὴν ἀνορθώσῃ ἐκ δευτέρου τὴν εἰς τὸ βελγικὸν ἀνατραπεισαν τάξιν τῶν πραγμάτων· ὅθεν τὸν ἀκόλουθον χρόνον ἐβίασε τὸν βασιλέα τῆς Δανίας νὰ παύσῃ τὸν κατὰ τῆς Σουηδικῆς πόλεμον, ἐνήργησε τὴν κατὰ τὸ Ράιχενβαχόν (Reichenbach) τῆς Σιλεσίας μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Πόρτας εἰρήνην, ἔλαβεν ὑπὸ τὸν κυριότητά τιν μέγα τι μέρος τῆς Πολωνίας ὁμοῦ καὶ τὸ Γεδανόν καὶ Θόρνον· τέλος ἔκλεισε κατὰ τὸ 1795 ἔτος εἰς τὰ Βασίλεια ἰδιαιτέραν εἰρήνην με' τὴν Γαλλίαν.

Περίογραφατα.

Σελ.	Σίχ.	Γρα.
4	2, ἀντὰ δέ,	ταῦτα δὲ
9	10, Ἰορδμόν,	Ἰορδμόν.
9	24, πραγματείαν,	πραγματεῖαν
10	17, Λυδίαν,	Λιβύαν
11	8, ὅσις,	ὅστις κ'
12	7, ἰδιώλιασ,	κατάσφραμα
13	12, κτήτωρ,	κτίτωρ, ἢ κτίσις
13	20, ἐσυσήδησαν,	ἐσυσάδησαν
15	10, τῆς ἐτησίης ἀνέμης,	τῆς Ἐτησίας
16	10, Ἡραμλείς,	Ἡρακλείς
16	17, Γίββωνος,	Γιββῶνος.
16	26, Οὔκτάβιος,	Οὔκτάβιος
18	18, ὄλο,	ὄλου
19	11, ἐκφορτωθῶσιν,	ἐκφορτωθῶσιν
20	2, εἶχαν,	εἶχου
21	21, ὅσις	ἦτις
29	3, Λιβρῶν,	Λιτρῶν,
30	1, τόσπυ,	τόσων
34	22, ταύτην,	ταύτην
39	24, Ἰαμαϊκὴν,	Ἰαμαϊκὴν
40	16, ὅμως,	ὅμως
55	9, ἐκεῖς,	ἐκεῖσε
62	17, γενομένην,	γενομένην
63	2, ὁ ὀπθῖος,	ὁ ὀποῖος
64	7, πραγματευσαι,	πραγματευστῆ
69	9, κτήτορες,	κτίτορες, ἢ κτίσαι.
70	19, τὴν Πορτογαλλῶν,	τῶν Πορτογαλλῶν.
72	14, θαλάσσιαν,	θαλάσσιον
75	14, φραγίδος,	σφραγίδος

Σελ:	εἶχ:	Γρ.
75	22, ἐμπόδις,	ἐμπόδισιν
76	10, διατρεθιμένοι,	διατρεθιμένοι
77	6, σκιαδιοργείων,	πιλαργυγείων
80	21, Κυρήνην,	Κύρνον
85	26, ὁ διώρυξ,	ἡ διώρυξ
85	27, τὸν ὅποιον,	τὴν ὅποιαν
87	18, ἐσυσήθη,	ἐσυσάθη
98-	21, ὁ κατὰ,	ἡ κατὰ
98	22, ὅσις,	ἥτις
109,	20, ἐκυβερνήσαν,	ἐκυβέρησα

